

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ.

ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ.

Ὅταν Ἀρχύτας ὁ Ταραντῖνος, Πυθαγορικὸς φιλόσοφος, ἐφαρμόσας τὴν γεωμετρίαν εἰς τὴν μηχανικὴν κατεσκεύασε περιστεράν τινα πετωμένην ἀφ' ἑαυτῆς, ὁ Πλάτων ἀγανακτῆσας ἔγραψε πρὸς αὐτὸν λέγων, ὅτι καταφρονεῖ τὴν γεωμετρίαν καταβιβάζων αὐτὴν εἰς τὰ αἰσθητὰ καὶ σωματικὰ ἀπὸ τὰ νοητὰ καὶ ἀσώματα, τὸ ὁποῖον τὴν ἀποκατασταίνει βάνανυσον. Ἡ γνώμη αὕτη τοῦ Πλάτωνος ἐπεκράτει καὶ πρὸ αὐτοῦ μεταξὺ ὄλων ἐν γένει τῶν φιλοσόφων, ἀλλ' ὅταν οὗτος τοσοῦτον ἐπισήμως ἐξηγήθη περὶ τούτου, ὅλοι συνεμορφώθησαν μὲ τὴν γνώμην του, καὶ ἡ μηχανικὴ ἐγκαταλειφθεῖσα ἀπὸ τοὺς φιλοσόφους, καὶ χωρισθεῖσα ἀπὸ τὴν γεωμετρίαν ἔμεινεν ὡς μία τῶν στρατιωτικῶν τεχνῶν. Πόσον ὁμως ἡ ἰδέα αὕτη τοῦ Πλάτωνος ἔβλαψε τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν, εἶναι εὐκόλον νὰ τὸ ἐννοήσωμεν, ὅταν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὁποῖα θαύματα ἔπραξεν ὁ Ἀρχιμήδης ἐνώσας πρὸς ὄλιγον τὴν γεωμετρίαν μὲ τὴν μηχανικὴν, καὶ ἐργασθεὶς ἐπ' αὐτῶν, ὄχι σπουδαίως καὶ διαρκῶς, ἀλλὰ προσωρινῶς καὶ κατὰ χάριν τοῦ Ἱέρωνος, ἢ πρὸς ἀπλὴν νεανικὴν ἐπίδειξιν τῆς ἰσχύος, τὴν ὁποίαν δύναται νὰ λάβῃ ἡ γεωμετρία ἐνωμένη μὲ τὴν μηχανικὴν.

Ἡ καταφρόνησις τῆς μηχανικῆς καὶ ἡ ἀπομάκρυνσις αὐτῆς ἀπὸ τὴν φιλοσοφίαν ἔβλαψεν οὐσιωδῶς τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν, στερήσασα αὐτὴν τῶν ἀνακαλύψεων, ὅσας ἦτον δυνατὸν νὰ κατορθωθῶσι διὰ τῆς ἐνώσεως καὶ τῆς ἀμοιβαίας αὐτῶν συνδρομῆς, καὶ διεφύλαξεν ὅλην τὴν δόξαν αὐτῶν διὰ τὴν νεωτέραν ἐποχὴν, ἡ ὁποία παρέχει ἤδη θαύματα τελειότητος, καὶ δίδει ἰδέαν ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου δύναται τις νὰ πλησιάσῃ περισσότερον εἰς τὴν θείαν παντοδυναμίαν.

Ἐν τῷ μέσῳ τοιαύτης ἐνδόξου ἐποχῆς εὐρισκόμενοι, καὶ μὴ μετέχοντες ὀλοτελῶς τῆς δόξης, τὴν ὁποίαν ἄλλα ἔθνη περὶ ἡμᾶς ἀφθόνως ἀπολαμβάνουσιν ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ἐστοχάσθημεν νὰ καταφύγωμεν εἰς τὴν ἀρχαιότητα, καὶ νὰ ἀντιτάξωμεν καὶ ἡμεῖς ἐν καὶ μόνον, ἀλλὰ μέγα καὶ λαμπρὸν παράδειγμα τῆς μεγάλης ἰσχύος, εἰς τὴν ὁποίαν δύναται νὰ φθάσῃ ἡ μηχανικὴ, βοηθουμένη ἀπὸ τὴν γεωμετρίαν. Τὸ παράδειγμα τοῦτο μᾶς χορηγεῖ ὁ Ἀρχιμήδης. Ἄν δὲ καὶ μόνος οὗτος, εἶναι ὁμως ἰκανὸς νὰ ἀντισηκώσῃ πολλοὺς τῆς νεωτέρας ἐποχῆς ὁμοῦ ἀντιτεταγμένους· καὶ τοσοῦτον πλέον, καθ' ὅσον αὐτὸς μὲν εἰργάσθη παρέργως, οἱ δὲ μεταγενέστεροι εἶχον ἤδη πρὸ ὀφθαλμῶν τὰς ἀνακαλύψεις αὐτοῦ.

Ἀρχιμήδης, ὁ ἕξοχος τῶν μαθηματικῶν καὶ μηχανικῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἐγεννήθη εἰς

τὰς Συρακέσας 287 ἔτη π. Χ., ἦτο δὲ φίλος τενδῆς καὶ συγγενῆς (ὡς λέγεται) τοῦ Ἰέρωνος, καὶ ἐν ᾧ ἠδύνατο νὰ προαχθῆ δι' αὐτοῦ εἰς τὸ πολιτικὸν στάδιον, αὐτὸς τοσοῦτον ἦτο προσηλωμένος εἰς τὴν γεωμετρίαν, ὥστε καὶ περιπατῶν καὶ τρώγων, καὶ λουόμενος εἶχε πάντοτε εἰς τὸν νοῦν του προβλήματα μαθηματικά, καὶ κατεγίνετο εἰς τὴν λύσιν αὐτῶν διὰ τοῦτο ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὅταν ἠλείφετο μετὰ τὸ λουτρὸν, ἔκαμνε γραμμὰς καὶ σχήματα γεωμετρίας. Ἡ μεγάλη δὲ αὕτη προσήλωσις καὶ ἐφαρμογὴ εἰς τὴν ἐπιστήμην ταύτην ἔφερεν ἀποτέλεσμα, ὥστε οὗτος νὰ υπερκηδήσῃ τὰ ἕως ἐκείνης τῆς ἐποχῆς γνωστὰ ὄρια τῆς ἐπιστήμης ταύτης, καὶ νὰ κάμῃ νέας ἐξ ἀξιολογωτάτας ἀνακαλύψεις.

Μέγας ἀριθμὸς ἀνακαλύψεων ἀποδίδεται εἰς αὐτὸν, ἀλλ' ἡμεῖς θέλομεν περιορισθῆ εἰς τὰς σημαντικωτέρας, αἱ ὁποῖαι ἐπέσυραν τὸν θαυμασμὸν τοῦ κοινοῦ. Καὶ πρῶτον μὲν ἐφεῦρε τὸν περιέχοντα τὴν σφαιρὰν κύλινδρον· τοσοῦτον δὲ εὐχαριστήθη εἰς τὸ θεώρημα τοῦτο, ὥστε ἀφῆσε παραγγελίαν νὰ θέσωσι μετὰ τὸν θάνατόν του τὸ σημεῖον τοῦτο ἐπὶ τοῦ τάφου του.

Ὁ Ἰέρων εἶχε κατασκευάσει ἕνα χρυσοῦν στέφανον, καὶ ἐπεθύμει νὰ γνωρίσῃ, ἂν ὁ χρυσοῦς ἦτο καθαρὸς καὶ ἄνευ μίγματος. Ἐπρότεινε λοιπὸν εἰς τὸν Ἀρχιμήδην, ἂν δύναται νὰ κάμῃ τινὰ δοκιμὴν πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ δόλου, ἂν ὑπάρχη, χωρὶς ὁμως νὰ καταστραφῆ ὁ στέφανος. Μετὰ πολλὰς

μελέτας και σκέψεις ὁ Ἀρχιμήδης εἶχε σχεδὸν ἀπελπισθῆ τοῦ νὰ ἐπινοήσῃ τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος· εἶχε ὅμως αὐτὸ πάντοτε κατὰ νοῦν. Ἐν ᾧ λαιπὸν ἐπῆγε μίαν ἡμέραν εἰς τὸ λουτρὸν, παρατηρήσας, ὅτι καθ' ὅσον εἰσῆρχετο τὸ σῶμά του εἰς τὸ ὕδωρ, τοσοῦτον τὸ ὕδωρ ὑψοῦτο, συνέλαβεν ἀμέσως τὴν ἰδέαν τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος, ἢ ἐξελθὼν παραχρῆμα γυμνὸς ἀπὸ τὸ λουτρὸν ἔτρε-
 χεν εἰς τὴν οἰκίαν του, φωνάζων καθ' ὁδὸν " εὗρη-
 κα, εὗρηκα. " Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν του ἔκαμε τὸν ὑπολογισμὸν και ἔλυσε τὸ ζήτημα.

Εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἀρχιμήδους ἡ ἀριθμητικὴ δὲν εἶχε κάμει μεγάλας προσόδους, και διὰ τοῦτο ἐνόμιζον ὅτι ἡ ἀμμος τῆς θαλάσσης δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀριθμηθῆ· ὁ Ἀρχιμήδης ἀπέδειξεν ὅτι ὄχι μόνον ἡ ἀμμος ὅλης τῆς γῆνιου σφαίρας εἶναι δυνατὸν νὰ ἀριθμηθῆ, ἀλλὰ και πόσος ἀκόμη χρειάζεται, διὰ νὰ σχηματισθῆ μία ἄλλη σφαῖρα ἀπὸ τῆς γῆς μέχρι τῶν ἀστρων, ὅταν τὸ διάστημα τοῦτο ὑποτεθῆ γνωστὸν, και συνέγραψεν ἐπὶ ταύτῃ βιβλίον περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης.

Ἐμελέτησε πολὺ και ἐνητχολήθη εἰς τὴν δύναμιν τῶν μοχλῶν, και ὀμιλῶν μίαν ἡμέραν με τὸν Ἰέρωνα περὶ τῆς μεγίστης δυνάμεως αὐτῶν, ἐτόλμησε νὰ εἶπῃ παιδαριωδῶς· « Δός μου τόπον νὰ σταθῶ, και νὰ κινήσω τὴν γῆν ». Μ' ὄλον τοῦτο, λέγουσιν, ὅτι αὐτὸς ἔκαμεν ἐπίδειξιν τῆς ὑπερφυοῦς αὐτοῦ δυνάμεως εἰς τὸν Ἰέρωνα, ὅταν μόνος κινῶν διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ χειρὸς μίαν πολυσύμβητον μη-

χανὴν ἔσυρεν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ἐν τῶν μεγαλητέρων πλοίων ἐκείνης τῆς ἐποχῆς.

Ἄλλὰ τὸ θαυμαστότερον και τὸ μεγαλητέρας περιεργείας ἀξίον ἐπινοήμα αὐτοῦ εἶναι ἡ κατασκευὴ τῆς κινουμένης σφαίρας, ἣτις ἐπαρουσίαζε τὰς κινήσεις τοῦ ἡλίου και τῶν ἀστρων, τὸ ὁποῖον τοσοῦτον παράδοξον φαινόμενον ἐθεωρήθη, ὥστε δυσκόλως πιστεύεται.

Τινὲς τῶν συγγραφέων ἀναφέρουσιν, ὅτι ἐφεῦρε και τὸ κάτοπτρον, διὰ τοῦ ὁποῖου ἔκαυσε τὸν Ῥωμαϊκὸν στόλον· ἀλλὰ μ' ὄλον ὅτι νεώτεροι παρατηρήσεις ἀπέδειξαν, ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ ἢ διὰ τοιοῦτου κατόπτρου πυρπόλησις (α), μ' ὄλον τοῦτο δὲν θεωρεῖται παρὰ πάντων ὡς βέβαιον τὸ ἱστορικὸν τοῦτο διήγημα· διότι δὲν τὸ ἀναφέρει οὔτε ὁ Πολύβιος, οὔτε ὁ Πλούταρχος.

Ὁ Ἰέρων θαυμάσας τὴν ἀγχινοίαν και τὴν μηχανικὴν ἱκανότητα τοῦ Ἀρχιμήδους τὸν ἐπαρακάλεσε νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῶν και πρὸς ὄφελος τῶν ἀνθρώπων, και νὰ μὴν μένῃ πάντοτε ἡ ἐπιστήμη αὐτοῦ περιορισμένη εἰς θεωρίας μόνον· ὁ Ἀρχιμήδης πεισθεὶς εἰς τὰς παρακινήσεις τοῦ Ἰέρωνος, κατεσκεύασε διαφόρους μηχανὰς χρησίμους εἰς

(α) Ὁμοίαν χρῆσιν τῶν πυροφόρων τούτων κατόπτρων κατὰ μίμησιν τοῦ Ἀρχιμήδους ἔκαμε και ὁ μηχανικὸς Πρόκλος ἐπὶ Ἀναστασίου τοῦ Δικίου, αυτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου, δι' οὗ ἔκαυσε τὰ πλοῖα τοῦ ἀποστάτου Βιταλιανοῦ τοῦ Θρακός. (Ζωναρᾶς, Χρονικ. σελ. 55).

πολιορκίαν, τὰς ὁποίας ἐτοποθέτησεν ἔσωσεν τοῦ τείχους, χωρὶς νὰ φαίνωνται ἔξωθεν.

Τῶν μηχανῶν τούτων δὲν ἔλαβεν ἀνάγκην ὁ Ἰέρων ἐνόσω ἔζη μετὰ τὸν θάνατον ὁμοῦ αὐτοῦ, συμβάσης πολιορκίας τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, οἱ Συρακούσιοι βλέποντες τὰς μεγάλας δυνάμεις καὶ τὸ πλῆθος τῶν πλοίων τῶν Ῥωμαίων, ἦσαν εἰς μεγίστην ὑποψίαν ὅτι δὲν θέλουσιν δυνηθῆναι ἀντιθέξασθαι, διότι κανένα λόγον δὲν ἔκαμνον περὶ τῶν μηχανῶν τοῦ Ἀρχιμήδους, τῆς δυνάμεως τῶν ὁποίων δὲν εἶχον γινῶσιν. Ἀλλ' ἐν ᾧ ἐκινήθησαν κατὰ τῆς πόλεως τὰ Ῥωμαϊκὰ στρατεύματα διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης καὶ ἤρχοντο μὲν πολὺ δάρρως καὶ μὲν τὴν βεβαιότητα σχεδὸν τῆς ἐπιτυχίας, ἔβαλεν ὁ Ἀρχιμήδης εἰς κίνησιν τὰς μηχανὰς του, καὶ πρὸς μὲν τὰ ἀπὸ ξηρᾶς στρατεύματα ἐρρίπτοντο μὲν πολλὴν ὀρμὴν καὶ ταχύτητα τόξα καὶ βέλη, καὶ λίθοι ὑπερβολικὰ μεγάλοι, ὥστε ταῦτα κτυπώμενα πανταχόθεν, ἀδιακόπως καὶ μὲν πολλὴν ὀρμὴν ἐβιάζοντο νὰ συγχέωσι τὰς τάξεις των. Εἰς δὲ τὰ πλοῖα, ὅταν ἐπλησίαζον εἰς τὰ τεῖχη, ἐφαίνοντο ἐξαίφνης κεραιαί, αἵτινες κρεμώμεναι ἀπὸ τὰ τεῖχη, ἄλλα μὲν πλοῖα ἐκτύπων καὶ τὰ ἐβύθιζον, ἄλλα δὲ τὰ ἐπιανον μὲν σιδηρᾶς χειρᾶς καὶ τὰ ἐσήκωναν ὑψηλότερα τῆς θαλάσσης, καὶ κρατοῦσαι τὴν πύμνην τοῦ πλοίου ἐβύθιζον τὴν πύρραν εἰς τὴν θάλασσαν. Ἀλλὰ, ἀφ' οὗ τὰ ἐκράτουν εἰς τὸν ἀέρα κρεμάμενα, τὰ ἐρρίπτον μὲν πολλὴν ὀρμὴν εἰς τοὺς

βράχους, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἦσαν ἀκαδομημένα τὰ τεῖχη, καὶ τὰ ἐσύντριβον.

Ὅταν δὲ ἐπλησίαζεν ἡ μηχανή, εἰς τὴν ὁποίαν ἐστήριζε τὰς περισσοτέρας αὐτοῦ ἐλπίδας ὁ Μάρκελλος καὶ διευθύνετο αὐτὴ μεγαλοπρεπῶς καὶ ἀγερῶχος, ἐτινάχθη ἀπὸ τὸ τεῖχος λίθος δεκατάλαντος τὸ βάρος καὶ κατόπιν αὐτοῦ καὶ ἄλλος οὔτοι δὲ ἐπιπεσόντες εἰς τὴν μηχανὴν τὴν ἐτάραξαν, καὶ διέλυσαν τοὺς συνδέσμους αὐτῆς, ὥστε ὁ Μάρκελλος ἀντικρουόμενος πανταχόθεν ἰσχυρῶς ἀπηλίπισθη καὶ διέταξε τὴν ὀπισθοδρόμησιν καὶ τῶν πλοίων καὶ τῶν στρατευμάτων.

Γενομένου δὲ συμβουλίου ἀπὸ τὸν Μάρκελλον κατὰ τοῖον τρόπον νὰ ἀκολουθήσωσι τὴν ἔφοδον, εὐρέθη εὐλογον νὰ κινηθῶσι τὴν νύκτα, ὥστε νὰ εὐρεθῶσι πλησίον τῶν τειχῶν· διότι οὕτως ἐνόμιζον ὅτι ἠδύνατο νὰ ἀποφύγῃσι τὰς προσβολὰς τῶν Συρακουσίων, ὑποθέτοντες ὅτι αἱ μηχαναὶ ἦσαν εἰς τοιοῦτον τρόπον κατεσκευασμένοι διὰ νὰ ρίπτωσι τὰ βέλη μακρὰν ὅταν δὲ ἤθελον πλησιάσει εἰς τὰ τεῖχη χωρὶς νὰ ἐννοηθῶσιν, ἠδύνατο νὰ διαφύγῃσι τὸν κίνδυνον. Ἀλλ' ἀφοῦ ἐπλησίασαν εἰς τὰ τεῖχη, καθὼς ἐσχεδιάσαν, πάλιν ἐπιπταν εἰς αὐτοὺς καὶ βέλη καὶ λίθοι κατὰ κάθετον, ὥστε ἠναγκάσθησαν καὶ πάλιν νὰ ἀποσυρθῶσι, καὶ νὰ ὑποφέρωσι μεγίστην ζημίαν κατὰ τὴν ἀναχώρησιν, χωρὶς νὰ βλάψῃσι διόλου τοὺς Συρακουσίους· διότι ὅλαι αἱ μηχαναὶ ἦσαν ὀπισθεν ἀπὸ τὸ τεῖχος, καὶ ἐνεργοῦσαν χωρὶς νὰ φαίνεται κανεὶς. Εἰς τοσοῦ-

τον ὁ Ἀρχιμήδης ἐπρόβλεψεν ὅλας τῆ πολέμου τὰς περιστάσεις, ὥστε δὲν ἄφησεν οὐδεμίαν εἰς τὸν ἐχθρὸν εὐκολίαν κατὰ τὴν ἐπίθεσιν. Διὰ ταῦτα ἀπὸ τοσοῦτον τρόμον ἐκυριεύθησαν οἱ Ῥωμαῖοι, ὥστε μόλις ἐφαίνετο κινούμενον ὑπεράνω τοῦ τείχους ἢ σχοιλίον, ἢ ξύλον, καὶ εὐθὺς ἔφευγον, νομίζοντες ὅτι κινεῖται μηχανή τις τοῦ Ἀρχιμήδους κατ' αὐτῶν ὥστε ὁ Μάρκελλος ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῇ τοῦ νὰ κυριεύσῃ δι' ἐφόδου τὴν πόλιν, καὶ συστήσας ἀποκλεισμὸν στενὸν, καὶ διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης, ἐπερίμενε νὰ παραδοθῶσι μὲ τὸν καιρὸν διὰ τῆς στερήσεως τῶν τροφῶν.

Τοσοῦτον δὲ ἐθαυμάσθη ὁ Ἀρχιμήδης καὶ ἀπὸ τοὺς ἰδίους αὐτοῦ ἐχθροὺς, ὥστε ὁ Μάρκελλος περιγελῶν τοὺς μετ' αὐτοῦ τεχνίτας καὶ μηχανοποιοὺς "Δὲν παύομεν (εἶπε) νὰ πολεμῶμεν τὴν γεωμετρικὸν τοῦτον Βριάρεων, ὅσις παίζων ἐδίωξε μετ' αἰσχύνῃ τὰ πλοῖά μας, μεταχειριζόμενος δὲ τοὺς ἑκατόγχειρας τῶν μύθων, ῥίπτει τοσαῦτα βέλη ἐναντίον μας;" Καὶ τῶ ὄντι τὸ ἐλατήριον ὅλων τῶν μηχανῶν τούτων ἦτο εἷς καὶ μόνος, ὁ Ἀρχιμήδης. Οὕτως εἷς καὶ μόνος ἄνθρωπος, προσαρμωσμένος ὅπως πρέπει εἰς τινα πράγματα, γίνεται μέγας καὶ θαυμαστός. Οἱ Ῥωμαῖοι λοιπὸν ἔχοντες τοσαύτας δυνάμεις καὶ διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης, ἤθελον ἀμέσως κυριεύσει τὰς Συρακούσας, εἰάν ἔλειπεν ἀπὸ αὐτὰς εἷς καὶ μόνος γέγων, ὁ Ἀρχιμήδης. Ὑπάρχοντος δὲ αὐτοῦ, δὲν ἐγάλμων ἔτε νὰ πλησιάσωσιν εἰς τὴν πόλιν, οὔτε

νὰ πολεμήσωσι, καθ' ὃν τρόπον ἦτον οὗτος ἱκανὸς νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν πόλιν.

Μετὰ παρέλευσιν πολλοῦ καιροῦ παρετήρησεν ὁ Μάρκελλος μίαν θέσιν μὴ φυλασσομένην καλῶς, καὶ παραφυλάξας μίαν ἡμέραν, καθ' ἣν οἱ Συρακούσιοι ἐορτάζοντες κατεγίνοντο εἰς μέθην ἐκ συμπόσιας, καὶ κατασκευάσας κλίμακας, εἰσήγαγε στρατιώτας, καὶ ἐξουσίασε τὴν πόλιν. Ὁ Ἀρχιμήδης δὲν ἐνόησε διόλου τὴν ἄλωσιν, ἐνασχολούμενος εἰς θεωρίας τινὰς γεωμετρικάς· καὶ ὅταν ἐπαρουσιάσθη Ῥωμαῖός τις στρατιώτης καλῶν αὐτὸν νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν Μάρκελλον, οὗτος δὲν ἠκολούθησεν ἀμέσως, θέλων νὰ τελειώσῃ ἐν πρόβλημα, καὶ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἀπόδειξιν· ὁ δὲ στρατιώτης ἀγανακτήσας τὸν ἐφόνευσε. Λέγεται ἐκ ἄλλου λόγου, ὅτι ἐν τῷ ἐπήγαιεν εἰς τὸν Μάρκελλον, φέρων πρὸς αὐτὸν ἐν κιβώτιον μὲ ἐργαλεῖα, νομίσαντες οἱ στρατιῶται ὅτι τὸ κιβώτιον περιεῖχε χρήματα, τὸν ἐφόνευσαν διὰ νὰ τοῦ τὰ ἀφαιρέσωσιν. Ὁ Μάρκελλος ἐλυπήθη πολὺ διὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀρχιμήδους, καὶ ἀνευρὼν τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ ἔκαμε πρὸς αὐτοὺς ἱκανὰς εὐεργεσίας, διὰ νὰ ἐξηγήσῃ τὸν πρὸς τὸν μέγιστον τοῦτον ἀνδρα θαυμασμὸν αὐτοῦ. Ὁ θάνατος τοῦ Ἀρχιμήδους ἐγένετο εἰς τὰ 212 π. Χ. ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ ἐτέθη κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του ἡ ἐντὸς κυλίνδρου περιεχομένη σφαῖρα, καὶ ὕστερον ἀπὸ καιρὸν, τὸν τάφον αὐτοῦ περικυκλωθέντα, ἀπὸ βάτους καὶ ἀκάνθας, τὸν ἀνεγνώρισεν ὁ Κικέρων διὰ τοῦ ση-

μείου τούτου, και τὸν ἐκαθάρισε και τὸν ἐπεσκεύασεν.

Ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ διεσώθησαν ἐκτὸς ὀλίγων ἅπαντα, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε νὰ συγγράψῃ περὶ μηχανικῆς, θεωρῶν αὐτὴν ὡς τέχνην ἀγενῆ και βάνανυσον, και περιορίσας τὴν φιλοτιμίαν του εἰς μόνον τὰ ἀφηρημένα, και μὴ συνδεόμενα μετὰ τῆς ὕλης πράγματα.

Φ Υ Λ Τ Ω Ν.

Μία ἐκ τῶν λαμπροτέρων και ὠφελιμωτέρων ἐφευρέσεων, ἣτις κατεδάμασε και κατέστησε πειθήνια δύνω τῶν τρομερωτέρων στοιχείων, τὴν θάλασσαν και τὸν ἄνεμον, εἶναι ἡ ἀτμοπλοία. Ἡ τρομερὰ και ἀκατανίκητος δύναμις τοῦ ἀτμοῦ, ὑπερνήκησασα τὰς τρομερωτέρας δυνάμεις και τῶν κυμάτων και τῶν ἀνέμων, κατώρθωσε νὰ προβαίῃ ἀκωλύτως και κατ' αὐτῶν τῶν ἰδίων ἀκόμη, και νὰ κανονίσῃ τὴν θαλασσοπλοίαν εἰς ὥρας ὠρισμένας, ὥστε ἀνέτρεψεν ὅλας τὰς περὶ ἀβεβαιότητος τοῦ ἀντικειμένου τούτου παραδεδεγμένας μέχρι τοῦδε ἰδέας τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ δύναμις τοῦ ἀτμοῦ δὲν ἦτον εἰς τοὺς ἀρχαίους ἄγνωστος· διότι δι' αὐτοῦ ἐζήτουν ν' ἀποδείξωσι τὸ φαινόμενον τῶν σεισμῶν· ἀλλ' ὅστις ἐπλησίασε περισσύτερον, ἐγνώρισε καλή-

ν και ἐνόησεν ὅτι ἠδύνατο οὗτος νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὄργανον εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀνθρώπων, ὑπῆρξεν ὁ ἐκ Τράλεων μηχανικὸς Ἀνθέμιος, τοῦ ὁποίου ἔργον ὑπῆρξεν ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ ὁ ναὸς τῆς Ἀγίας Σοφίας. Ἀλλὰ και οὗτος δὲν προέβη, εἰμὴ μέχρι παιδιᾶς μόνον, και ἔμεινε πάλιν τὸ στοιχεῖον τοῦτο εἰς τὴν αἰώνιαν αὐτοῦ ἀνάπανσιν (α). Ἐναπέκειτο δὲ εἰς τὸν παρόντα αἰῶνα, διὰ νὰ λάβῃ τὴν δόξαν τῆς

(α) Ἀγαθίου Σχολαστικοῦ βιβλ. Ε'. σελ. 150.

α Ἐναυθα δὴ οὖν λέβητας μεγάλους ὕδατος ἐμπλήσας διακριδὸν ἔστησε πολλαχού τοῦ δωματίου, αὐλοὺς δὲ αὐτοῖς ἔξωθεν σκυτίνους περιβαλὼν, κάτω μὲν εὐρυνομένους ὡς ἅπασαν τὴν στεφάνην περιβεβύσθαι· ἐξῆς δὲ καθάπερ σάλπιγγα ὑποστελλομένους, και εἰς τὸ ἀναλογεῖν τελευτῶντας, ἐνέπηξε ταῖς δοκοῖς και ταῖς σανίσι τὰ ἀπολήγοντα, και εἰς τὸ ἀκριβὲς ἐνεπερόνησεν, ὡς και τὸν ἐν αὐτοῖς ἀπειλημμένον ἀέρα, ἀφετὸν μὲν ἔχειν τὴν ἄνω φεραν, διὰ τῆς κενότητος ἀνιόντα, και γυμνῆ προσψαύειν τῇ ὀροφῇ κατὰ τὸ παρήκον και τῇ βύρσει περιεχόμενον, ἦκιστα δὲ εἰς τὰ ἐκτὸς διαρρεῖν και ὑπεκφέρεσθαι. Ταῦτα δὴ οὖν ἐκ τοῦ ἀφανοῦς καταστησάμενος πῦρ ἐνήκε σφοδρὸν ὑπὸ τοὺς τῶν λεβήτων πυθμένας, και φλόγα ἐξῆψε μεγάλην, αὐτίκα δὲ τοῦ ὕδατος διαθερμαινομένου και ἀνακαυχλάζοντος ἀτμοῦ ἐπήρτο πολὺς και ἀνερρίπιζετο ταχύ· τε και πεπυκνωμένος· οὐκ ἔχων δὲ ὄπη διαχυθεῖν, ἐπὶ τοὺς αὐλοὺς ἀνείρπε, και τῇ στενότητι πιεζόμενος, βιαιότερον ἀνεπέμπετο, ἔως τῇ στέγῃ προσπταίων ἐνδελεχέστατα ἐδόνησεν ἅπασαν και διέσεισεν, ὅσον ὑποτρέμειν ἡρέμα και διατετριγῆναι τὰ ξύλα· οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Ζήνονα ἐταράττιοντο και ἐδείμαινον, και ἀμφὶ τὴν λεωφόρον ἐξέπιπτον ποτινώμενοι κτλ. »

ἐφευρέσεως ταύτης, καὶ ἰδίως εἰς τὸν Ἀμερικανὸν Φύλτων, ὅστις πρῶτος ἔκαμε χρῆσιν τῆς δυνάμεως τοῦ ἀτμοῦ εἰς τὴν θαλασσοπλοίαν.

Ἡ μεγάλη πρόοδος, τὴν ὁποίαν ἡ ἀτμοπλοία ἔλαβεν, ἡ κανονικὴ ταχύτης αὐτῆς, ἣτις μετέβαλεν ὅλην σχεδὸν τὴν φάσιν τῶν ἐπὶ τῶν θαλασσῶν ὁδοιποριῶν, καὶ τὸ μέγα μέλλον, τὸ ὁποῖον ἀναμένει αὐτὴν τὴν ἀνικάλυψιν, κατέστησαν τοσοῦτον σηματικόν, τοσοῦτον μέγαν τὸν ἐφευρετὴν τῆς ἀτμοκινήτου ταύτης μηχανῆς, ὥστε θεωρεῖται ὡς εἰς τῶν μεγαλητέρων εὐεργετῶν τῆς ἀνθρωπότητος.

Διὰ ταῦτα ἐνομίσαμεν καὶ ἡμεῖς συμφέρον νὰ κάμωμεν γνωστὸν τὸ ὄνομα τοῦ ἐνδόξου τούτου ἀνδρὸς καὶ εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Λαοῦ.

Ὁ Ροβέρτος Φύλτων ἐγεννήθη εἰς ἓν χωρίον τῆς κομητείας τῆς Λαγκάστρης εἰς Πενσυλβανίαν τῆς Βορείου Ἀμερικῆς κατὰ τὸ 1765 ἔτος. Οἱ γονεῖς τοῦ ἦσαν Ἰρλανδοὶ Φυγάδες τῆς πατρίδος των, πτωχότατοι καὶ ἔχοντες τὸ βάρος πέντε τέκνων. Ὁ Φύλτων μόλις ἦτο τριετής, ὅταν ἀπέθανεν ὁ πατὴρ του. Εἰς ἡλικίαν δὲ δεκαοκτῶ ἐτῶν μόλις ἔμαθεν εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ χωρίου του νὰ ἀναγιγνώσκῃ, νὰ γράφῃ καὶ ν' ἀριθμῇ. Ἦτο ὅμως ἐργατικὸς καθ' ὑπερβολήν. Μεταβὰς εἰς Φιλαδέλφειαν, μ' ὅλην τὴν εὐτελεῆ γύμνωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκετο, κατώρθωσε νὰ σπουδάσῃ τὴν ἰχνογραφίαν, τὴν ζωγραφικὴν καὶ τὴν μηχανικὴν,

Περιφερομενος ἀπὸ ξενοδοχεῖον εἰς ξενοδοχεῖον καὶ ἕως εἰς τοὺς δρόμους, διὰ νὰ πωλῇ τοπογραφίας, ἢ νὰ ζωγραφίσῃ εἰκόνας, κατώρθωσε εἰς διάστημα τινῶν ἐτῶν νὰ κερδίσῃ χρηματικὴν τινα ποσότητα, ἱκανὴν ν' ἀγοράσῃ μικρὸν τι κτῆμα, τὸ ὁποῖον ἐκαλλιέργει ἢ ἰδίᾳ αὐτοῦ μήτηρ. Ἀποκαταστήσας οὕτω τὴν μητέρα του ὁ Φύλτων, ὥστε αὐτὴ νὰ μὴν φοβῆται νὰ στερηθῇ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, μετέβη εἰς Ἀγγλίαν, εἰς τὸν περίφημον ζωγράφον Βέστην συμπατριώτην του, ὅστις ἔγεινε εἰς αὐτὸν διδάσκαλος ἐπιτήδειος καὶ προστάτης γενναῖος. Ὁ Φύλτων ἔκαμε ταχείας προσόδους, ἀλλ' ἡ κλίσις του ἦτο κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν μηχανικὴν.

Κατὰ τὰ 1793 ἐπαρουσίασεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν σχέδιον βελτιώσεως τῶν διωρύγων, κατὰ τὸ ὁποῖον τὰ δέματα (οἱ φραγμοὶ) ἐμελλε νὰ κατασκευάζονται καταφερῆ, ὥστε νὰ ἀναβιδάζονται καὶ καταβιδάζονται τὰ πλοῖα ἔχοντα κάτωθεν τροχίσκους· ἐπρόσθεσε καὶ πολλὰς ἄλλας τελειοποιήσεις, καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν κατασκευὴν ὁδῶν καὶ γεφυρῶν διὰ σιδήρου χυτοῦ· ἀλλ' οὔτε ἡ Κυβέρνησις, οὔτε ἄλλαι ἐταιρεῖαι, εἰς ὧς ὑπέδαλε τὰ σχέδιά του, ἀνεδέχθησαν νὰ τὰ ἐκτελέσωσι, μ' ὅλον ὅτι διὰ νὰ πείσῃ καλῆτερον, τὰ περιέγραψεν ἀκριβῶς εἰς χωριστὸν βιβλίον. Ἐγραψεν εἰς τὸν τότε ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς Γαλλίας μίαν ἐπιστολήν, εἰς ἣν προτείνει σχέδιον νὰ ἀνοιχθῶσι διόρυγες καθ' ὅλην τὴν γαλλικὴν Ἐ

πικράτειαν διὰ τῆς ἐργασίας ἑκατὸν χιλιάδων στρατιωτῶν, οἵτινες νὰ πληρώνωνται κατ' ἔτος ἀνά διακοσίας δραχμὰς ἑκαστος, ἔκτος τῆς μισθοδοσίας του. Ὑπελόγιζε δὲ ὅτι εἰς εἴκοσι πέντε ἔτη ἤθελον γένει τόσαι διώρυγες, ὥστε δὲν ἤθελεν ὑπάρχει γῆ ἀπέχουσα τῶν διωρύγων πλειότερον τῶν δύο λευγῶν, τὸ δὲ ἐτήσιον εἰσόδημα τοῦ Δημοσίου ὑπελόγιζεν εἰς 463 ἑκατομύρια φράγκων, ἔκτος ἄλλων φόρων κτλ.

Ἐπενόησε προσέτι ἐν εἶδος ἀρότρου πρὸς ἀνόρυξιν τῶν διωρύγων. Κατεσκευάσατε μύλους διὰ νὰ πριονίζουσι τὰ μάρμαρα, καὶ μηχανὰς διὰ νὰ νήθωσι τὸ κανάβιον καὶ νὰ κατασκευάζωσι σχοινία. Ὅλη ἡ ὠβέλεια, τὴν ὁποίαν ἔλαβε κατὰ τὴν εἰς Ἀγγλίαν διατριβὴν του, ὑπῆρξαν τινὰ εὐχαριστήρια ἐκ μέρους Ἐπιστημονικῶν τινῶν ἐταιρειῶν, καὶ τρία τέσσαρα προνόμια ἐφευρέσεων.

Ἐλπίζων ὅτι εἰς Γαλλίαν ἠδύνατο νὰ ὠφεληθῆ καλλήτερον μετέβη εἰς Παρισίους εἰς τὰ 1796. Ἐκεῖ τὸν ἐδέχθη εἰς τὴν οἰκίαν του ὁ τότε πρέσβυς τῶν Ἡνωμένων ἐπαρχιῶν τῆς Ἀμερικῆς Ἰωὴλ Βαρλόβης, καὶ διετηρήθη ἡ μεταξὺ αὐτῶν φιλία μέχρι τέλους τῆς ζωῆς αὐτῶν. Εἰς Γαλλίαν ἐτελειοποίησε τὰς σπουδὰς του καὶ ἐδιδάχθη τὴν Γαλλικὴν, Ἰταλικὴν καὶ Γερμανικὴν γλῶσσαν.

Κατὰ τὸ 1797, προκειμένου λόγου περὶ εἰρήνης μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας, ἐστοχάσθη νὰ δώσῃ γνώμας περὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς θαλασσοπλοίας, καὶ ἐμβῆκεν εἰς ἀνταπόκρισιν με-

τὸν Καρνότον, ὅστις τὸν ἠγάπα ἐξειδιασμένως. Ἀλλὰ Φυγόντος τοῦ Καρνότου ἀπὸ τὴν πατρίδα του ἔνεκα πολιτικῶν ταραχῶν, τὰ νέα μέλη τοῦ διευθυντηρίου, εἰς τὰ ὁποῖα ὁ Φύλτων ἐπαρουσίασε τὰ σχέδιά του, δὲν ἐνήργησαν τίποτε.

Ἐπρότεινεν ἀκολουθῆσαι ἐν νέον εἶδος πολέμου ἀντικρούσεων κατὰ θάλασσαν, καὶ ἔκαμε τινὰς δοκιμὰς διὰ νὰ διευθύνῃ κάτωθι τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος εἰς ὠρισμένον μέρος κιβώτιον πλήρες πυρίτιδος, τὸ ὁποῖον νὰ ἐκρήγνυται. Ὁ Φύλτων ἀπέτυχεν εἰς τὰς ἀποπείρας ταύτας, ὡς ἀπέτυχε καὶ εἰς τὰς ἀποπείρας ταύτας, ὡς ἀπέτυχε καὶ εἰς τινὰ ἄλλην τοῦ νὰ μεταχειρισθῆ ὑποθαλάσσια πλοῖα, διὰ νὰ μεταφέρῃ εἰς τὰς τρόπιδας τῶν πλοίων τὰ πυρίτιδοφόρα μηχανήματά του.

Μὴ ἔχων χρήματα, ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, διὰ νὰ κάμῃ νέας ἀποπείρας, ἀλλ' οὐδεμίαν ἀπάντησιν ἔλαβε. Δὲν ἀπελπίσθη μὲν ὅλον τοῦτο, ἀλλὰ κατασκευάσας ἐν πλοιάριον μικρὸν, σχέδιον τοῦ κατασκευασθησομένου, καὶ κρατῶν αὐτὸ εἰς χεῖρας ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸ διευθυντήριον, διὰ νὰ πείσῃ εὐκολώτερον διὰ τῆς πραγματικῆς θεωρίας διωρίσθη ἐπιτροπὴ, ἣτις ἔκαμεν ἀναφορὰν ὑπὲρ τῶν σχεδίων, ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον τοῦ πολέμου τὰ ἀπέρριψε.

Μετὰ τριῶν ἐτῶν μόχθους εἰς Γαλλίαν, ἀπελπισθεὶς νὰ κατορθώσῃ τι πλησίον τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως, διευθύνθη εἰς τὸ διευθυντήριον τῆς Βαταδικῆς Πολιτείας, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ δὲν παρε-

δεχθῆ τὰ περὶ ὑποθαλασσίου πολέμου σχέδια, ἐκ-
τός ἐνός μέλους, ὅστις ἐχορήγησεν εἰς τὸν Φύλτω-
να χρήματα πρὸς κατασκευὴν διαφόρων μηχανῶν.

Ὅταν δὲ ὁ Ναπολέων διορίσθη ὑπάτος ἐπὶ ζωῆς,
ὁ Φύλτων ἐζήτησε δι' ἐπιστολῆς παρ' αὐτοῦ χρή-
ματα διὰ τὴν κατασκευὴν ἐνός ὑποθαλασσίου
πλοίου, καὶ νὰ διορίσῃ καὶ ἐπιτροπὴν διὰ νὰ ἐξε-
τάσῃ τὰς ἀποπειράς αὐτοῦ· ἀμφότερα τὰ ζητή-
ματα ταῦτα ἔγειναν παραδεκτὰ, καὶ χρήματα
ἐδόθησαν, καὶ ἐπιτροπὴ διορίσθη συνισταμένη,
ἀπὸ τοῦ Βόλνερν, Μόγγην καὶ Λαπλάσην, ἥτις
καὶ παρεδέχθη τὰ σχέδια. Τὸ πλοιάριον κατε-
σκευάσθη εἰς τὰ 1800 καὶ ἐδοκιμάσθη, ἀλλὰ
δὲν ἐπέτυχε κατὰ τὰς προσδοκίας τοῦ ἐφευρετοῦ.
Κατεσκευάσθη ἄλλο πλοιάριον εἰς Παρισίους καὶ
ἐδοκιμάσθη εἰς τὰ 1801 εἰς τὸν Σέναν ποταμόν.
Ὁ ἐφευρετὴς μὲ ἓνα ναύτην ἐκλείσθη εἰς τὸ πλοιά-
ριον ἔχων καὶ μίαν λαμπάδα ἀναμμένην καὶ ἐδυ-
θίσθη εἰς τὸν ποταμόν· καὶ μετὰ 18 ἕως 20 λε-
πτῶν διάστημα ἐξῆλθεν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἀφοῦ
διέτρεξεν ὀρεκτὸν μέρος, ἔπειτα βυθισθεὶς ἐκ νέου
ἐπανῆλθεν εἰς τὸ μέρος, ὅθεν εἶχεν ἀναχωρήσει.

Μετά τινα καιρὸν τὸ ἴδιον πλοιάριον ἐδοκιμά-
σθη εἰς Βρέστην, καὶ ἀξιωματικοὶ τοῦ ναυτικοῦ
ἐπεδοκίμασαν δι' ἀναφορᾶς τὴν ἐφεύρεσιν
ταύτην, ὁ δὲ Φύλτων μετὰ τοῦτο ἐπεχείρησε
μὲ τὸ ὑποθαλάσσιον πλοῖόν του νὰ μεταφέρῃ
κάτωθι μιᾶς σαλοῦπας ἀραγμένης ἐν πυριτιδο-
φόρον μηχανήμα, περιέχον εἴκοσι λίτρας πυριτι-

δος, καὶ κατώρθωσε νὰ πέτάξῃ τὴν σαλοῦπαν
εἰς τὸν ἀέρα. Ἄλλ' ὁ Ναπολέων, ὅσον ἔβλεπεν
αὐξάνουσαν τὴν δύναμίν του, τόσο ὀλιγόστευε
τὴν πρὸς τοὺς νεωτερισμοὺς ὀρεξίν του. Ἐπὶ τῶν
ὑπομνημάτων καὶ τῶν ἀναφορῶν τοῦ Φύλτωνος
δὲν ἔγεινεν οὐδεμίαν ἀπάντησιν· μὲ ὅλα ταῦτα, τὰ
χρήματα ὅσα ἐσύναξεν ἀπὸ τὸ πρῶτον πανόρα-
μα, τὸ ὁποῖον προσέφερεν εἰς τὰς Παρισίους, ἐρη-
σίμευσαν διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς ἐρεῦνας αὐτῆ.

Ἐν τοσοῦτῳ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τῶν Πατρι-
κίων τῆς Ἀγγλίας ἔγεινε λόγος διὰ νὰ προσκαλε-
σθῆ ὁ ἐπιδέξιος οὗτος μηχανικὸς εἰς Ἀγγλίαν.
Ὁ Φύλτων δὲν ἀπεφάσισε κατ' ἀρχὰς νὰ παρα-
δεχθῆ τὰς προτάσεις τῆς Βρεττανικῆς Κυβερνή-
σεως· διότι κατεγίνετο νὰ κατασκευάσῃ ἐν ἀτμό-
πλοῖον ἐπὶ τοῦ Σένα διὰ συνδρομῆς τοῦ Λιβεγ-
στῶνος, πληρεξουσίου ὑπουργοῦ τῶν Ἡνωμέ-
νων Ἐπικρατειῶν τῆς Ἀμερικῆς εἰς Παρισίους.
Τὸ πλοῖον τοῦτο ἀποπερατώθην ἐβλήθη εἰς κί-
νησιν, ἀλλ' ἐκόπη εἰς τὴν μέσῃ του. Ὁ ὑπουρ-
γὸς οὗτος κατέβαλε τὰ ἔξοδα διὰ νὰ κατασκευα-
σθῆ καὶ δεύτερον ἀτμόπλοῖον, τὸ ὁποῖον δοκι-
μασθὲν εὐχαρίστησεν ἀμφοτέρους, καὶ ἔκτοτε
οὗτοι συνέλαβον τὸ σχέδιον, τὸ ὁποῖον μετὰ
τέσσαρα ἔτη ἐξετελέσαν, τὸ νὰ συστήσωσιν ἀτ-
μόπλοια διὰ τὴν ποταμοπλοίαν τῆς Ἀμερικῆς.

Ἐπανελθὼν ὁ Φύλτων εἰς τὴν Ἀγγλίαν, εὗ-
ρεν, ὡς καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν, ἐμπόδια καὶ ὄυστα-
ρεσκείας. Ἡ Βρεττανικὴ Κυβέρνησις ἀνακαλοῦ-

σα αὐτὸν εἶχε τὸν σκοπὸν νὰ ἐξετάσῃ μόνον τὰ σχέδια, καὶ νὰ ἀγοράσῃ τὸ μυστήριον αὐτοῦ. Δύναται τις νὰ πεισθῇ περὶ τούτου ἐκ τῶν ὅσα εἶπε πρὸς τὰς ἀνθρώπους τῆς ἐξουσίας. "Ἐσὲ βέβαιοι (τοῖς εἶπεν) ὅτι ὁποιοῦδήποτε καὶ ἂν ἦναι οἱ σκοποὶ σας, ἐγὼ δὲν θέλω παραδεχθῆ ποτὲ ν' ἀποκρύψω τὰς ἐφευρέσεις μου, ὅταν ἡ πατρίς μου λάβῃ ἀνάγκην ὅσα καὶ ἂν μοῦ προσφέρετε, ὅλα θέλω τὰ θυσιάσει διὰ τὴν ἀσφάλειαν καὶ ἀνεξαρτησίαν τῆς πατρίδος μου."

Μετὰ πολλὰς βραδύτητας τὸ ὑπουργεῖον συγκατένευσε νὰ κάμῃ δοκιμασίαν ἐπὶ τῶν ὑποθαλασσίων πλοίων καὶ τῶν πυριτιδοφόρων μηχανμάτων αὐτοῦ, ἀφοῦ ἐπεδιορθώθησαν ἀπὸ τὸν Φύλτων· εἰς τὸ πρῶτον ἀπέτυχεν, ἀλλ' εἰς τὸ δεύτερον κατάρθωσεν ὁ Φύλτων ἐνώπιον τῶν ὑπουργῶν νὰ πετάξῃ εἰς τὸν ἀέρα ἐν βρίκιον διακοσίων τόνων ἀραγμένον· ἀλλ' ἀντὶ ἡ ἐπιτυχία αὕτη ν' ἀποβῇ ὠφέλιμος εἰς τὸν μηχανικὸν τοῦτον, ἀπέβη τὸνναντίον ἐπιβλαβής· καὶ ὁ Φύλτων ἐγκαταλειφθεὶς παρὰ τῆς ἐξουσίας, ἀνεχώρησεν εἰς Νέαν Ὑόρκην, παραπονούμενος πολὺ πλειότερον, παρ' ἄλλοτε, κατὰ τῆς Βρεττανικῆς Κυβερνήσεως.

Ἐπανελθὼν εἰς τὴν πατρίδα του ἔκαμεν ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ πολλοῦ πλήθους πολιτῶν λεπτομερεστάτας ἐξηγήσεις περὶ τῶν ἐφευρέσεών του, ἀκολούθως ἐνησχολήθη εἰς τὴν κατασκευὴν ἐνὸς ἀτμοπλοίου, τὸ

ὁποῖον ὠνόμασε Κλερμόντην. Τὸ κοινὸν κατέκρινε τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην, ὁ Λίβιγκστον ὁμῶς κατέβαλεν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ ἔξοδα, καὶ τὸν Αὐγούστον τοῦ 1807 ἔγεινεν ἡ δοκιμή. Ἡ ἐπιτυχία ὑπῆρξε πλήρης, ἡ ἀγχίνοια ἐθριάμβευσε, καὶ ὁ λαὸς δυσπιστῶν μέχρις ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ἐξήγησε δι' ἀμέτρων ἐπευφημιῶν τὸν θαυμασμόν καὶ τὴν εὐχαρίστησίν του.

Ὁ Φύλτων ἐπεδιορθώσεν ὅλας τὰς ἐλλείψεις, καὶ μετὰ τινὰς μεταβολὰς ὁ Κλερμόντης ἐπῆγεν ἀπὸ τὴν Νέαν Ὑόρκην εἰς τὸ Ἀλβάνιον εἰς 32 ὥρας, καὶ ἐκαιήλθεν εἰς 30 (διάστημα 150 μιλίων). Κατὰ τὰς δύο ταύτας πορείας, γενομένης ἡμέραν καὶ νύκτα, ἡ ἐξαίσιος αὕτη μηχανὴ ἐνέπνευσε τρόμον εἰς ὅλους τοὺς κατοίκους τοῦς εὐρισκομένους εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Οὐδσῶνος, καὶ εἰς τὰ πληρώματα τῶν παρατυχόντων εἰς τὴν διάβασιν αὐτοῦ πλοίων. Οἱ ναῦται, ἐκπεπληγμένοι ἀπὸ τὴν μεγάλην σειρὰν τοῦ καπνοῦ, ἤτις ὑψοῦτο εἰς τὸν ἀέρα, καὶ ἀκούοντες τὸν κρότον τῆς πτερωτῆς, ἤτις ἐκτύπα ἀδιακόπως τὸ ὕδωρ, ἐτρόπωσαν (λέγουσι αἱ ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης) εἰς τὰ βάθη τῶν πλοίων, διὰ νὰ σωθῶσιν ἀπὸ τὸ τρομερὸν τοῦτο φαινόμενον· οἱ πολυμηρότεροι δὲ ἔπεσαν προύμιτα ἐπὶ τοῦ καταστροφῆματος, ἐπικαλούμενοι τὴν θεῖαν ἀντίληψιν κατὰ τοῦ τρομεροῦ θηρίου, τὸ ὁποῖον κατέτρωγε τὰ ἀφρίζοντα κύματα.

Ἡ ἐπιτυχία αὐτῆ παρεκίνησε τὸν Φύλτωνον καὶ τὸν συνεταῖρον αὐτοῦ Λιθιγιστῶνα νὰ κατασκευάσωσι καὶ ἄλλα ἀτμόπλοια, τὰ ὅποια ὅλα ἐξίσου ἐπέτυχον. Τότε ηὐξήθη ταχέως καὶ ἡ περιουσία καὶ ἡ φήμη τοῦ Φύλτωνος, καὶ ἐπανελάβε μετ' ἐξοδα τῆς Κυβερνήσεως τὴν δοκιμασίαν τῶν ὑποθαλασσίων μηχανημάτων, καὶ κατώρθωσε νὰ πετάξῃ εἰς τὸν ἀέρα ἐν πλοῖον χωρητικότητος διακοσίων τόνων. Εἰς τὰ 1810 ἐξέδωκεν ἐν σύγγραμμα περὶ τῶν μηχανημάτων τούτων, καὶ ἡ Βουλὴ ἐψήφισε ποσότητα τινὰ χρημάτων διὰ τὴν κατασκευὴν αὐτῶν. Ἀκολουθῶς ἐνησχολήθη εἰς ἄλλας τινὰς ἐφευρέσεις, αἵτινες μίαν μετὰ τὴν ἄλλην ἐδοκιμάσθησαν· ἀλλ' ἦτο τρόπου τινὰ πεπωμένον παντοῦ ν' ἀπαντᾷ προσκόμματα· κατήχησαν μάλιστα, ὥστε καὶ νὰ τὸν διαφιλοεικίησωσιν ἐνώπιον τῶν Ἀρχῶν τῆς Νέας Υόρκης καὶ τὴν δόξαν, ὅτι πρῶτος ἐσύστησεν ἐφελίμως τὴν ἀτμοπλοῖαν, καὶ ἐζήτησαν νὰ τοῦ ἀφαιρεθῇ τὸ προνόμιον τῆς ἐφευρέσεως, τὸ ὁποῖον εἶχε λάβει μετὰ τοῦ Λιθιγιστῶνος· κατήχησαν ὥστε νὰ κατάσχωσι καὶ ἐν τῶν ἀτμοπλοίωντων.

Ἡ ὑγεία τοῦ Φύλτωνος εἶχεν ἤδη (ὀλίγον συγχυσθῆ ἀπὸ τὸν κακὸν καιρὸν καὶ τοὺς πολλοὺς κόπους, ἢ κατὰσχεςις τοῦ ἀτμοπλοίου του τὸν ἐρέθισε περισσότερο, ὥστε ἔπεσεν εἰς τὸ στρῶμα. Ἐξελθὼν μίαν ἡμέραν νὰ δώσῃ διαταγὰς εἰς τοὺς ἐργάτας, καὶ μείνας πολλὴν ὥραν

ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἀέρα, ἐν ᾧ ἦτο πολὺ ψύχος, ἐβάρυνε περισσότερο, καὶ εἰς τὰς 24 φεβρουαρίου 1815 ἀπέθανε τεσσαράκοντα καὶ ἐννέα ἐτῶν κατὰ τὴν ἡλικίαν.

Ἄμα ἡ εἶδησις τοῦ θανάτου του διεδόθη, ἢ κοινὴ λύπη ἐξεφράσθη μετὰ πολὺ ἐπίσημον τρόπον. Αἱ ἐφημερίδες ἀνέλαβον πένθιμα σημεῖα ἢ δημοτικὴ ἀρχὴ τῆς Νέας Υόρκης, καὶ τὰ μέλη διαφόρων ἑταιρειῶν φιλοσόφων καὶ φιλολόγων παρευρέθησαν εἰς τὴν ἐκφορὰν αὐτοῦ, καὶ ἐφόρεσαν ἐπὶ τινὰ καιρὸν τὸ πένθιμον σημεῖον ὁμοίως ἐπενθηφόρησαν καὶ αἱ Βουλαί.

Μ' ὅλον ὅτι ἀπέθανε πρόωρα, μ' ὅλα ταῦτα ποῖος ἄλλος ἄφησε μεγαλύτερα τρόπαια, ἀφ' ὧσας ἀνακαλίψεις αὐτὸς ἔκαμεν, ἐν ᾧ ἦτον ἀπὸ τὴν κατωτάτην τάξιν τῆς κοινωνίας, ἐν ᾧ δὲν ἔλαβεν οὐδεμίαν ἀνατροφὴν εἰς τὴν νεαράν του ἡλικίαν, καὶ ἐν ᾧ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς του ἦτο ἐκτεθειμένος εἰς τὴν περιυβριστικὴν ὑπερηφάνειαν τῶν δυνατῶν, καὶ εἰς τὴν καταφρόνησιν ἕκ μέρους τοῦ ὄχλου;

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Α.

Εἰς τινὰ συνοικίαν τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν νεᾶνις ἐκκεδεκαετής, ἐνδεύμενη μελανὰ ἐνδύματα, καὶ ἔχουσα ἀμελιῶς πως διατεθειμένην

τὴν μέλαιναν κόμην τῆς, καὶ δακρυσμένους τοὺς
 μεγάλους καὶ ζωηροὺς αὐτῆς ὀφθαλμούς, ἐκάθητο
 ἐπὶ ἀνακλίντρον, καὶ κρατοῦσα εἰς χεῖρας βιβλίον
 ἐφαίνετο ὅτι ἀνεγίνωσκεν· ἀλλ' ἐπειδὴ τίποτε ἐκ
 τῶν ἀναγινωσκομένων δὲν ἠδύνατο νὰ διατηρήσῃ
 εἰς τὴν μνήμην τῆς διὰ τὴν κατακυριεύουσαν αὐ-
 τὴν θλίψιν, κλείσασα τὸ βιβλίον, τὸ ἀπέθεσεν ἐπὶ
 τῆς παρακειμένης τραπέζης, καὶ σύρασα πρὸς ἑαυ-
 τὴν τὸ ἐπὶ τῆς ἰδίας αὐτῆς τραπέζης κείμενον κά-
 νιστρον, ὅπου εἶχε τὰ συνήθη αὐτῆς ἐργόχειρα, ἔ-
 λαβε τὸ πρῶτον, τὸ ὅποιον ἔτυχεν εἰς χεῖρας τῆς.
 Ἦρχιστε λοιπὸν νὰ ἐργάζεται, ὅταν ἤνοιξεν ἑξαί-
 φνης ἡ θύρα τοῦ θαλάμου τῆς, καὶ εἶδεν ἐμβαίνου-
 τας τοὺς δύο αὐτῆς ἀδελφούς.

Ἀπέτεινε πρὸς αὐτοὺς περίεργα βλέμματα, ὡς
 θέλουσα νὰ μαντεύσῃ τὴν αἰτίαν τῆς παρακαίρου
 ταύτης ἐπισκέψεως αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τὰ πρόσωπα τῶν
 ἀδελφῶν τῆς δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξάξῃ εὐάρεστα συμ-
 περάσματα. Ἐσηκώθη ὁρῶς μὲ χάριν, καὶ σπογγί-
 σασα τὰς εἰς τῶν δακρύων ὑγρὰς ἑτι αὐτῆς ὀφθαλμῶς
 διευθύνθη πρὸς τὰς ἀδελφὰς τῆς, τὰς ἐνηγκαλίσθη
 φιλοφρόνως, καὶ ἀφοῦ τοὺς ὠδήγησεν εἰς τὰς ἑδρας
 τῶν, ἐκάθησε καὶ αὐτὴ, καὶ λαβοῦσα πάλιν τὸ ἐργό-
 χειρον αὐτῆς εἰς χεῖρας, προσήλωσε τὰ βλέμμα-
 τὰ τῆς εἰς τοὺς ἀδελφούς τῆς, περιμένοντα ἀνυπο-
 κίνητος νὰ ἀκούσῃ τὴν αἰτίαν τῆς ἐπισκέψεως αὐ-
 τῶν. Ἀλλ' οὗτοι πολλὴν ὥραν ἔμενον σιωπηλοί,
 ἀτιθέλοντες συνεχῶς ὁ εἰς πρὸς τὸν ἑτερον, κα-

προκαλούμενοι ἀμοιβαίως τίς πρῶτος νὰ κάμῃ
 ἑναρξιν τῆς ὁμιλίας.

Δεινὴ ἀνητυχία ἐκυρίευσεν τὴν Ἀθηναίδα (οὐ-
 τως ἰσομόχετο ἡ νέα αὐτῆς παρθένος), καὶ ἡ καρδία
 τῆς ἔπαλλεν ἀπὸ ἰσχυροτάτην συγκίνησιν, ὥστε
 μὴ δυναμένη νὰ ὑποφέρῃ τὴν ἐπὶ πλέον παράτασιν
 τῆς καταστάσεως, ἀπεύθυνεν αὐτῇ πρῶτη
 τὸν λόγον πρὸς τὸν μεγαλύτερον αὐτῆς ἀδελφόν.

Ἀγαπητέ μοι Οὐαλέριε, (λέγει) ἀπὸ τοῦ τρόπου
 σας προσλέπω ὅτι νέον δυστύχημα πρόκειται νὰ
 μοῦ ἀναγγείλετε. Ἐπιταχύνετε, διὰ τὸν θεόν, νὰ
 μοῦ κοινοποιήσετε ὅ,τι καὶ ἂν ἦναι· διότι ἡ ἐνε-
 στῶσα κατάστασις τῆς ἀβεβαιότητος καὶ ἀμφι-
 βολίας, εἰς τὴν ὁποίαν με κρατεῖτε, εἶναι πολὺ ὀ-
 λεθριωτέρα δι' ἐμὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ἰδίου δυστυχήμα-
 τος τὴν ἀγγελίαν. Ὅποιον δὲ καὶ ἂν ἦναι τὸ δυ-
 στύχημα τοῦτο, δὲν δύναται νὰ κάμῃ εἰς ἐμὲ με-
 γαλητέραν εὐτύπωσιν ἀπ' ἐκείνην, τὴν ὁποίαν μὲ
 ἐπροξένησεν ὁ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν συμβὰς θάνατος
 τοῦ μακαρίτου πατρός μας.

Ἐρχόμεθα (ἀποκρίνεται ὁ Οὐαλέριος) νὰ σοῦ ἀ-
 ναγγείλωμεν, ὅτι ὁ πατὴρ ἡμῶν, πρὶν ἔτι ἀποθά-
 νῃ, συνέταξε διαθήκην, τὴν ὁποίαν εἶχε παρακατα-
 θέσει εἰς τινὰ συμβολαιογράφον, ὅστις σήμερον μᾶς
 ἔδωκε τὸ ἀντίγραφον, καὶ φέρομεν τοῦτο καὶ πρὸς
 σὲ διὰ νὰ λάβῃς γνῶσιν τοῦ περιεχομένου καὶ νὰ
 συμμορφωθῇς με αὐτό. — Ἄ θεέ μου! καὶ διὰ μό-
 νον αὐτὴν τὴν αἰτίαν μὲ ἐθέσατε εἰς τῆς αὐτῆς ἀδη-
 μονίαν διὰ τοῦ παραδόξου αὐτοῦ τρόπου σας; (εἰ-

πενή Ἀθηναίς, ἐπανερχομένη τρέπον τινα εἰς ἐαυτήν ἀπὸ τὴν ἀνησυχίαν.) — Ἐλυπούμεθα (ἐξηκολούθησεν ὁ ἀδελφός) νὰ σοῦ προσξενήσωμεν τὴν δυσαρδέσκειαν, τὴν ὁποίαν βεβαίως ἐμέλλε νὰ σοῦ ἐπιφέρῃ ἡ εἰδησις αὕτη. — Καὶ τί λυπηρόν, ἢ δυσάρεστον δι' ἐμὲ ἠδύνατο νὰ περιέχῃ ἡ διαθήκη; (ἀπήντησεν Ἀθηναίς) — Ὁ πατὴρ ἡμῶν (εἶπεν ὁ Οὐαλέριος) μᾶς ἐπέβαλε τὸ χρέος νὰ σοῦ δώσωμεν ἑκατὸν χρυσᾶ νομίσματα, τὰ ὁποῖα ἰδοὺ ἐφέρομεν (καὶ ἔθεσεν ἐπὶ τῆς τραπέζης βαλάντιον περιέχον αὐτὴν τὴν ποσότητα) — Καὶ τί νὰ κάμω αὐτὰ τὰ χρήματα; (λέγει ἡ Ἀθηναίς)

— Αὐτὸ δὲν ἀνήκει πλέον εἰς ἡμᾶς νὰ σοῦ τὸ ὑπαγορεύσωμεν (ἐπανέλαθεν ὁ Οὐαλέριος). Ἡμεῖς, σεβόμενοι τὰς τελευταίας παραγγελίας τοῦ πατρὸς μας, ἐκπληροῦμεν προθύμως τὴν πατρικὴν θέλησιν, παραδίδοντες εἰς χεῖράς σου τὸ προσδιορισθὲν κληροδόμημα· διότι ἀπὸ τοῦδε ἀναλαμβάνομεν τὴν διεύθυνσιν τῆς λοιπῆς περιουσίας, τὴν ὁποίαν ἐγκατέλιπεν εἰς ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ἀμφοτέρωι σκοπεύομεν νὰ τὴν διανείμωμεν μεταξὺ μας διὰ κλήρου. — Καὶ ὁ πατὴρ μου (ἀνεφώνησε μὲ ἐκπληξιν ἡ Ἀθηναίς) δὲν ἐγκαταλείπει εἰς ἐμὲ οὐδὲν ἀπὸ τὴν περιουσίαν αὐτοῦ; — Ἴδοὺ τὸ ἀντίγραφον τῆς διαθήκης, καὶ δύνασαι νὰ βεβαιωθῆς ἀπὸ αὐτό. (λέγει ὁ Οὐαλέριος)

Ἦπλωσεν ἡ Ἀθηναίς τὴν χεῖρα μηχανικῶς, ὡς διὰ νὰ λάβῃ τὸ προσφερόμενον ἀντίγραφον τῆς διαθήκης, ἀλλὰ πάλιν τὴν ἀπέσυρε ἐπὶ φρίκης

ὡς ἀπὸ πρᾶγμα ἀποτρόπαιον, καὶ χεῖμαρρος δακρύων ἀπέβρυχεν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς αὐτῆς. Συνελθούσα δὲ μετ' ὀλίγον ἀπὸ τὴν κατακυριεύουσαν τὴν καρδίαν τῆς ταραχῆν. — Καὶ λοιπὸν (λέγει ἀποτεινομένη πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς ἀδελφούς) θέλετε λάβει τὴν σκληρότητα νὰ ἐκτελέσετε κατὰ γράμμα τὴν πατρικὴν διαθήκην; Ἔστω καὶ νὰ ἀπεφάσισεν οὕτως ὁ πατὴρ μας· δὲν τολμῶ νὰ κατακρίνω τὴν ἀπόφασίν του, διότι ποτὲ δὲν ἔλαβον παρ' αὐτοῦ δυσαρδέσκειαν, ἀλλὰ πάντοτε φιλοστόργου διαθέσεως δείγματα. Ἄλλ' ὑμεῖς δὲν εἰσθε ἀδελφοί μου; δὲν πρέπει νὰ ἔχετε συμπάθειαν πρὸς μίαν ἀδελφὴν εἰς τοιαύτην νεαρὰν ἡλικίαν, καὶ ἄπορον ὡς ἐκ τῆς διαθήκης τοῦ πατρὸς μας; Ὑποθέσατε ὅτι ὑμεῖς ἐπλουτήσατε ἐκ περιστάσεως, καὶ ὄχι ἐκ πατρικῆς περιουσίας, εἶναι δίκαιον νὰ μὲ ἐγκαταλείψετε; — Ὅτι ἀπεφάσισεν ὁ πατὴρ μας (εἶπε ψυχρῶς ὁ Οὐαλέριος) εἶναι ἱερὸν δι' ἡμᾶς, καὶ τίποτε πλειότερον δὲν ἠμποροῦμεν νὰ κάμωμεν ἀπ' ὅ,τι ἐκάμαμεν, νὰ ἐκπληρώσωμεν τὴν πατρικὴν παραγγελίαν. — Θεέ μου! (ἀνεφώνησε περιπαθῶς ἡ Ἀθηναίς) Ἐὰν ἐπέσυρα τὴν πατρικὴν ὀργὴν ἐναντίον μου, μὴ ὄλον ὅτι δὲν συναισθάνομαι ποτὲ νὰ ἔπραξά τι ἄξιον αὐτῆς, τί ἔκαμα διὰ νὰ κηρυχθῶ ἀναξία καὶ τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης; — Ὅταν τὰ πατρικὰ αἰσθήματα διηγέρθησαν ἐναντίον σου, καὶ σὲ ἀπέκλεισαν τῆς κληρονομίας σου, ἐλπίζεις ὅτι οἱ ἀδελφοί σου δύνανται νὰ σοῦ παραχωρήσωσι τὸ ἐδικόν των; (εἶπεν ὁ

Ουαλέριος) — Καὶ τί ἀπαιτεῖτε λοιπὸν ἀπ' ἐμέ; (ὑπέλαθε μὲ ἀπελπισίαν ἢ Ἀθηναῖς) — Ἀπαιτοῦμεν (ἀπεκρίθη ψυχρῶς καὶ μὲ πολλὴν ἀδιαφορίαν ὁ Ουαλέριος) νὰ ἀναχωρήσῃς σήμερον ἀπὸ τῆρ οἰκίαν· διότι αὐριον σκοπεύομεν μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου νὰ κάμωμεν διανομὴν τῆς περιουσίας, καὶ ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἦναι ἐλευθέρη ἡ οἰκία, διὰ νὰ μὴν ἔχῃ διενέξεις ἐξ αἰτίας σου ὅστις παραλάβῃ διὰ τοῦ κλήρου αὐτῆν. — Ἡ ἀπόκρισις αὕτη τοῦ Ουαλερίου τοσαῦτον ἐρέθισε τὴν Ἀθηναίδα, ὥστε μὲ τόλμην ἐνταυτῷ καὶ ἀπόφατιν ἀνεφώνησε — Δὲν ἀπομακρύνομαι ἀπὸ τὴν οἰκίαν ταύτην· κανεῖς δὲν δύναται νὰ μὲ ἐκβάλῃ. — Ἡμεῖς, (ἐφώνησαν διὰ μιᾶς ἀμφότεροι οἱ ἀδελφοὶ) ἡμεῖς θέλομεν σὲ ἐξώσει ἀμέσως, ἐὰν λάβῃς τὴν ἀνοσιάν νὰ ἐπιμεινῆς· καὶ ἐσηκώθησαν ἑταῖμοι νὰ ἐκπληρώσωσιν ὅτι ἠπειλήσαν. Τοῦτο ἐκορύφωτε τὴν ἀγανάκτησιν, τὴν λύπην ἢ τὴν ἀδημονίαν τῆς Ἀθηναίδος, ὥστε ἐλειποθύμησε, καὶ πίπτουσα κατὰ γῆς ἔκαμεν ἀρκετὸν κρότον, ὥστε ἡ ἀκούσῃ ἢ πρὸς μητρὸς θεία αὐτῆς, εὐρισκομένη εἰς τὸν παρακείμενον θάλαμον, ἣτις ἦτον ἤδη ἀρκετὰ προσεκτικὴ, γνωρίζουσα τὰ περὶ τῆς διαθήκης, καὶ ἀκούουσα συγκεχυμένως ὅτι εἰς αὐτὸ τὸ ἀντικείμενον περιεστέφοντο αἱ συνομιλίαι αὐτῶν.

Ἐν ᾧ δὲ αὕτη εἰσῆρχετο εἰς τὸν θάλαμον τῆς Ἀθηναίδος, ἀπεμακρύνοντο ἀπ' αὐτῆς· οἱ ἀδελφοὶ τῆς·

B.

Ἄφοῦ διὰ τῶν προσπαθειῶν τῆς θείας τῆς συ-

νήληθεν εἰς ἑαυτὴν ἢ Ἀθηναῖς, καὶ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς τῆς, ἀναπολοῦσα τὰ διατρέξαντα, ἐκινήθη εἰς δάκρυα, τὰ ὁποῖα κρουνηδὸν κατέβαινον ἐπὶ τῶν ὠχάρων ὑτῆς παρεῖων. Ἡ θεία τῆς ἐπροσπάθησε νὰ τὴν παρηγορήσῃ, προτείνουσα ὅτι ἦτον ἀκόμῃ ἐλπίς νὰ διορθωθῇ ἡ ἀδικία τῆς διαθήκης, ἐὰν καταφύγωσιν εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ δικαστήρια. Ἀλλὰ πῶς (λέγει μὲ συγκίνησιν ἢ Ἀθηναῖς) νὰ ἐλπίσωμεν ἡμεῖς συνδρομὴν ἀπὸ ξένου, ὅταν οἱ οἰκεῖοί μας μᾶς ἀποβάλλουν; ποῖον δικαίωμα ἔχομεν νὰ ἐπικαλεσθῶμεν τὴν συμπάθειαν ξένων, ὅταν πατὴρ καὶ ἀδελφοὶ δὲν ἔλαβον δι' ἐμὲ συμπάθειαν; Τί νὰ εἰπῶ εἰς ἐκείνους, τῶν ὁποίων μέλλω νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν συνδρομὴν, ὅταν μ' ἐρωτήσωσι διὰ ποῖαν αἰτίαν ὁ πατὴρ σου σ' ἔκαμεν ἀπόκληρον, καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου σὲ ἀπέβαλον τῆς πατρικῆς οἰκίας; καὶ λέγουσα ταῦτα ἐδυθίσθη ἐκ νέου εἰς τὰ δάκρυα. Ἡ θεία τῆς ἐλεήσασα αὐτὴν διὰ τὴν αὐτῷ λυπηρὰν θέσιν τῆς. — Ἠσύχασε, ἀγαπητῆ μου ἀνεψιᾷ, (εἶπε πρὸς αὐτὴν) καὶ παῦσαι τοῦ νὰ κλαίῃς καὶ νὰ καταστρέφῃς οὕτω τὴν νεότητά σου· γνωρίζεις ὅτι ἐγὼ δὲν ἔχω τέκνα· ἀπὸ τοῦδε δὲν εἶσαι πλέον ἀνεψιᾷ, εἶσαι θυγάτηρ μου. Ἀληθῶς ἢ κατὰστασίς μου δὲν εἶναι μεγάλη ἀλλ' ἔχω ὅσα χρειάζονται νὰ ἐξοδεύσωμεν διὰ νὰ μεταδῶμεν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐνώπιον τῆς ἐναρέτου καὶ φιλανθρωπικοῦ Βασιλίσσης Πουλχερίας εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν εὐρωσι δίκαιον δύο ἀδύνατα καὶ ἀπροστάτευτα πλάσματα ὡς ἡμεῖς·

Ἡ ἰδέα αὐτῆ ἔκαμε ζωηράν ἐντύπωσιν εἰς τὴν Ἀθηναῖα, καὶ ἐπέφερε τὴν παρηγορίαν, τὴν ὀπίαν ἠθέλε νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς αὐτὴν ἡ θεία της. Λαδοῦσα λοιπὸν ἀμέσως τὴν ἀνεψιάν της τὴν μετέφερεν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν αὐτῆς οἰκίαν, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἔπλεον πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Γ.

Εἰς μεγάλην καὶ εὐρύχωρον αἴθυσαν ἐντὸς τοῦ ἐν Βυζαντίῳ αὐτοκρατορικοῦ παλατίου, ὅπου συνήθως ἐγίνοντο αἱ δημότιαι ἀκροάσεις, ὑπῆρχε θρόνος μεγαλοπρεπῆς· ἐπ' αὐτοῦ ἐκάθητο μεσαιᾶς ἡλικίας γυνὴ, ἐνδεδυμένη μεγαλοπρεπῶς μὲν, ἀλλὰ κοσμίως. Αὐτὴ ἦτον ἡ ἐνάρετος καὶ ἀγαθὴ βασιλὶς Παυλερσία, ἣτις ἐδιοῖκει τὸν αὐτοκρατορικὸν τοῦ Βυζαντίου θρόνον κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀνηλικιότητος τοῦ ἀδελφοῦ της Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ.

Ὅταν ἠνοιχθῆσαν αἱ πύλαι τῆς αἰθούσης, καὶ ἐσυγχωρήθῃ ἡ εἴσοδος εἰς ὅλους τοὺς ἔχοντας νὰ παρευρίσασιν εἰς τὴν βασιλίτσαν παράπονα, αὐτὴ στρέψασα τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν εἴσοδον, περιεργάζετο μετὰ προσοχῆς τὰ πρόσωπα καὶ τοὺς χαρακτήρας τῶν εἰσερχομένων· μετὰ αὐτῶν εἴλκυσαν τὴν προσοχὴν της δύο γυναῖκες ἰσάμεναι μετὰ συστολῆς ἐνταυτῶ καὶ εὐσχημοσύνης εἰς μίαν γωνίαν. Αὗται παραχωρήσασαι εἰς ἄλλου τὸν πρὸ αὐτῶν τόπον ἐφαίνοντο ὅτι ἐνόμιζον ἑαυτὰς εὖ τυχεῖς, ἐὰν κατώρθωσαν νὰ πλησιάσωσιν εἰς τὸν θρόνον, ἔστι καὶ τελευταῖαι. Ἡ μία εἶ-

αὐτῶν ἦτο πενηκοντούτης περίπου ἢ ἑτέρα ὁμοῦς, καίτοι ἔχουσα καταβιασμένον μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς της κάλυμμα, ἐδείκνυε πολὺ νεαρὰν ἡλικίαν. Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἴσταντο, τὰ κατὰμυρα ἐνδύματα τῆς νέας καὶ ἡ τρυφερὰ ἡλικία της, εἴλκυσαν τὴν συμπάθειαν τῆς Βασιλίσσης, καὶ ἀμέσως πέμπει ἕνα τῶν περὶ αὐτὴν διαγγελέων νὰ προσκαλέσῃ πρώτας αὐτὰς εἰς ἀκρόασιν· « Ἄς προτιμήσωμεν τὴν χήραν καὶ τὴν ὀρφανὴν, τὰ ἀσθενῆ καὶ ἀπροστάτευτα ταῦτα πλάσματα. » εἶπε μεγαλοφώνως ἡ βασίλισσα.

Ὅταν ἐπλησίασαν εἰς τὸν θρόνον, καὶ ἡ Ἀθηναῖς ἀνύψωσε τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς κάλυμμα, τὸ ὁποῖον ἀπέκρυπτε τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ περικαλλοῦς αὐτῆς προσώπου, ἡ βασιλὶς ἐθαύμασε τὴν ὠραιότητα τῆς νέας· « Ἐὰν (εἶπε καθ' ἑαυτὴν) τασαῦτα κάλλη συνοδεύωνται καὶ μὲ ἀνάλογα νοερὰ προτερήματα, ἡ νέα αὕτη θέλει εἶναι βεβαίως ἐν τῶν σπανίων φαινομένων τῆς φύσεως. »

Ποία αἰτία σᾶς φέρει ἐνώπιόν μου, ἀγαπηταὶ κυραὶ; (εἶπεν ἡ βασίλισσα μὲ ἀγαθότητα καὶ φιλοφροσύνην)

— Ἡ νέα αὕτη εἶναι ἀνεψιὰ μου. (εἶπεν ἡ γερόντισσα) Πατὴρ της ἦτον ὁ ἐν Ἀθήναις φιλόσοφος Δεόντιος· ἀποθνήσκων διέθεσεν εἰς τοὺς δύο ἀδελφοὺς αὐτῆς ὅλην τὴν περιουσίαν του, κληροδοτήσας μόνον ἑκατὸν χρυσὰ νομίσματα εἰς αὐτὴν. Οἱ ἀδελφοὶ της τὴν ἀπέβαλον καὶ αὐτῆς τῆς πα-

τρικῆς τῆς οἰκίας, καὶ κατέφυγε πρὸς τὴν ὑμετέραν Μεγαλειότητα νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν συμπάθειαν καὶ δικαιοσύνην σας.

Πολὺ ἀσπλαγχνος πατήρ! (εἶπεν ἡ Βασίλισσα, ἀποτεινομένη πρὸς τὴν νεάν, καὶ ἐπιθυμοῦσα νὰ ἀκούσῃ τὴν ὁμιλίαν τῆς)

Δὲν τολμῶ, Μεγαλειοτάτη, νὰ ἀποδώσω τριαύτην κατηγορίαν εἰς τὸν πατέρα μου. (ἀπεκρίθη μὲ φωνὴν τρέμουσαν ἡ Ἀθηναῖς) Μέχρι τῆς στιγμῆς τοῦ θανάτου τοῦ πάντοτε ἔδωκε δείγματα φιλοστοργίας καὶ ἀγαθότητος πρὸς ἐμέ. Ἐν ᾧ μὲ ἠγάπα καθ' ὑπερβολὴν, ἐν ᾧ ἐφρόντισε πολὺ διὰ τὴν ἀνατροφὴν καὶ παιδείαν μου, ἐν ᾧ ἐπροσπάθει πάντοτε νὰ μὲ ἀποκαταστήσῃ εὐτυχῆ, δὲν ἦτο ποτὲ δυνατόν νὰ ματαιώσῃ ὅλους τοὺς ἀγαθοὺς τούτους σκοποὺς κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θανάτου του.

Ἄλλ' ὑπάρχει διαθήκη, ὡς λέγετε. (ἐπανέλαβεν ἡ Βασίλισσα) φρονεῖς λοιπὸν δίκαιον νὰ ζητῆς νὰ ἀνατρέψῃς τὴν θέλησιν τοῦ πατρὸς σου, ἀκυρώουσα τὴν διαθήκην αὐτοῦ;

Ἐπειδὴ ὁ πατήρ μου ἦτο δίκαιος, Μεγαλειοτάτη, καὶ μὲ ἠγάπα περιπαθῶς, (ἀπήντησεν ἡ Ἀθηναῖς) φρονῶ ὅτι ποτὲ ἐκουσίως δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ τοιαύτην ἀπόφασιν, ὡσεὶ νὰ μ' ἐξώτῃ τῆς ἀναλογίας μὲ ἀπὸ τὴν πατρικὴν μὲ περιωσίαν. Δὲν νοιώζω λοιπὸν νὰ ἀντιπράττω εἰς τὴν πατρικὴν θέλησιν, εἰάν ζητῶ τὴν ἀκύρωσιν τῆς διαθήκης.

— Θέλομεν σκεφθῆ περὶ τῆς αἰτήσεώς σας ταύτης, ἀγαπηταί μου κυρία, καὶ θέλει

σὰς ἀποδοθῆ δίκαιον (εἶπεν ἡ Βασίλισσα).

Ὅταν αἱ δύο γυναῖκες, προσκυνήσασαι μὲ σέβαστῆν Βασίλισσαν, ἀπεμακρύνθησαν ἀξιοπρεπῶς, ἡ Πουλχερία καλέσασα ἓνα τῶν διαγγελέων τῆς, ὁμίλησεν ὀλίγα λόγια μυστικῶς, καὶ οὗτος ἐξῆλθεν ἀμέσως ἀπὸ τὸν αἴθουσαν τοῦ ἀκροατηρίου.

Δ'.

Ἐπλητρίαζε μεσονύκτιον, καὶ εἶχε κατεκαίσει ἐντελῶς ὁ ποδοβολητὸς καὶ ὁ θόρυβος τῶν ἐξερχομένων καὶ εἰσερχομένων εἰς τὸ Αὐτοκρατορικὸν παλάτιον, ἡ δὲ Ἀθηναῖς, ἣτις εἶχεν ὀδηγηθῆ ἑμοῦ μὲ τὴν θείαν τῆς εἰς ἓνα τῶν λαμπροτέρων θαλάμων τῆς Βασίλισσης, περιέμενε ἀνήσυχος ἢ μὲ πάλλουςαν καρδίαν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς παραδόξου ταύτης προσκλήσεως, ὅτε ἐξαίφνης ἡ θύρα ἀνοίγεται, ἢ ἡ Πουλχερία, συνοδευομένη ἀπὸ τὸν ἀδελφόν τῆς Θεοδοσίον, εἰσέρχεται εἰς τὸν θάλαμον καὶ καθήσασα ἐκράτει τῆς χειρὸς τὸν ἀδελφόν τῆς ἰσάμενον πλησίον αὐτῆς ὄρθιον. Ἀφοῦ ὁμίλησε μυστικούς τινας λόγους πρὸς τὸν ἀδελφόν τῆς, ὅς τις ἀπεύθυνε δις καὶ τρις περίεργα βλέμματα πρὸς τὴν νεάν Ἀθηναίδα, ἐπροσκάλεσε τὰς γυναῖκας νὰ πλησιάσωσιν εἰς αὐτήν. Μεγάλῃ ταραχῇ ἐκυρίευσεν ἀμφοτέρας, ἀλλ' ἡ Ἀθηναῖς δὲν ἠδύνατο νὰ περιστείλῃ τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας τῆς, ἣτις ἐφαίνετο ὡς νὰ ἠθέλε νὰ διασπάσῃ μὲ βίαν τὸ περίφραγμα τοῦ σήθους τῆς. Ὅταν δὲ ἐπλησίασαν

— Ἀγαπητῆ μου Ἀθηναῖς, (εἶπε φιλοφρόνως καὶ μὲ εὐμένειαν ἡ Βασίλισσα) εὐχαριστεῖσαι νὰ ἐγ-

καταλείψης τὴν περὶ ἀκυρώσεως τῆς πατρικῆς σου διαθήκης αἴτησιν, καὶ νὰ συμμερισθῆς τὴν ἐξουσίαν μου, γινόμενη τοῦ ἀγαπητοῦ μου ταύτου ἀδελφοῦ σύζυγος;

Ὅταν ἡ Ἀθηναῖς ἤκουσε τὸν λόγον τοῦτον ἐμεινεν ἔκθαμβος, μὴ δυναμένη πῶς νὰ τὸν ἐξηγήσῃ. Ἀμέσως δὲ τὴν ταραχὴν ταύτην διεδέχθη ζωηρὸν ἐρύθημα ἐπὶ τῶν παρειῶν της, καὶ ἰδρῶς λεπτὸς περιεχύθη εἰς ὅλον τὸ σῶμά της· δὲν ἠδυνήθη δὲ νὰ δώσῃ οὐδεμίαν ἀπόκρισιν. Ἡ Πουλχερία καὶ ὁ Θεοδοσίος ἐκράτουν προσηλωμένα ἐπ' αὐτῆς τὰ περίεργα αὐτῶν βλέμματα, καὶ παρετήρουν μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν τὴν ταραχὴν καὶ ἔκστασιν τῆς Ἀθηναίδας, τὰ ὁποῖα τόσον ζωηρὰν κατέστησαν τὴν ὠραιότητά της, ὥστε κατεργαστεύθησαν ἀμφότεροι.

— Διστάζεις νὰ παραδεχθῆς τὴν πρότασίν μου, Φιλτάτη Ἀθηναῖς. (εἶπεν ἡ Βασίλισσα) Ἄλλ' ἐπειδὴ εἶσαι ὀρφανή, καὶ ἀπεφάσισες ἅπαξ νὰ καταφύγῃς εἰς τὴν προστασίαν μου, ἀναλαμβάνω ἐγὼ τὴν θέσιν μητρὸς, καὶ ἀποφασίζω ὅτι πρέπει νὰ ὑπακούσῃς εἰς τὴν μητρικὴν μου θέλησιν. Ἡ θεία σου θέλει βεβαίως παραχωρήσει εἰς ἐμὲ τὸ δικαίωμα τοῦτο, καὶ ἀπὸ τοῦδε σὲ θεωρῶ σύζυγον τοῦ ἀγαπητοῦ μου ἀδελφοῦ καὶ βασιλίσσαν.

Ἐπεχείρησεν ἡ θεία τῆς Ἀθηναίδας νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὰς εὐχαριστήσεις της, ἀλλ' ἀπὸ τὰ τραυλίσματα αὐτῆς κἀνὲν νόημα δὲν εὐχαιρεν. Ἡ βασίλισσα ὁμῶς ἀνεγίνωσκεν εἰς τὴν

καρδίαν, ὥστε νὰ ἦναι βεβαία διὰ τὴν πλήρη ἀποδοχὴν τῆς προτάσεως. Λαβοῦσα δὲ τὸν ἀδελφόν της ἐξῆλθε τοῦ θαλάμου, ἐγκαταλιποῦσα καὶ τὰς δύο ταύτας γυναῖκας εἰς τὴν μεγαλύτεραν ἔκτασιν διὰ τὰ γινόμενα, καὶ εἰς ἀπείρους συλλογισμούς, οἵτινες ἀπεδίωξαν ὀλοτελῶς τὸν ὕπνον ἀπὸ τὰ βλέφαρα αὐτῶν.

Ε.

Οἱ πολυπληθεῖς κώδωνες τῶν ἀπείρων ἐκκλησιῶν τοῦ Βυζαντίου ἀντήχουν ἀπὸ πρωΐας, καὶ ἀνήγγελλον τὴν ἔλευσιν λαμπροτάτης καὶ σημαντικωτάτης τελετῆς. Ἀγγελιαφόροι διέτρεχον τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως διευθυνόμενοι εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, εἰς τοὺς Μεγιστάνους τῆς αὐτοκρατορίας καὶ εἰς ὅλας τὰς ἀρχάς· καὶ μετ' ὀλίγον ὁ ἀναρίθμητος τοῦ Βυζαντίου λαὸς, συνηθροισμένος εἰς τὸν Ἰππόδρομον, ἐθεώρει τὴν λαμπρὰν καὶ βασιλικὴν συνοδίαν, μεταβαίνουσαν ἀπὸ τῶν ἀνακτόρων εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Σοφίας.

Ἐπροπορεύετο ὁ πατριάρχης ἐνδεδυμένος ἱερατικὴν σολὴν, ὄχι κατωτέραν τῆς λαμπροτέρας ἐκ τῶν βασιλικῶν, συνοδευόμενος ἀπὸ εἰκοσιτέσσαρας ἀρχιερεῖς καὶ ἀναρίθμητον πλῆθος ἱερέων, ἀναγνωστῶν, ψαλτῶν, καὶ πάσης τάξεως καὶ βαθμοῦ ἐκκλησιαστικῶν ἀξιοματικῶν. Ἐπηκολούθει δὲ ἡ συνοδεία τῶν Μεγιστάνων τῆς αὐλῆς, καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ἐβάδιζε μεγαλοπρεπῶς ἡ βασίλισσα Πουλχερία, ἔχουσα εἰς τὰ δεξιὰ τὸν ἀδελφόν της Θεοδοσίον, καὶ εἰς τὰ ἀριστερά της, ἐν τῷ

μέσω πολλῶν κυριῶν τῆς αὐλῆς, μίαν νεάνιδα μεγαλοπρεπῶς ἐστολισμένην, ἣ ὅποια, ἂν καὶ δευλὴ καὶ ἀτολμος, ἐπαρουσίαζεν ὁμῶς εἰς τοὺς πολυπληθεῖς θεατὰς ἀπαραμίλλου ὠραιότητος θέλγητρα.

Τίς εἶναι ἡ νεάνις αὐτῆς; ἠρώτων μὲ θανμασμὸν ὁ εἰς τὸν ἕτερον. Ὅποια ἐξαισιος ὠραιότης! ἔλεγεν ὁ εἰς, ὅποια παρθενικὴ αἰδώς! ἔλεγεν ὁ ἕτερος, καὶ ἡ συνοδία προέβαινε, ἕως ὅτου εἰσῆλθεν ἅπασα εἰς τὸν ναόν. Μετ' ὀλίγου ἡ συνοδία ἐξῆλθε καὶ ἡ Ἀθηναῖς, μετονομασθεῖσα Εὐδοκία, μετέδη εἰς τὰ ἀνάκτορα χριστιανῆς, σύζυγος καὶ βασιλίσσα.

Μόλις εἶχεν ἐξυπνήσει ὁ Οὐαλέριος, καὶ κατέβαινε ἀπὸ τὴν κλίνην του, ὅταν εἰς τὴν θύραν του ἐκτύπησαν θορυβωδῶς. — Ἄνοιξε, ἀκούεται μίαν δυνατὴ καὶ βροντώδης φωνή, τὴν ὅποιαν ἀνεγνώρισεν ἀμέσως ὁ Οὐαλέριος ὡς τὴν φωνὴν τοῦ ἀδελφοῦ του Γενέσιου. Ἄνοιγων ὁ Οὐαλέριος τὴν θύραν. — Πόθεν ταιούτη σπουδή; (λέγει πρὸς τὸν ἀδελφόν του) — Ἦλθα (ἀπακρίνεται ἐκεῖνος) γὰρ σοῦ ἀναγγεῖλαι ὅτι ἡ ἀδελφή μας Ἀθηναῖς εἶναι σύζυγος τοῦ Ἀυτοκράτορος Θεοδοσίου εἰς Κωνσταντινούπολιν. Πλοῖον ἔλθον χθὲς τὸ ἑσπέρας εἰς Πειραιᾶ ἔφερον ἐπισήμως τὴν εἰδήσιον εἰς τὰς ἐνταῦθα ἀρχάς, καὶ ὡς μοῦ εἶπε πιστός τις φίλος μου, κάποιον ὑπάρχει καὶ περὶ ἡμῶν μυστικὴ διαταγή. Ἴσως ἡ ἀδελφή μας σκοπεύει γὰρ μᾶς ἀφαιρέσει

τὴν ἀναλογίαν τῆς ἀπὸ τὴν πατρικὴν μας κληρονομίαν. — Ἄ! ταιούτου μικροπρεπὲς ἔργον δὲν καταδέχεται γὰρ πράξι ἐκείνη, ἣτις ἔλαβε τὴν εὐτυχίαν γὰρ καθῆση ἐπὶ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θρόνου. (εἶπεν ὁ Οὐαλέριος) — Ἴσως δελήση γὰρ μᾶς ἐκδικηθῆ, (ἐπανέλαβεν ὁ Γενέσιος) διὰ τὸν σκληρὸν καὶ ἀπάνθρωπον τρόπον, τὸν ὅποιον μετεχειρίσθημεν κατ' αὐτῆς, δέλοντες γὰρ τὴν ἐξώσωμεν διὰ τῆς βίας ἀπὸ τὴν πατρικὴν μας οἰκίαν. Πόσον ἐσφάλαμεν γὰρ φανῶμεν τοσοῦτον ἀπάνθρωποι καὶ ἀνηλεεῖς!

Τὴν στιγμὴν ταύτην εἰσέρχεται ὁμοίως ὑπηρέτης τις, καὶ ἀναγγέλλει εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι ὁ Διοικητὴς τῆς πόλεως μὲ πολυάριθμον συνοδίαν εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ μετ' αὐτῶν συνέντευξιν. Ἐξῆλθαν ἀμφότεροι κατεσπευσμένως εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ὑποδοχῆς, καὶ τεταραχμένοι καὶ ἀνήσυχτοι διὰ τὴν ἀβεβαιότητα τοῦ πράγματος, μόλις ἔκαμαν τὰς συνήθεις φιλοφρονήσεις, ὅτε ὁ Διοικητὴς ἐσύστησε πρὸς αὐτοὺς δύο ἀπεσταλμένους ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, οἵτινες ἐνεχείρισαν πρὸς αὐτοὺς μίαν βασιλικὴν ἐπιστολήν. Τὴν ἐδέχθησαν οἱ ἀδελφοὶ μὲ πολλὴν ταραχὴν καὶ συγκίνησιν, καὶ ἀνοίξαντες κατεσπευσμένως αὐτὴν, ἀνεγνώρισαν τοὺς χαρακτῆρας τῆς ἀδελφῆς καὶ ἀνέγνωσαν τὰ ἐξῆς λόγια.

« Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί! Ἐμάθετε βέβαια ὅτι ἡ θεία πρόνοια μὲ ὕψωσεν, εἰ καὶ ἀναξίαν, εἰς τὸν αὐτοκρατορικὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐνθυμοῦμαι τὸν σληρὸν καὶ ἀπάνθρωπον τρόπον, τὸν ὁποῖον μετεχειρίσθητε πρὸς ἐμὲ, ἀλλὰ δὲν ἔχω οὐδεμίαν δυσαρέσκειαν δι' αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς· ἐξ ἐναντίας σᾶς γνωρίζω καὶ χάριν. Ἡ θεία Πρῶ- νοια ἠθέλησε νὰ μεταχειρισθῇ ὑμᾶς ὄργανα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀνεξερευνήτων αὐτῆς σκοπῶν. Ἐπι- θυμοῦσα δὲ νὰ σᾶς φανῶ ὠφέλιμος, ἐδιόρισα διὰ τοῦ Βασιλέως τὸν μὲν πρῶτον ἐξ ὑμῶν Μάγι- σρον, τὸν δὲ δεύτερον ἑπαρχὸν τῶν Ἰλλυριῶν. Ἀλλὰ πρὶν ἀποκατασταθῆτε εἰς τὰς θέσεις σας, σπεύ- σατε πρὸς ἐμὲ διὰ τοῦ ἐπίτηδες ἀποσταλέντος πλοίου, διὰ νὰ σᾶς ἀσπασθῶ ἐγκαρδίως. »

Δάκρυα μετανοίας, εὐγνωμοσύνης καὶ ἀγαλλ- λιάσεως ἔρρευσαν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀμφοτέρων τῶν ἀδελφῶν. Ὅταν δὲ ὁ Διοικητῆς μετὰ τῆς συνοδίας αὐτοῦ ἀπεμακρύνθη, οἱ δύο ἀδελφοὶ ἤ- σαν ἤδη εἰς τὴν ἐτοιμασίαν διὰ τὴν ἀναχώρησιν.

ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΣ.

Ἡ ἱστορία εἶναι τὸ τερπνότερον καὶ ἐνταυτῷ τὸ ὠφελιμώτερον μάθημα, δι' ὅσους δὲν κάμνου- σιν ἀπλῶς τὴν ἀνάγνωσιν διὰ νὰ παρέρχεται ὁ καιρὸς, ἀλλὰ διὰ νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τοῦ πα- ραδείγματος, ἐφαρμόζοντες εἰς τὸν ἴδιον αὐτῶν βίον καὶ τὰς περιστάσεις των παραδείγματα ἄλλων ἐνδόξων καὶ σημαντικῶν ἀνδρῶν. Ἀλλὰ

πολὺ διδακτικώτερα, καὶ κατὰ συνέπειαν πολ- ὠφελιμώτερα εἶναι ἢ μελέτη τῆς ἱστορίας ἐκεῖ- νων τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες ἀπὸ πτωχοὶ ἐγένοντο ἐντίμως πλούσιοι, ἀπὸ μικροὶ καὶ ἀσήμαντοι ἐγένοντο διὰ τῆς φρονήσεως, καὶ ὄχι ἐκ τύχης, μεγάλοι καὶ σημαντικοί, καὶ διὰ τοῦ πατριωτι- σμοῦ, τῆς ἀγαθότητος καὶ τῆς δικαιοσύνης διέ- βησαν ὅλας τὰς βαθμίδας τῆς κοινωνίας, καὶ ὑψώθησαν εἰς τὴν ἀνωτάτην τάξιν αὐτῆς, διε- τήρησαν δὲ ἀκηλίδωτον τὴν διαγωγὴν αὐτῶν καθ' ὅλας τὰς περιστάσεις τῆς ζωῆς των, χωρὶς ποτὲ νὰ δώσωσιν ἀφορμὴν νὰ παρεξηγήσωσιν οὔτε τὰς πράξεις, οὔτε τὰ φρονήματα αὐτῶν. Τοιοῦτος ὑπῆρξεν ὁ Φραγκλῖνος· διὰ τοῦτο ὄχι μόνον τὸ παράδειγμα αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ αἱ συμ- βουλαὶ του δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς ὁδη- γίαν καὶ ὠφέλειαν ὄλων τῶν κοινωνικῶν τάξεων· διότι ἀπὸ μικρὸς τυπογράφος, μακρὰν τοῦ τόπου τῆς γεννήσεώς του, καὶ ἄνευ συνδρομῆς συγγε- νῶν καὶ φίλων, πτωχὸς κατὰ τὴν πλεον εὐρύ- χωρον ἐκδοχὴν τῆς λέξεως ταύτης, ἀμαθῆς σχε- δὸν μέχρι τοῦ δεκάτου ὀγδόου ἔτους τῆς ἡλικίας του, κατάρθωσε νὰ συστήσῃ πρῶτος τὸ σημαν- τικώτερον τυπογραφεῖον εἰς Φιλαδέλφειαν, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε τὸ πρῶτον θεμέλιον τῆς κατα- στάσεως αὐτοῦ, νὰ γένη εἰς τῶν σημαντικωτέ- ρων σοφῶν, στεφανωθεὶς μετὰ τὴν ἀθάνατον δόξαν τῆς ἐφευρέσεως τῶν ἀλεξικεραύνων, νὰ προα- χθῇ εἰς τὰ λαμπρότερα πολιτικά ὑπουργήματα

τῆς πατρίδος του· τὸ δὲ μεγαλήτερον, κατώρθωσε διὰ τῆς Σωκρατικῆς αὐτοῦ διδασκαλίας καὶ διὰ γλώσσης ἐννοουμένης ἀπὸ τὸν λαόν, νὰ μορφώσῃ τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀμερικανικοῦ λαοῦ, ὡς αὐτός καὶ τὴν τυραννίαν τῆς πατρίδος του· ν' ἀπακρούσῃ διὰ τοῦ πατριωτισμοῦ, τῆς καταφρονήσεως τῶν κινδύνων καὶ τῆς ἐπιμονῆς εἰς τὰς ἐναντιότητας τῶν περιστάσεων, καὶ τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους τοῦ ν' ἀποκαταστήσῃ εἰς βάσεις ταθεράς καὶ βεβαίας. Αἱ συμβουλαὶ καὶ οἱ λόγοι τοιοῦτου ἀνθρώπου, ὅστις εἶδε καὶ ἐμελέτησε τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν καθ' ὅλας τὰς φάσεις αὐτῆς, πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς χρησιμοί, ὡς ἀποφθέγματα ἱερὰ, καὶ ὡς ποιαῦτα νὰ τὰ παραδέχονται ὅσοι θέλωσι νὰ ὠφεληθῶσιν ἀπὸ αὐτά.

Μέλλουτες ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν νὰ προσφέρωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ λαοῦ τὰς γνώμας καὶ συμβουλὰς τοῦ ἐνδόξου τούτου καὶ μεγάλου ἀνδρός, ἐστοχάσθημεν νὰ κάμωμεν γνωστὴν εἰς αὐτοὺς τὴν βιογραφίαν αὐτοῦ, διὰ νὰ ἀποδώσωσι ἀκολουθῶς καὶ εἰς τὰς γνώμας καὶ συμβουλὰς αὐτοῦ τὴν ἀνήκουσαν βαρῦτητα.

Ο Βενιαμὴν Φραγκλίνος ἐγεννήθη εἰς Βοστὸν τῆς ἀρκτικής Ἀμερικῆς κατὰ τὰ 1706. Ὁ πατὴρ του ἦτο σαπυνοποιὸς καὶ κρησπλάστης, ὅστις ἅμα εἶδεν ὅτι ὁ υἱὸς του ἦταν ἀρκετὰ δυνατὸς, ὥστε νὰ τὸν βοηθῆ εἰς τὸ ἔργον του, τὸν ἀπέσυρεν ἀπὸ τὸ

σχολεῖον, μ' ὄλον ὅτι οὗτος ἔδειξε μεγίστην ἐπιθυμίαν νὰ ἀκολουθήσῃ τὰς σπουδὰς του. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πατρὸς του δὲν ἐχορήγει οὐδεμίαν γύμνασιν εἰς αὐτὸν, οὐδὲ νοερὰν τινα τροφήν, τὸ ἀηδίασε, καὶ ἐπέτυχε νὰ διορισθῆ ὡς μαθητευόμενος παρὰ τινι μαχαιροποιῷ, ὅπου ἔβλεπεν ἐνεργουμένης διαφόρους ἐργασίας, ὑπὸ διαφόρους μορφὰς, κτλ.: ἀλλ' οὐδ' εἰς ταύτην τὴν νέαν ἐργασίαν δὲν εὗρηκε τρόπον νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς μαθήσεως, ἀπὸ τὴν ὅποιαν ἦτο ὑπερμετρα κυριευμένος. Τοῦ ἐχρηαίζοντο βιβλία, ἀλλ' ὁ μαχαιροποιὸς δὲν εἶχεν ἔβλεπε δὲ ταιαῦτα εἰς ἓνα τυπογράφον. Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ τυπογράφου ἐπιβάλλει τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἀναγνώσεως, καὶ τοῦτο ἦτον ἡ ἐπιθυμία τοῦ νέου, καὶ ὁ πατὴρ του ἐνέδωκεν εὐχαρίστως εἰς τὴν ἐπιθυμίαν του.

Οὕτως ὁ νέος Φραγκλίνος ἐπανάλαβε τὰς σπουδὰς του, ἀλλὰ χωρὶς τάξιν, καὶ κατὰ τύχην, οὕτως εἰπεῖν· διότι ἐσπούδαζεν ὅσα βιβλία κατὰ περιστάσιν ἐπιπτον εἰς χεῖράς του. Φαίνεται ὅτι κατὰ πρότον ἐνησχολήθη εἰς τὴν φιλοσοφίαν, διότι εἰς τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας του συνέταξε δύο ποιημάτια, τὰ ὅποια ἐτύπωσε εἰς τὴν τυπογραφίαν τοῦ κυρίου του, καὶ τὰ ὅποια ἐπεφορτίσθη νὰ πωλήσῃ ὁ ἴδιος εἰς τὴν πόλιν. Ἡ ἐπιτυχία αὕτη δὲν εὐχαρίστησε τὸν πατέρα τοῦ Φραγκλίνου· διότι τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ ἐφάνη κακόν, καὶ διότι ἄλλως ὁ δρόμος τοῦ Παρνασοῦ δὲν φέρει πάντοτε τὸν ἀνθρώπον εἰς τὴν εὐτυχίαν. Ἡ

πατρική επίπληξις, ἐπιστηριχθεῖσα καὶ ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ξενοφώντος, ἔπεισαν τὸν νέον νὰ ἀπομακρυνθῆ τῆς ποιήσεως, καὶ ἀφιερῶθη εἰς τὸν πεζὸν λόγον, ὅστις εἶναι ὁ πιστὸς διερμηνεὺς τῶν ἔννοιῶν. Ἐτελειοποιήθη εἰς τὴν τέχνην ταύτην, ὅσον ἦτο δυνατὸν εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἀλλὰ δὲν εὐχαριστεῖτο νὰ μείνῃ ἕως αὐτοῦ, ἤθελε νὰ ἀρυσθῆ τὴν σπουδὴν του εἰς ἀφθονωτέρας πηγὰς. Μετέβη λοιπὸν εἰς Λονδίνον, καὶ ἔγεινε δεκτὸς εἰς τὸ τυπογραφεῖον τοῦ Παλμέρου, ὅστις μετὰ τινὰς δοκιμασίας ἐνεπιστεύθη εἰς αὐτὸν τὴν διεύθυνσιν τῶν σπουδαιωτέρων ἐργασιῶν του. Ὡς ἐκ τῶν ἐργασιῶν του ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ γνωρισθῆ μὲ ἀνδρας σημαντικοῦς, μετὰ τῶν ὁποίων ἐφιλιώθη, καίτοι εἰς νεαρὰν ἡλικίαν, καὶ κατώρθωσε νὰ ἔμῃ εἰς τὴν σειράν τῶν γνώσεων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Κατὰ τὰ 1728 ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἐκατοίκησεν εἰς τὴν Φιλαδέλφειαν, ὅπου διὰ τῆς συνδρομῆς φίλων κατώρθωσε ν' ἀγοράσῃ τινὰ πιεστήριον· ὅ,τι δὲ ἔλειπε, τὸ κατεσκεύασεν ὁ ἴδιος, οἷον ἔχουσε χαρακτῆρας, ἐχάραξε κοσμήματα (vignettes) κτλ. καὶ τελευταῖον ἐνυμφεύθη. Ἡ δραστηριότης του ἐπέφερε τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ νέου τούτου τυπογραφικοῦ καταστήματος, καὶ ἡ Κυβέρνησις, ὁποία ἦτο τότε, ἔκαμε χρῆσιν αὐτοῦ. Εἰς τὰ 1731 ἔθεσε τὰ θεμέλια τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Φιλαδέλφειας, καὶ τὰ ὀλίγα βιβλία, τὰ ὁποῖα αὐτὸς κατέθεσεν, ἐχορησίμευσαν ἐπιτυχῶς εἰς τὴν διάδοσιν τῶν ἐν χρῆσει ἀναγκαίων γνώσεων.

Ἀκολουθῶς σημαντικώτερα φιλοδωρήματα ἤξησαν τὰς ἀρχικὰς καταβολὰς. Οἱ ἐν Λονδίῳ φίλοι τοῦ νέου τυπογράφου ἔλαβον καὶ αὐτοὶ μέρος, καὶ ἡ βιβλιοθήκη εἰς διάστημα ὀλιγώτερον τῶν δύο ἐτῶν ἔγεινε ἀξιοσημεῖωτος καὶ διὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐν αὐτῇ συγγραμμάτων.

(ἀκολουθεῖ)

ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑ.

Ἐκέρχεται κλάδος τῆς βιομηχανίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅστις φαίνεται μὲν μικρὸς καὶ ἀσήμαντος, ἀλλὰ δύναται ν' ἀποβῆ οὐσιωδῶς ὠφέλιμος. Ὁ κλάδος οὗτος εἶναι ὁ τῆς μελισσοκομίας.

Ἡ μελισσοκομία ἐπιδέχεται μεγάλην ἐξάπλωσιν· διότι καὶ ἐὰν ἑκατονταπλασιασθῆ τὸ ὑπάρχον ἤδη ποσὸν τῶν μελισσιῶν, πάλιν δὲν θέλει προέλθῃ ἔλλειψις τῆς τροφῆς, ἥτις εἶναι ἀναγκαία διὰ τὰς μελίσσας. Ἡ ἀνθησις εἰς τὴν Ἑλλάδα διατηρεῖται ἐτησίως σχεδὸν, καὶ ἡ μέλισσα εὐρίσκει τροφήν καὶ εἰς ἡμέρα καὶ εἰς ἄγρια ἀνθη, καὶ ἀπέρχεται εἰς ἰκανὴν ἀπόστασιν διὰ νὰ προμηθευθῆ αὐτὴν· περιπλέον ἡ δενδροφυτεία ὀλοὲν προβαίνει, καὶ αὕτη χορηγεῖ ἀφθονωτέραν, βεβαίωτέραν καὶ εὐκολωτέραν τροφήν εἰς τὰς μελίσσας. Δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπεκτείνωμεν τὴν κτηνοτροφίαν· διότι δὲν ὑπάρχουν λειβάδια πρὸς τροφήν τῶν κτη-

νών, ἀλλὰ τὰ λειβάδια τὰ πρὸς βοσκὴν τῶν με-
λισσῶν εἶναι ἀπέραντα, καὶ βουνὰ, καὶ πεδιάδες,
καὶ χόρτα καὶ δένδρα, ὡς καὶ οἱ πλέον ἀπότομοι
βράχοι δύνανται νὰ προσφέρωσι τροφὴν εἰς τὰς
μελίσσας. Ὅτι λοιπὸν χάνεται ἐπὶ ματαίῳ, δὲν
εἶναι καλὸν νὰ τὸ μεταχειρισθῶμεν πρὸς ὄφελος
τῶν γεωργῶν τῆς Ἑλλάδος;

Ἐν ᾧ δὲ ὑπάρχει ἡ βεβαιότης αὕτη τῆς τροφῆς
τῶν μελισσῶν, δυνάμεθα νὰ πορισθῶμεν τὴν ὠφέ-
λειαν ταύτην χωρὶς ἢ ἀφαιρέσωμεν τὰς ἀναγ-
καίας διὰ τὴν γεωργίαν χεῖρας, ἤτοι χωρὶς νὰ
στερηθῶμεν ἐν εἶδος ὠφελείας διὰ νὰ ἀπολαύσω-
μεν ἐν ἄλλο. Ἡ φροντίς τῶν μελισσῶν ἀπαιτεῖ
ὀλίγην καὶ πολὺ ἐλαφρὰν ἐργασίαν, τὴν ὅποιαν
δύνανται νὰ κάμωσι οἱ γέροντες, ὅσοι δὲν εἶναι
πλέον ἱκανοὶ διὰ τὰς βαρέας ἐργασίας τῆς γεωρ-
γίας. Ἡ κυριώτερα ἐργασία τοῦ μελισσοκόμου
εἶναι νὰ κατασκευάσῃ τοὺς σίμβλους (κρινία, κο-
φίνια), νὰ πύρατῃ ἀπὸ καιρῶν εἰς καιρῶν διὰ
κάμπτας καὶ ἄλλα βλαπτικὰ εἰς τὰ μελίσσας
ζωῦσθαι, καὶ νὰ συνάξῃ τοὺς γουὰς κατὰ τοὺς τρεῖς
μῆνας Ἀπρίλιον, Μαῖον καὶ Ἰούνιον, καὶ νὰ τοὺς
τοποθετῇ εἰς νέους σίμβλους. Ὅλας τὰς ἐργασίας
ταύτας δύνανται νὰ τὰς κάμωσι καὶ ὀγδοηκον-
τούτεις σχεδὸν γέροντες, καὶ γραῖαι ἀκόμη
ὀλίγες ἀποβαίνουσι διὰ πᾶσαν ἄλλην ἐργασίαν
ἀσχηστού. Ὅλη λοιπὸν ἡ ὠφέλεια, ἣτις ἐκ τῆς
μελισσοκορίας ταύτης θέλει προέλθει, θέλει εἶναι
προσθήκη κέρδους εἰς ἕκαστον γεωργόν.

Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς βιομηχανίας δὲν ἀπαιτεῖ καὶ
μεγάλα κεφάλαια, ὡς ἡ γεωργία καὶ ἡ κτηνο-
τροφία. Ὅστις θελήσει νὰ προμηθευθῇ δέκα ἕως
εἴκοσι μελίσσια, δὲν θέλει χρειασθῆ ὑπερῶς
τῶν πενήκοντα μέχρις ἑκατὸν δραχμῶν, ἀλλ' ὅ-
στις καὶ αὐτὸ τὸ παρὸν ἀκόμη δὲν δύναται νὰ
διαθέσῃ διὰ τὰς μελίσσας, μίαν πένσαρὰ ἢ πέν-
τε μελίσσια, ἂν προμηθευθῇ κατὰ πρῶτον, τὸν
δεύτερον καὶ τρίτον χρόνον, θέλει ἔχει τὴν ἀναγ-
καίον ἀριθμὸν τῶν μελισσῶν του διὰ τὸ μέλλον.

Ἐὰν ἕκαστος τῶν γεωργῶν καταστήσῃ εἴκοσι
μελίσσια, τὰ ὅποια νὰ διατηρῇ ἐτήσιως, ἐὰν ἀνα-
λογίσωμεν τὰς ὠφελείας τινῶν ἐτῶν μὲ τὰς ζη-
μίας ἄλλων, καὶ λάθωμεν μέσον ὄρον εἰς μίαν
δεκαετίαν, εὐρίσκωμεν ὅτι ὁ γεωργὸς κατὰ μέσον
ὄρον θέλει ἔχει ἀφύκτως εἴκοσι μελίσσια ἐτήσιον
κέρδος, ἀπὸ δὲ τὰ προϊόν αὐτῶν πωλούμενου θέλει
λάβει περίπου ἑκατὸν πενήκοντα δραχμῶν, ἢ
ὠφέλεια αὕτη θέλει εἶναι ἀνέξοδος εἰς τὸν γεωρ-
γόν, καὶ προσθήκη χωρὶς νὰ στερηθῇ τίποτε ἀπὸ
τὰς γεωργικὰς αὐτοῦ ἐργασίας. ὅτι λέω κατ' ὄχ-
λον εἶναι ἀληθές ὅτι καὶ τὰ μελίσσια ἔχουν τοὺς
κινδύλους τῶν, καὶ εἰς ἔτη τινῶν, ὅχι μόνον δὲν
λαμβάνει τις γουὰς, ἀλλὰ καταστρέφονται καὶ
αἱ μητέρες, ἀλλὰ μήπως καὶ ἡ γεωργία δὲν ἔχει
τὰς ἀφροῖας τῆς; μήπως ὁ γεωργὸς πολλάκις δὲν
χάνει καὶ τὸν σπῆρον του; ἀλλὰ τὴν δυστυχίαν
τινῶν ἐτῶν τὴν ἀναπληροῖ ἡ εὐτυχία ἄλλων,
καθ' ἃ ὁ πληθυσμὸς τῶν μελισσῶν γίνεται το-

τοῦτον ὑπερβολικὸς, ὥστε ἐκάστη μήτηρ (μάνα) μελισσίων παράγει ἕως ἕξ γονοῦς· τοιαύτη εὐτυχία, εἰς δις ἐπέλθη εἰς μίαν δεκαετίαν, θεραπεύει ὅλων τῶν ἄλλων ἐτῶν τὰς δυστυχίας. Ὡς ἐκ τῆς συμβαινούσης λοιπὸν δυστυχίας ἐνίοτε εἰς τὰς μελίσσας, δὲν πρέπει νὰ ἀπελπίζεται ὁ γεωργός, ὥστε νὰ ἐγκαταλείπη τὸ ἔργον τῆς μελισσοκομίας.

Αἱ μέλισσαι εὐτυχοῦν ὅπου ὑπάρχουν πολλὰ καὶ κατὰ διαφόρους ἐποχὰς προαγόμενα ἄνθη· εἰς δὲ ταῦτα ἦναι πλησίον καὶ ἄφθονα, ποτὲ δὲν εἶναι κίνδυνος νὰ δυστυχίσωσι τὰ μέλισσια, καὶ ὅταν ἀκόμη ὁ καιρὸς συμβῇ βροχερός καὶ ἀνεμώδης, ὅστις συνήθως καταστρέφει τὰς μελίσσας. Αἱ μέλισσαι εὐρίσκουσαι πλησίον ἄνθη δὲν ἀναγκάζονται ν' ἀπομακρυνθῶσιν ἀπὸ τὰς κατοικίας, ὅταν δὲ ἐπέλθη ὁ κακὸς καιρὸς, ἀμέσως καταφεύγουσιν εἰς τὰς κατοικίας αὐτῶν καὶ σώζονται. Διὰ τοῦτο εἰς τὰς δενδροφυτείας, μάλιστα ὅπου ὑπάρχουν διάφορα δένδρα, τὰ ὅποια ἀνθίζουσι τὸ ἐν κατόπι τοῦ ἄλλου, ἡ εὐτυχία τῶν μελισσῶν εἶναι πάντοτε βεβαία. Ὅσοι εὐρίσκονται πλησίον εἰς τοιαύτας δενδροφυτείας, καὶ μάλιστα εἰς λεμονῶνας, ὅπου τὰ ἄνθη δὲν γίνονται ὅλα διὰ μιᾶς, ἀλλὰ διαδοχικῶς, κάμνουν τὸ μεγαλύτερον ἄδικον καὶ εἰς ἑαυτοὺς καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν, εἰς δὲν λάβωσι τὴν φροντίδα τῆς μελισσοκομίας.

Ἐν ᾧ ἡ φροντίς τῶν μελισσῶν εἶναι τοσοῦτον μικρὰ καὶ εὐκόλος, ὡς εἶπομεν, ἢ ἐξ αὐτῶν ἰσχύει

εἶναι ἀρκετὰ σημαντικὴ καὶ τὸ περισσώτερον διότι ἡ τιμὴ τοῦ προϊόντος τῶν μελισσῶν δὲν ὑπόκειται εἰς μεγάλας μεταβολὰς, καὶ μάλιστα ἢ τῆ κηρῶ, ἢ δὲ πώλησις αὐτοῦ εἶναι εὐκολωτάτη. Καὶ εἰς ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ προϊόν τοῦτο θέλει δεκαπλασιασθῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα, δὲν πιστεύομεν νὰ ἐπέλθη οὐδεμία ἔκπτωσις τῆς τιμῆς αὐτοῦ, μάλιστα καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν κηρὸν, ὅστις εἶναι τὸ σημαντικώτερον προϊόν τῶν μελισσίων.

Ἐὰν εἰς ἐκάστην οἰκογένειαν γεωργῶν ἐπέλθῃ ἑκατὸν, ἕως ἑκατὸν πενήκοντα, δραχμῶν ἰσχύει, τὸ γενικὸν εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα ποσὸν τῆς ὠφελείας θέλει ἀποβῆ σημαντικώτατον. Ἐπειδὴ δὲ μέρος τοῦ προϊόντος τῶν μελισσίων ἐξαγεται ἤδη ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν κράτος, εἶναι φανερόν ὅτι ὅλη ἡ νέα προσθήκη, ἣτις θέλει ἐπέλθῃ, εἰς παραδεχθῶσι τὸ νὰ πληθύνωσι τὸν ἀριθμὸν τῶν μελισσίων, θέλει ἐξαχθῆ τοῦ κράτους, καὶ ἢ θέλουσι εἰσαχθῆ μετρητὰ, ἢ θέλομεν ἀντισορροπήσει μὲ τὰ εἰσαγόμενα εἶδη, ὥστε νὰ μὴν ἐξέρχωνται ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα χρήματα.

Ὅλη ἡ Ἑλλὰς εἶναι κατάλληλος διὰ τὴν μελισσοκομίαν, ἀλλ' εἰς τὰ παράλια, τὰ θερμότερα μέρη, τὰς δενδροφυτείας, τὰς ἀμπελοφυτείας, καὶ τὰς καλλιέργειας τῶν ὀψίμων καὶ ποτιστικῶν προϊόντων, καὶ ἰδίως ὅπου ὑπάρχουν φυτὰ ἀναθῶντα ἐντὸς τοῦ χειμῶνος, ὑπάρχουσι δένδρα ἐξαγόμενα μελύγραν, ὡς αἱ πίτεις κτλ. ἢ μελισσοκο-

μία επιτυχίαει ἀριστα, καὶ δὲν ὑπόκειται εἰς τοὺς κινδύνους, εἰς τοὺς ἀπείρους ὑπαπίπτει, ὅταν ἀναγκάζεται ἢ μέλισσα πρὸς ζήτησιν μακρὰν τὴν τροφήν της. Συνιστῶμεν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ὡς ἰκανῶς σπουδαῖον εἰς τοὺς γεωργούς καὶ τοὺς ἰδιοκτητὰς τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸ βάλωσιν εἰς ἐνέργειαν, καὶ δέλουν γνωρίσει ἐντὸς ὀλίγου τὴν εὐαίτου ἀφέλειαν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ. (α)

Ἄρθ. 39.

Ἔσα ἄτοπα ἐπισύρει μεθ' ἑαυτῆς ἡ ἐνοικίασις παντὸς φόρου, ὑπάρχουσι καὶ εἰς τὴν ἐνοικίωσιν τῶν κωκελίων πολὺ δὲ πλείωτερα μάλιστα, καθ' ὅσον τὰ κωκελία τρέφονται ἐντὸς τῶν οἰκιῶν των γεωργῶν, καὶ ὅσον εὐκολώτερον ὑπάκεινται εἰς κλοπήν, τόσον αὐστηρότερα εἶναι τὰ προφυλακτικὰ μέτρα τῶν ἐνοικιαστῶν, ἢ τόσον πλέον δυσάρεστα ἀποβαίνουσιν εἰς τὸν γεωργόν· διότι πολλὰκις οἱ ἐνοικιασταὶ σφραγίζοντες τὰς θύρας τῶν οἰκημάτων, ὅπου ὑπάρχουν κωκελία, ἐμποδίζουσι τὴν χρῆσιν ἄλλων πραγμάτων, τὰ ὅποια ὁ γεωργὸς ἔχει εἰς τὸ ἴδιον οἶκημα, ἢ τὸν ἀναγκά-

(α) Συνέχεια ὁρ. φυλ. Α'. σελ. 303.

ζουσι γὰρ τὰ μεταφέρειν ἄλλοῦ, ἂν ἔχη ἀπαραίτητον ἀνάγκην τῆς χρῆσεως αὐτῶν.

Ἡ ἐκτίμησις τῶν κωκελίων, ἐν ὅσῳ ταῦτα εὐρίσκονται ἐπὶ τῶν κλάδων, εἶναι ἐπιδεκτικὴ μεγίστης ἀπάτης· καὶ ἐπειδὴ τὰ ἐκ τοιούτων ἐκτιμήσεων προερχόμενα λάθη γίνονται πάντοτε πρὸς ζημίαν τοῦ φορολογουμένου· διότι ὁ ἐνοικιστὴς λαμβάνει ὅλα τὰ μέτρα, ὅχι μόνον νὰ μὴν ζημιωθῇ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀρπάσῃ ἀπὸ τοῦ φορολογουμένου, ὁ φορολογούμενος ποτὲ δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῇ τὸ μέτρον τοῦ νὰ γένη ἡ ἐκτίμησις τῶν κωκελίων ἐπὶ τῶν κλάδων, ἀλλ' ὅταν ταῦτα συναχθῶσι. Καὶ συναγμένα ἂν ἦναι τὰ κωκελία, πάλιν ὁ φορολογούμενος δὲν πρέπει νὰ δεχθῇ τὴν ἐκτίμησιν. Ἄλλ' εἰάν πρόκειται νὰ λάβῃ ἀμέσως ὁ ἐνοικιστὴς τὸν φόρον τῶν κωκελίων, ἢμποεῖ νὰ μεταχειρισθῇ τὸ ζύγισμα· εἰάν δὲ ὁ φόρος μέλλῃ νὰ μείνῃ διὰ τινὰ καιρὸν ἐπάνω εἰς τὸν φορολογούμενον, ἔστω καὶ δι' ὀλίγας μόνον ἡμέρας, ὁ μόνος τρόπος τοῦ νὰ μὴν ζημιωθῇ ὁ φορολογούμενος εἶναι, τὸ νὰ μετρηθῶσι τὰ κωκελία διὰ τοῦ κοίλου· διότι οὐδεμίαν ζημίαν δὲν θέλει ἐπιβαρύνει οὕτω τὸν φορολογούμενον.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου τῶν κωκελίων νομίζομεν καλὸν νὰ προτείνωμεν ἐν μέσον πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν καταπιέσεων καὶ τῶν ἀδικιῶν, εἰς τὰς ὁποίας ὑπόκειται ὁ φορολογούμενος. Ἀποδεκατίζομεν τοὺς καρποὺς τῶν ὀπωροφόρων

δένδρων, ἅμα γένωσιν οὔτοι ὄριμοι πρόσχωρησιν. Ἄλλ' εἰς τὴν συκαμινέαν δὲν ἀποδεκατίζομεν τὸ φυσικόν, αὐτῆς προϊόν, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ φύλλον ἄλλ' ὁμοῦ μὲ αὐτὸ ἀποδεκατίζομεν καὶ τὴν ἐργασίαν τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις τρέφει τὸν μεταξοσκώληκα, ὅταν ἀποδεκατίζομεν τὰ κουκούλια. Ὁ φόρος οὗτος, ὅστις, ἐν ὄσφ ἀποβλέπει τὸ φύλλον τῆς συκαμινέας, εἶναι ἔγγειος, πρέπει ν' ἀλλάξῃ ὀνομασίαν, ὅταν ἐπιβάλλεται εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ εἰς τὰ καταβληθέντα δι' αὐτὴν ἔξοδα, καὶ πολλάκις ὁ ἰδιοκτήτης τῶν συκαμινεῶν δὲν εἶναι συγχρόνως καὶ μεταξοσκωληκοτρόφος. Καθὼς δὲ ἠθελε θεωρηθῆ προφανῶς ἄτοπον τὸ νὰ ὑποχρεώσωσι τὸν μεταξοσκωληκοτρόφον νὰ δώσῃ τὸ δέκατον εἰς μέταξαν εὐγαλμένην, οὕτως ἄτοπον εἶναι ἢ τὸ νὰ ἀποδεκατίσωσι τὴν ἐργασίαν καὶ τὰ ἔξοδα αὐτοῦ, ἐν ᾧ ὁ φόρος δὲν ἀποβλέπει, εἰμὴ τὸ φυσικὸν προϊόν τῆς συκαμινέας.

Διὰ τὰ ἀπαλλαχθῆ ὁ φορολογούμενος ἀπὸ τὰς προεκτεθείσας ἀδικίας καὶ καταπιέσεις, ἦτο συμφερότερον ἀντὶ τῆς εἰς κουκούλια φορολογίας, νὰ ἐπιβληθῆ ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῶν συκαμινεῶν εἰς χρήματα, ὀριζομένου τοῦ ποσοῦ κατὰ τὴν ποιότητα ἐκάστου δένδρου, διαιρουμένων αὐτῶν κατὰ ποιότητα εἰς τάξεις. Ἐὰν διαρεθῶσιν οὕτω κατὰ τάξεις αἱ συκαμινεῖαι, νομίζομεν κατάλληλον φόρον διὰ μὲν τὰς τῆς ἀνωτάτης ποιότητος λεπτὰ δέκα, διὰ δὲ τὰς τῆς κα-

τωτάτης λεπτὰ δύο, διὰ δὲ τὰς μεταξὺ αὐτῶν νὰ προσδιορισθῆ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναλογίας ὁ φόρος. Νὰ μὴν ὑποβάλλωται δὲ εἰς φορολογίαν ὅσαι συκαμινεῖαι δὲν συνεπλήρωσαν τὰ πέντε ἔτη, ἀφ' ἧς ἐποχῆς μετεφυτεύθησαν εἰς τοὺς ἀγρούς.

Ἐὰν τὸ μέτρον τοῦτο πραγματοποιηθῆ, τὸ δημόσιον, ὄχι μόνον θέλει ἀπολαύσει πλειοτέραν ὠφέλειαν παρ' ὅσην ἤδη ἀπολαμβάνει διὰ τῆ παρούσης τρόπης τῆς φορολογίας τῶν κουκούλιων, ὄχι μόνον θέλει γνωρίζει θετικῶς τὸ ποσὸν τοῦ φόρου τούτου, ἀλλ' ἀπαλλάττον τὸν γεωργὸν ἀπὸ τὰς ὁποίας σήμερον ὑποφέρει καταπιέσεις, θέλει τὸν ἐνθαρρύνει διὰ τῶν χορηγούμενων εἰς νύκτον εὐκολιῶν, νὰ ἐνασχοληθῆ προθυμότερον εἰς τὴν μεταξοσκωληκοτροφίαν καὶ οὕτω νὰ προχθῆ ἐν τῶν σημαντικωτέρων προϊόντων τῆς Ἑλλάδος. (ἀκολουθεῖ).

Ο ΓΕΡΟΓΙΑΝΝΗΣ.

Ἐμπροσθεν τοῦ πολυανθρωποτέρου καφενεῖου τῆς ἀγορᾶς τῆς πόλεως... πολυάριθμος σύναξις ἀνθρώπων παρευρίσκειτο εἰς τὴν δημοπρασίαν τῶν φόρων τοῦ Δημοσίου. Ὁ Νομάρχης καὶ ὁ ἔφορος, οἱ ἐνεργοῦντες τὴν δημοπρασίαν, ἀπετέλουν τὸ κέντρον τῆς ὁμηγύ-

ρεως ταύτης· περί αὐτοὺς δὲ ἐκάθητο ὅσοι ἦσαν λαμπρότερα ἐνδεδυμένοι, οἵτινες καὶ ὠμίλου με πλειότερον θάρρος μετὰ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως. Μακρύτερον τούτων ἐκάθητο οἱ ταπεινότεροι κατὰ τὴν ἐνδυμασίαν, καὶ ἀπετέλουν τρόπον τινὰ κύκλον, τοῦ ὁποίου ἢ λαμπρότης ἀμαυροῦτο καθ' ὅσον ἐξετείνεται πρὸς τὸ ἄκρον αὐτοῦ. Πολλοὶ περιεπάτου εἰς τὴν πλατεῖαν ἔμπροσθεν, τῆς ὁμηγύρεως ταύτης διαλογιζόμενοι καθ' ἑαυτοὺς περὶ τῆς μελλούσης ἐνοικιάσεως αὐτῶν, ἄλλοι δὲ ἐδῶ, καὶ ἄλλοι ἐκεῖ, ἀποτελοῦντες μικροτέρους κύκλους, συνωμίλου μυστικῶς καὶ ἔκαμναν συμφωνίας μεταξύ των, ὅλοι δὲ ὁμοῦ εἶχον, προσηλωμένη τὴν προσοχὴν των εἰς τὴν φωνὴν τοῦ κήρυκος, ἥτις ἤρχισεν ἤδη νὰ γίνεταί συχνοτέρα· διότι ὁ συναγωνισμὸς ἐζωογονεῖτο κατ' ὀλίγον, ἀντικρουομένων δύο προσφερτῶν.

Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἐφάνη προσερχόμενος εἰς τὴν δημοπρασίαν γέρον χωρικὸς, ἐνδεδυμένος τὴν μακράν του φλοκάταν, μ' ὅλον ὅτι ὁ καιρὸς ἦτο θερμότατος, καὶ φορῶν μικρὸν καὶ λερωμένον φέσιον. Τὸ στῆθός του ἦτον ὅλον ἀνοικτὸν καὶ μαυροκόκκινον ἀπὸ τὸ καύσιμον τοῦ ἡλίου· ἢ φουστανέλα του ἐφαίνετο ὅτι μόλις τὸν ἐχώρει, καὶ αἱ χολέβαι του εἶχον ἤδη ἀρχίσει νὰ ξεφτίζωσι κάτωθεν, τὰ δὲ παπούτζιά του ἦσαν τῆς πλέου ταπεινῆς κατασκευῆς. Ὅταν ἐπλησίασεν εἰς τὴν ὁμήγυριν, τινὲς τῶν

πλέου στολισμένων νέων, οἵτινες ὑπερηφανεύοντο καθ' ἑαυτοὺς διὰ τὴν λαμπρότητα τῆς στολῆς των, ἐκ τὴν τάξιν τῆ καλλωπισμοῦ των, θέλοντες νὰ κινήσωσι τὴν περιέργειαν τῆς ὁμηγύρεως διὰ τὴν ἐνδυμασίαν καὶ τὸν τρόπον τοῦ χωρικοῦ, καὶ νὰ δώσωσιν ἀφορμὴν τρόπον τινὰ νὰ στρέψωσιν ὅλοι τὰ βλέμματα πρὸς αὐτοὺς ὁμιλοῦντας, καὶ νὰ κάμωσιν ἀντιπαράθεσιν τῆς ἐνδυμασίας καὶ τοῦ ἀγροϊκοῦ φερσίματος τοῦ χωρικοῦ με τὸν ἐδικόν των περίεργον στολισμὸν καὶ με τὸν εὐτράπελον τρόπον των, συνεννοήθησαν νὰ ἀστείθωσι μετ' αὐτοῦ. — Κόπιασαι ἐδῶ, Γερογιάννη, (λέγει εἰς ἐξ αὐτῶν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν χωρικόν, καὶ δεικνύων ἐν κενὸν κάθισμα πλησίον τοῦ Νομάρχου). Ὅλοι οἱ νέοι ἐγέλασαν μεγαλοφώνως, τινὲς τῶν σοβαρωτέρων ἐμειδίασαν· ὁ δὲ Γερογιάννης πλησιάσας ἀπέναντι τοῦ Νομάρχου ἐχαιρέτησε τὴν ὁμήγυριν, θέσας τὴν δεξιάν του ἐπὶ τοῦ σῆθους του, ἀκολούθως ἐκάθησε κατὰ γῆς σταυροπόδι. Ἀποτείνων δὲ τὸ βλέμμα του πρὸς τὸν νέον, ὅστις τὸν εἶχεν ὁμιλήσει, καὶ χωρὶς νὰ ταραχθῆ διόλου διὰ τὴν εἰρωνικὴν πρόσκλησιν, « Ἄφησα διὰ σέ (εἶπε) τὸ κάθισμα, τὸ ὁποῖον μ' ἐπρόσφερε· ἢ ἐδική με φλοκάτα δὲν φοβεῖται ἀπὸ τὸ χῶμα, ἢ ἐδική σε ὅμως φουστανέλα, με τὰς τριακοσίας πενήντα λόξας, ἢ ὁποία εἶναι ἄσπρη ὡσὰν τὸ χιόνι, καὶ σιδηρωμένη ὡσὰν τὸ λουστραρισμένον τὸ Ἰγγλέζικον τὸ χαρτί, ποῦ ἔχει νὰ σταθῆ ὅταν πάρωμεν ἡμεῖς τὰ

καθίσματα; Ὁ λόγος οὗτος ἐκίνησε τὸν γέλωτα τῆς ὀμηγύρεως, καὶ αὐτοὶ οἱ ὑπάλληλοι εὐχαριστήθησαν ἀπὸ τὴν ὀμιλίαν τοῦ χωρικοῦ καὶ ἔστρεψαν πρὸς αὐτὸν τὰ βλέμματα· καὶ ὁ κῆρυξ ἔκαμιν ὀλίγην διακοπὴν διὰ τὴν ἀκούσῃ ἐν αὐτός. Ἄλλως ἐκ τῶν νέων, ὅστις ἤθελε νὰ φανῆ καὶ αὐτὸς ἀστεῖος, καὶ νὰ ἰκανοποιήσῃ τρόπον τινὰ τὸν προσμιλήσαντα, λέγει μὲ εἰρωνείαν εἰς τὸν χωρικόν «Ποῖους δῆμους ἔχεις σκοπὸν νὰ ἐνοικιάσῃς, πατέρα μου; μὲ δέχεσαι ἐν ἐμένα σύντροφον;» Ὡς ἐνοικιάσῃ ἐκείνος τὰς δῆμους, τῶν ὁποίων δέλω θυνηθῆναι νὰ πληρώσῃ τὸ ἐνοίκιον (ἀπεκρίθη ὁ χωρικός) ὅσον δὲ διὰ νὰ σὲ δεχθῶ σύντροφον, ταῦτα δὲν ἔμπορῶ νὰ τὸ κάμω· διότι ὁ γεροπατέρας μου ἔλεγεν, ὅτι ὅσον βαρύτερη εἶναι ἡ φοῦντα, τόσον ἑλαφρότερη εἶναι ἡ σακκούλα, καὶ ὅσον περισσότερον φουσκώνει ἡ φουστανέλλα, τόσον περισσότερον μικραίνει ἡ τζέπη. Ἐπειτα ἐγὼ εἶμαι μαθημέ- νος νὰ μετρῶ μὲ τὰ δάκτυλα, καὶ ἐστὶν δὲ φέρης χαρτιά καὶ παραχαρτιά, χάρακας καὶ μολυβοκόνδυλα, καὶ οἱ λογαριασμοὶ δὲ πηγαίνουν ἐναγόνια, καὶ ἐγὼ τοὺς σκιαζομαι τοιοῦτους λογαριασμοὺς· διότι, ὡς ἔλεγεν ὁ γεροπατέρας μου, ναῦλα ἢ ναῦλα τὰ ἔφαγεν οὔλα· καὶ ὕστερον ὁ ταμίας δὲ στέλνῃ ποιητόρας καὶ παραποιητόρας, καὶ ἐγὼ δὲν εἶμαι μαθημένος νὰ κτυποῦν τὴν πόρτα μου τέτοια ὑποκείμενα· διότι τόσον τὰ ἀποστρέφομαι, ὥστε καὶ ὅταν κτυπήσουν τοῦ γείτονος μου τὴν θύραν ἐγὼ φεύγω, διὰ νὰ μὴν τοὺς ἰδῶ

διόλου· τόσον ἀποτρόπαιο εἶναι δι' ἐμέ! Ἐπειτὰ ἐστὶν εἶσαι νέος, καὶ ὅταν σταλαῦν ἀπὸ τὸν ταμίαν οἱ χωροφύλακες νὰ μᾶς μεταφέρουν εἰς τὴν φυλακὴν, ἐστὶν ἡξέρεις νὰ πηδᾷ ἀπὸ τὸ παράθυρον, νὰ τρυπῶνς μέσα εἰς τὰ πουρνάρια, καὶ νὰ σηκῶνς τὸ κεφάλι σου νὰ κυττάξῃς ὡπὸν ὁ λαγός, ἂν ἔρχεται κοντὰ ὁ χωροφύλακας· καὶ ἂν σὲ ξεσκαρίσῃ ποτὲ, τὰ πηδᾷ τρία τρία τὰ πουρνάρια, καὶ ὁ χωροφύλακας, τὸν ὁποῖον δὲν ἀφίνουν τὰ βρακιά νὰ πηλαλήσῃ, στέκεται καὶ σοῦ μετράει τὸν τορὸν. Καὶ ἂν ποτὲ σὲ βάλουν στὸν τζάρονον, καὶ σὲ περάσουν ἀπὸ ἐδῶ, ἕνας χωροφύλακας ἀπὸ ἐμπροστὰ καὶ ἕνας ἀπὸ πίσω, καθὼς ἔτυχῃ νὰ ἰδῶ μερικὸς ἀπὸ ταύτην τὴν συντροφίαν ὅπου ἔχων ταῖς μεγάλας φέυνταις ἐν τὰ κόκκινα πεσλιᾶ, ἢ σὲ φέρῃ εἰς τὸ μονασῆρι ἐκεῖνο, ὅπου ἔχεις βαλμένην τὴν μετάνοιάν σου, εἰς τὴν Κάψα, ἐστὶν εἶσαι μαθημένος νὰ ξεζώνεσαι, καὶ νὰ βγάξῃς τὴν φουστανέλα σου νὰ τὴν βάζῃς προσκέφαλον, καὶ νὰ ἐξαπλόνεσαι καθήμενος ὅλην τὴν ἡμέραν ἄργος, ἢ παίζων τὰ χαρτάκια, ἕως οὗ νὰ οικονομήσῃς δουλειὰ μὲ κάνα μέσον, ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπου ἐστὶν γνωρίζεις, διὰ νὰ σὲ εὐγάλουν διὰ κάμποσον καιρὸν ἀπὸ τὴν φυλακὴν, ἕως ἢ ἀποκτήσῃς νέον πάχος. διὰ νὰ ἐπαναληφθῶσι πάλιν τὰ ἴδια. Ἐγὼ ὅμως εἶμαι μαθημένος νὰ κοιμῶμαι πάντοτε ἔξω, καὶ ὁ ἀέρας τῆς φυλακῆς δὲν μὲ πιάνει διόλου· εἶμαι μαθημένος νὰ δουλεύω καθ' ἡμέραν, καὶ ἡ ἀνάπαυσις τῆς φυλακῆς φθείρει τὴν υἰεῖαν μου.

Ἐπειτα εἶναι καὶ μία ἄλλη αἰτία· ἐγὼ εἶμαι γέρον-
τας, καὶ ἐστὶν παιδί, καὶ ἐτέτε τῷ καιρῷ τὰ παδιὰ ἔχον
τὴν ἰδέαν ὅτι τὰ ἡξεύρουσιν ὅλα, διατὶ ἡξεύρουσιν νὰ ἐν-
δύονται καὶ νὰ συγυρίζωνται ὡσὰν ταῖς κοπέλαις.
Ἐγὼ ἤμην τριάντα χρόνων καὶ ὑπανδρευμένος, καὶ πο-
τὲ δὲν ἐγύρισα λόγον εἰς τὸν πατέρα μου, καὶ τώρα τὸ
παιδί μου, τὸ ὅποιον εἶναι ὡσὰν ἐσένα, καὶ στο-
λίζεται ὄχι κατώτερα, δὲν κάμνει οὐδὲ τὴν μισή
δουλειά, ἀπὸ ὅσων κάμνω ἐγὼ μὲ τὰ γηράματά
μου, καὶ ἐκείνην τὴν κάμνει μὲ δυσκολίαν· καὶ ἂν
κατὰ τύχην τὸν ὑποχρεώσω καὶ δουλεύει, ἐὰν δια-
βῇ κάμνεις σημαντικὸς ἀπὸ τὸ χωρίον μου, κρύ-
πτεται νὰ μὴν τὸν ἰδοῦν ὅτι κάμνει τὴν δουλειάν
του. Ἄμα τί τοῦ τὴν ἐφκίασα κ' ἐγὼ! παρὰ δὲν
βλέπει στὸ χέρι του, καὶ οὐδὲ δὰ τὸν ἰδῆ ἐν ὅσῳ
ἔχη τέτοια μυελά.

Αὐτὰ εἶναι τὰ αἰτία, τὰ ὅποια μὲ κάμνουν νὰ
μὴν δεχθῶ τὴν συντροφίαν σου εἰς τὴν ἐνοικίασιν.

Παρὼν εἰς τὴν ὁμιλίαν ταύτην ἐθαύμασα τὴν
ἀκριβῆ περιγραφὴν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν ὀρθότητα
τῶν σκέψεων τῷ χωρικῷ· παρέμεινα δὲ εἰς τὴν δημο-
πρασίαν παρατηρῶν τὸ ἀποτέλεσμα. Εἶδεν ἕτος ὅτι
εἰς τὴν δημοπρασίαν οἱ νέοι καὶ τολμηροὶ τοὺς ὁποίους
περιέγραψεν, ἐπρόσθεσαν εἰς τὴν ἐνοικίασιν πολὺ
πλειότερα τῆς πραγματικῆς ἀξίας τῶν ἐνοικιαζομέ-
νων, καὶ ἀπομακρυνθεὶς τῆς ὁμηγύρευς ἐπέσρεψεν εἰς
τὴν κατοικίαν τε, καὶ ἀφιερῶθη αὐθις εἰς τὰς συνήθεις
αὐτοῦ ἐργασίας. Οἱ δὲ νέοι, μὴ ἔχοντες πῶς νὰ ἀνα-
πληρώσωσι τὰ κενὰ, τὰ ὅποια ἀφίνεν εἰς τὰ βα-

λάντιά των ἢ πολυτέλεια, ἐπέπεσον εἰς τὴν δη-
μοπρασίαν μὲ τόλμην καὶ ἀπόφασιν, καὶ ἔκαμαν
ἐνοικιάσεις, ἀπὸ τὰς ὁποίας, ἀφοῦ κατέστησαν
μάστιγες τῶν δυστυχῶν φορολογουμένων, καὶ ὑ-
πέπεσαν εἰς κακουργήματα πλαστογραφίας, δόλου,
ἀπάτης κτλ. δὲν κατώρθωσαν οὐδ' οὕτω νὰ ἐξοφλή-
σωσι τὸ δημόσιον, καὶ ὑπέπεσαν πραγματικῶς εἰς
ὅσα περιέγραψεν ὁ γέρον χωρικός.

Τὸν διάλογον τοῦτον ἔκρινα ἀναγκαῖον νὰ τὸν
κάμω γνωστὸν εἰς πολλοὺς, ἴσως τινὲς δυνηθῶσι
νὰ λάβωσι μαθήματα ἀπὸ τὰ παθήματα τῶν
ἄλλων.

ΠΕΡΙ ΑΣΦΥΞΙΑΣ. (α)

§ 9. Ἀσφυξία ἐκ τοῦ ψύχους.

Ἀφοῦ μεταφέρωμεν τὸν παθόντα εἰς μέρος, ὅ-
που δυνάμεθα νὰ τῷ χορηγήσωμεν τὰς ἀναγκαίας
περιποιήσεις, τὸν ἐκδύομεν, τὸν βυθίζομεν εἰς χιόνα,
τὸν τρίβομεν ἐλαφρῶς μὲ αὐτὴν, ἢ μὲ ἀναλελυμένον
πάγον, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆς κοιλίας καὶ προχω-
ροῦντες πρὸς τὰ ἄκρα. Μετὰ σιγμᾶς δὲ τινος ἐνερ-
γοῦμεν ἐντρίφεις ἐπὶ τοῦ σώματός του μὲ πανία
βρεγμένα μὲ ὕδωρ παγωμένον, κατόπιν μὲ πάγον
ἀναλυμένον, καὶ τέλος μὲ οἰνόπνευμα ἔχον καφου-

ράν. Πρέπει ἐν ἐπιλόγειν νὰ θερμάνωμεν τὸ σῶμα, οὐχὶ βιαίως καὶ διὰ μιᾶς, θέτοντες αὐτὸ πλησίον μεγάλης πυρᾶς, ἀλλὰ βραδέως καὶ βαθμηδόν. Οὕτω καὶ μῆλον παγωμένον βρέχοντες ἐν ὕδατι ψυχρῷ, κατορθοῦμεν νὰ τὸ φέρωμεν εἰς τὴν φυσικὴν αὐτοῦ κατάστασιν, ἐν ᾗ γίνεται ὡς βρασμένον, ἂν θελήσωμεν νὰ τὸ ξεπαγώσωμεν διὰ τῆς θερμότητος.

Ἐν ἐλλείψει δὲ χιόνος ἢ πάγου, βυθίζομεν τὸν πάσχοντα εἰς λουτρὸν ψυχρὸν, τὸ ὁποῖον θερμαίνομεν ἐλαφρῶς, προσθέτοντες κατ' ὀλίγον ὀλίγον ὕδωρ ἀπὸ πάγου ἀναλελυμένου, εἶτα ὀλιγώτερον ψυχρὸν, καὶ τέλος χλιαρὸν. Αἱ ῥηθεῖσαι ἀνωτέρω ἐντρίψεις, καὶ οἱ δὲ ὕδατος ραντισμοὶ ἐπὶ τοῦ προσώπου ὠφελοῦν ἐπίσης καὶ ἐνταῦθα.

Μετὰ ταῦτα γαργαλίζομεν τὰ χεῖλη καὶ τὸ ἐσωτερικὸν τῶν μυκτῆρων, ἐμφυσῶμεν ἀέρα ἐντὸς τῶν πνευμόνων, δίδομεν εἰς τὸν ἀσθενῆ ν' ἀναπνεύσῃ πτητικὸν κάλι, καὶ ἐν γένει ἐνεργοῦμεν ὡς καὶ εἰς τὴν ἀσφυξίαν τῶν πνιγμένων. Ἄρμα δὲ ἀρχήσῃ ἢ ἀναθέρμανσις τοῦ σώματος, καὶ τὰ μέλη δὲν εἶναι πλέον δύσκαμπτα, θέτομεν τὸν ἀσθενῆ ἐπὶ ξηρᾶς κλίνης, οὐχὶ θερμῆς, καὶ τὸν ἐντρίβομεν μὲ στεγνὴν ψήκτραν· δὲν πρέπει δὲ νὰ παραβλέψωμεν καὶ ἐρεθιστικὰ κλύσματα.

Ἔως νὰ δυναθῇ νὰ καταπίῃ ὁ ἀσθενῆς, θέτομεν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ κόκκους τινὰς ἄλατος μαγειρικοῦ, καὶ ὅταν δυναθῇ νὰ πῖν, τοῦ δίδομεν οἰνόπνευμα, ἔγχυμα τῆς Φιλύρας (τίλιον),

οἶνον, ἢ ζωμόν. Ἀλλὰ προτιμητέα τὸ μετ' ἕξους ὕδωρ, ὁ καφῆς, καὶ τὸ ὑγρὸν τοῦ Ὀφμαν ἂν ὑπῆρξε μέθη.

Ὁ ὑποστάς τὴν ῥηθεῖσαν ἀσφυξίαν δὲν πρέπει νὰ λάβῃ ερεθὰς τροφᾶς, εἰμὴ πολλὰς ὥρας μετὰ τὴν ἐκάνοδον τῶν δυνάμεων, ἐκτὸς ἂν προηγήθη ἀσιτία.

§ 10. Περὶ τῶν παγωμένων μελῶν.

Ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων τὰ μέλη ἐπάγωσαν, ἢ εἶναι κίνδυνος νὰ παγώσῃν, πρέπει νὰ λάδωσι τὰς περιποιήσεις, ὅσας καὶ οἱ ἐκ ψύχους παθόντες ἀσφυξίαν, ἐκτὸς μόνου ὅτι δὲν πρέπει νὰ κάμωσιν ἐντρίψεις, ἀλλὰ νὰ ἐμβάλωσιν εἰς λουτρὸν ψυχρὸν, εἰμὴ μόνον τὰ προσβεβλημένα μέρη. Δέον δὲ νὰ προφυλάσσωσι τὰ παγωμένα μέλη ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν θερμότητα, μέχρις οὔ ἐπανέλθῃ ἡ φυσικὴ θερμότης. Ἐσωτερικῶς εἰς τοιαύτας περιστάσεις δίδονται τὰ αὐτὰ φάρμακα.

§ 11. Μέσα νὰ διὰ προλάβωμεν τὰ δυσάρεστα τοῦ ψύχους ἀποτελέσματα.

Καθ' ἕκαστον χειμῶνα, πρὸ πάντων εἰς ψυχρὰ κλίματα, ἀποθνήσκουσι καθ' ὁδὸν δυστυχεῖς τινες, καὶ ἰδίως μέθυσοι, οἵτινες καταπίπτουσι καὶ ἀποκοιμῶνται, χωρὶς πλέον νὰ ἐξυπνήσωσιν. Ἐπίσης εἰσὶν ἐκτεθειμένοι εἰς τὸν τοιοῦτον κίνδυνον καὶ ὁδοιπόροι πεζοὶ καὶ κοπιασμένοι, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐφ' ἀμάξης ὁδεύοντες δὲν εἶναι ἀπηλλαγμένοι ἀπὸ τὴν ἐπιβλαβῆ ἐπιρροὴν τοῦ ψύχους.

Τὸ ὑπερβολικὸν ψύχος ἐπιφέρει νάρκωσιν μεγί-

στην, καὶ πρὸς ὕπνον ἀνάγκην κατεπέγουσαν, ὕπνον εἰς τὸν ὁποῖον πίπτει τις μὲ ἡδονὴν ἄνευ φόβου τῶν πάντοτε ὀλεθρίων συνεπειῶν αὐτῷ. Ὁ τοιοῦτος δὲ ὕπνος εἶναι τόσον εὐχάριστος, ὥσπερ ἰατρός τις, ὅστις εἴχῃ διέλθει ψυχροτάτους τόπους, ἐνῶ προεῖπεν εἰς τοὺς συνοδοιπόρους τὸ ν' ἀποφεύγωσι τὸν ὕπνον, ὅταν διέβαινον εἰς τινα χιονοσκεπέα καὶ παγωμένα μέρη, ἐκυριεύθῃ ὁ ἴδιος ἀπὸ τῆν ἀκαταδάμαστον ἀνάγκην τοῦ ὕπνου, καὶ μετὰ πολλοῦ κόπου μόλις ἡδυνήθῃ εἰς τῶν φίλων του νὰ τὸν σηκώσῃ, καὶ νὰ τὸν ὀδηγήσῃ πλησίον πυρᾶς ἀναφθείσης εἰς μικρὰν ἐκεῖθεν ἀπόστασιν. Μετὰ πέντε λεπτὰ αἰκνῆμαι τοῦ ἱατροῦ ἔγειναν ἀναίσθητοι, ὥσε οὗτος δὲν ἐπειθύμει πλέον ἄλλο, εἰμὴ ν' ἀναπαυθῆ καὶ ν' ἀποθάνῃ.

Ἐνίοτε διὰ νὰ διασώσῃ τις τοὺς ἐκ τοῦ τοιούτου ληθάργου ναρκωθέντας ἀπαιτεῖται νὰ μετεχειρισθῆ περισσοτέραν βίαν, καὶ πολλοὶ Γάλλοι κατὰ τὴν εἰς Ῥωσσίαν ἐκστρατείαν ὀφείλουσι τὴν σωτηρίαν των εἰς τὴν κτηνώδη, οὕτως εἰπεῖν, βίαν, μεθ' ἧς προσεφέροντο οἱ σύντροφοὶ των διὰ νὰ τοὺς ἀφαρπάσωσιν ἀπὸ τὸ μέρος, ὅπου ἐπιπτον νὰ κοιμηθῶσι.

Γενικῶς δὲ ἀντικρούομεν μετ' ἐπιτυχίας τ' ἀποτελέσματα τοῦ ψύχους, ἐὰν εὕρισκώμεθα ἀκαταπαύστως εἰς κίνησιν, βαδίζοντες, τρέχοντες, κινούμενοι παντοιοτρόπως, καὶ τρίβοντες μὲ χιόνα, ἢ μὲ πάγον τὸ πρόσωπον, τὴν κεφαλὴν καὶ ὅλα τὰ μέλη τὰ ὁποῖα ἀποναρκοῦνται.

Οἱ ἐφ' ἀμάξης ὁ δεύοντες πρέπει νὰ καταβῶσι, καὶ νὰ πράξωσι τα αὐτά· διότι οὐχ ἦττον ὑπόκεινται καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν θανατηφόρον αὐτὸν ὕπνον.

Τέλος ὅταν θέλῃ τις νὰ ὁδοιπορήσῃ εἰς ὅπου σὺν μεμακρυσμένην ἀπόστασιν, πρέπει νὰ λάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ τεμάχιον ἄρτου, καὶ ὀλίγον πνευματώδες ποτόν. Νὰ πίνῃ τις ὀλίγον ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὑγροῦ εἶναι ὠφέλιμον κατὰ τοῦ ψύχους· ἀλλ' εἰς μεγαλητέραν ποσότητα εἶναι ἐπιβλαβὲς ὡς διαθέτον εἰς νάρκωσιν.

§ 12. Ἀσφυξία τῶν νεογνῶν.

Τὰ ὑπὸ τῆς τέχνης διαγραφόμενα βοηθήματα ὡς πρὸς τὰ βρέφη, τὰ ὁποῖα φαίνονται ἀποθαμμένα, ὅταν γεννῶνται, δὲν δύνανται νὰ τὰ ἐκτελέσωσιν, εἰμὴ μόνον ἱατροὶ καὶ μαῖαι· διότι ὑπάρχουσι δύο εἶδη φαινομένου θανάτου τῶν νεογεννητῶν, τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει νὰ συγχέωμεν· καθότι μέρος τῆς θεραπείας, ἣτις ἀρμόζει εἰς τὸ ἓν, ἀντίκειται εἰς τὸ ἕτερον. Ἐπειδὴ ὅμως πολὺ πλῆθος μαιωῶν ἀγνοοῦσι τί πρέπει νὰ πράξωσιν εἰς τὰς τοιαύτας περιστάσεις, καλὸν εἶναι νὰ περιγράψωμεν τὴν τοιαύτην ἀσφυξίαν, καὶ τὰ κατ' αὐτῆς μέσα πρὸς χάριν τῶν μαιωῶν, τὰς ὁποίας ἡ ἀγαθότης τῆς καρδίας φέρει παρὰ τὴν κλίνην τῶν τικτουσῶν μὲ σκοπὸν νὰ παράσχωσιν εἰς αὐτὰς καὶ εἰς τὰ νεογνὰ πᾶσαν βοήθειαν.

§ 13. Περὶ ἀσφυξίας μὲ ἀδυναμίαν τῶν νεογνῶν.

Τὰ ὑπὸ ταύτης προσβεβλημένα βρέφη γεννῶν-

ται ὡχρὰ, ἄνευ ἀναπνοῆς, ἄνευ σφυγμῶν, ἄνευ, ἢ μετ' ἀμυδρῶν τοῦ ὀμφαλικοῦ λῶρου παλμῶν· αἱ σάρκες τῶν εἰσι μαλθακαὶ, αἱ ἀρθρώσεις τῶν χαλαρωμέναι, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ εὐρίσκονται εἰς τῆς αὐτῆς κατάστασιν ἀδυναμίας, ἣτις δὲν διαφέρει τοῦ θανάτου, εἰμὴ διὰ τῆς θερμότητος, ἣν διατηρεῖ τὸ σώμα των, ἢ διὰ τῶν ἀσθενεσάτων ἢ σπανιωτάτων τῆς καρδίας κινήσεων, αἱ ὁποῖαι ἐνίοτε δὲν ὑπάρχουσιν οὐδ' εἰς τὴν καρδιακὴν χώραν, ἀλλὰ πρέπει νὰ ζητήσωμεν νὰ τὰς αἰσθανθῶμεν, καὶ συχνάκις νὰ τὰς διεγείρωμεν, ἐνεργοῦντες ἐντρίφεις μετ' τὴν χεῖρά μας φερομένην βαθέως εἰς τὸ κοῖλον τοῦ στομάχου, καὶ ὑπὸ τὰς πλευρὰς τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τοῦ σώματος, ὠθοῦντες πρὸς τὰ ἔμπρὸς τὰς σάρκας τοῦ μέρους τούτου.

Ἡ ἀσφυξία αὕτη προέρχεται ἰδίως ἐκ τῶν κακώσεων, τὰς ὁποίας δοκιμάζει τὸ βρέφος συρόμενον ἀπὸ τῆς μήτρας πρὸς τὸν κόσμον διὰ τῶν ποδῶν, ἀπὸ τὴν κατὰ τὸν τοκετὸν θλίψιν τοῦ ὀμφαλικοῦ λῶρου, ἀπὸ τὴν παρουσίαν φλεγμάτων, ἢ θρόμβων αἵματος ἐντὸς τοῦ φάρυγγος καὶ τοῦ στόματος, ἀπὸ αἰμορραγίαν κτλ.

Ἄλλο λάβωμεν τὸ βρέφος εἰς τῆς αὐτῆς κατάστασιν, ἂν εἰς μακρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ φαίνωνται εἰς τὸν ὀμφαλικὸν λῶρον παλμοί, ὅσον ἀσθενεῖς καὶ ἐὰν ὧσιν οὗτοι, δὲν κόπτομεν αὐτὸν, ἀλλὰ πλησιάζοντες τὸν ὀμφαλὸν εἰς τὰ γεννητικὰ μόρια τῆς μητρὸς, διὰ νὰ διατηρηθῇ ἡ θερμότης του, ἀποθέτομεν τὸ βρέφος ὅσον ἐνεστὶν ἡ-

συχώτερον, τὸ καλύπτομεν μετ' θερμὰ ὑφάσματα, ἀφαιροῦμεν ἐκ τοῦ στόματος τὰς τυχόν εὐρίσκομένας ἐκεῖσε ὑγρὰς ὕλης, ἐμφυσῶμεν ἀέρα ἐντὸς τοῦ στήθους αὐτοῦ, καὶ τῷ παρέχομεν ἀπάσας τὰς ῥηθείσας περιπορήσεις.

Ἐὰν ὁ λῶρος ἦναι χαλαρὸς, ἐὰν δὲν αἰσθανθῶμεθα αὐτόθι οὔτε παλμοὺς, οὔτε φρεκιάσεις, ἐνεργοῦμεν τὴν ἐπίδεσιν ἢ μετὰ ταῦτα τὸν κόπτομεν εὐθὺς δὲ κατόπιν, λαβόντες τὸ βρέφος ἀπὸ τοὺς μηρούς μετ' τὴν δεξιάν μας χεῖρα, θέτομεν ἐλαφρὰ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα ὑπὸ τὴν ῥάχιν, ἢ τοὺς ὤμους αὐτοῦ, ἐκτείνωμεν τοὺς δακτύλους μας ἔπισθεν τῆς κεφαλῆς, διὰ νὰ ἐμποδίσωμεν τὴν πρὸς τὰ ὀπίσω ἀναστροφήν αὐτοῦ, καὶ τὸ φέρομεν πηλοῦ καλῆς τινὸς πυρᾶς, καὶ τὸ θέτομεν ἔμπροσθεν ἡμῶν ἐντελῶς ἐξηπλωμένον.

Καθεσθέντες δὲ ἐπὶ ἔδρας χαμηλῆς, κρατοῦμεν τὰς κνήμας μας μαζευμένας, ἢ τὰ γόνατα ἀνυψωμένα, διὰ νὰ ἐκτείνωμεν τὸ βρέφος εἰς τῆς αὐτῆς καλῆν θέσιν ἐπὶ τῶν μηρῶν μας. Ἀφοῦ δὲ καλύψωμεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἀνανεώσωμεν τὰ θερμὰ αὐτοῦ καλύμματα, εἰσάγομεν τὸν μικρὸν δάκτυλον τῆς δεξιᾶς μας χεῖρὸς μέχρι τοῦ βάθους τοῦ στόματος, καὶ ἀσφῶς περιστρέφομεν αὐτὸν διὰ νὰ μετεκινήσωμεν τὰ φλέγματα καὶ τὸ εὐρίσκόμενον ἐκεῖ αἷμα. (ἀκολουθεῖ)

Ο ΓΕΩΡΓΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ευρέθην εἰς ἓν χωρίον κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Μαΐου, καὶ ἐξυπνήσας πολλὰ πρωτὶ ἀπὸ τοὺς μηκυθμοὺς τῶν βοῶν, ἐξαγομένων εἰς τὴν βοσκήν, καὶ ἀπὸ τὸν θόρυβον τῶν γεωργῶν, ἀπερχομένων εἰς τὰς ἐργασίας των, ἐξῆλθον τῆς οἰκίας διὰ νὰ ἀπολαύσω τὴν τερπνότητα τοῦ καθαροῦ ἀέρος εἰς τὰ περίξ τοῦ χωρίου περιβόλια. Ἐξαίφνης εἰς τὴν αὐτὴν μιᾶς οἰκίας ἀκούω θόρυβον πολλῶν ἀνθρώπων συνελθόντων, καὶ ξεφωνήματα γυναικῶν. Ἐδραμον ἀμέσως καὶ ἐγὼ περιεργεία κινούμενος· εὐρίσκω δὲ εἰς τὸ μέσον αὐτῆς τῆς συναθροίσεως ἓνα γεωργὸν κρατοῦντα ἀπὸ τὸ σχοινί ἐν βόδι, τὸ ὁποῖον τοσοῦτον ἦτον φουσκωμένον, ὥστε μῶλις ἠδύνατο νὰ κινηθῆ. Πλησίον ἐστέκετο ἡ γυνὴ τοῦ γεωργοῦ κλαίουσα καὶ ξεφωνίζουσα, καὶ τρία τέκνα περὶ αὐτὴν κλαυθμηρίζοντα καὶ αὐτὰ, καὶ κρατοῦντα αὐτὴν ἀπὸ τὰ ἐνδύματά της· ὀλίγον μακρύτερα ἐκάθητο ἡ γραία καὶ ἀσθενὴς μήτηρ αὐτοῦ, ἔχουσα ἀκουμισμένην τὴν κεφαλὴν εἰς τὰς χεῖράς της, καὶ κυριευμένη ἀπὸ δεινὴν ἀπελπισίαν. Ἡ σκηνὴ αὕτη διήγειρεν εἰς τὴν καρδίαν μου συμπάθειαν, καὶ ἐρώτησα τὸν πρῶτον χωρικόν, ὅταν ἐπλησίασα, ποία εἶναι ἡ αἰτία τῆς λύπης αὐτῶν;

Τὸ βόδι τοῦ γεωργοῦ ταῦτε (μοῦ ἀπεκρίθη) καὶ ἐφαγε καὶ ἐφούσκωσεν, ὡς παρατηρεῖτε, καὶ κινδυνεύει νὰ χαθῆ. — Καὶ δι' αὐτὸ καὶ μόνον δεικνύουσι τό-

σὴν ἀπελπισίαν; (εἶπον ἐγὼ) — Εἶναι δυστυχεῖς ἄνθρωποι (μοῦ ἀπήντησεν). Ὁ Γεωργὸς οὗτος δὲν εἶχε βόας, καὶ εἰργάζετο μὲ τὰς χεῖράς του διὰ νὰ ζῆσῃ πολυάνθρωπον οἰκογένειαν. Μὲ πολλὰς δυσκολίας κατώρθωσε νὰ δανεισθῆ χρήματα ἀπὸ ἓνα σκληρὸν καὶ ἀπάνθρωπον τοκογλύφον μὲ τόκου τρία τὰ ἑκατὸν τὸν μῆνα, καὶ ν' ἀγοράσῃ ἐν ζευγάρι βόδια, καὶ πρῶτον τὴν ἀνοιξιν ταύτην τὰ ἔβαλεν εἰς ἐνέργειαν. Ἡ ἀπόλεια ἑνὸς βοδίου δι' αὐτὸν εἶναι τελεία καταστροφή· ὄχι μόνον δὲν θέλει ἐξοικονομήσει τὴν τροφὴν του καὶ τὰ λοιπὰ ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα εἰς αὐτὸν ἔξοδα, ἀλλὰ δὲν θέλει ἔχει πῶς νὰ ἐξοφλήσῃ τὸ χρέος του. Ὁ δανειστής του μὴ πληρωθεὶς εἰς τὴν προθεσμίαν, θέλει τοῦ πωλήσει τὰ γελιάδια του, καὶ ὅ,τι ἄλλα πράγματα ἔχει, καὶ θέλει τὸν καταστρέψει ὀλοτελῶς, ὥστε καλῆτερον ἤθελε προτιμήσει οὗτος νὰ χάσῃ ἐν ἀπὸ τὰ τέκνα του, παρὰ τὸ βόδι του.

Πλησιάσας καὶ ἐγὼ εἰς τὸν κύκλον εἶδον ὅτι ὅλοι οἱ γεωργοὶ ὠμιλοῦσαν συγχρόνως, καὶ ἐπρότεινον ὁ εἰς ἓν, καὶ ὁ ἄλλος ἕτερον ἰατρικόν, ἀλλὰ τίποτε δὲν ἐγίνετο. Εἶναι ἀβασκαμένον, (λέγει εἷς) καὶ πρέπει νὰ τοῦ διαβάσῃ ὁ Παπᾶς τὴν βασκανίαν. Τὴν ἐδιάβασαν (λέγει μὲ ἀδημονίαν ὁ κύριος τοῦ βοῆς). Πρέπει νὰ τὸ σαραντίσετε (λέγει ἄλλος) — Ἄχ! τὸ ἐσαρᾶντισεν ἡ γραία Μάρω (ἀποκρίνεται ἕτερος) — Ἐὰν τὸ ἐξορκίσῃ ὁ γέρο Κώστας, εἶναι ἀδύνατον νὰ πάθῃ τίποτε (λέγει ἓνας συγ-

γενῆς αὐτοῦ)· ἐγὼ τὸ εἶδα πέρυσιν εἰς ἓν βόδι ἐδικόν μου· αἶμα τὸ ἐξώρκισεν, ὡς γὰρ τοῦ ἐπῆρε μὲ τὸ χερί τὸ κακόν. Ἐδραμαν ἀμέσως κ' ἔφεραν τὸν γέρο Κώστα, ὁ ὁποῖος μὲ πεποθήσει, καὶ μὲ τὴν βεβαιότητα ἐνὸς θαυματουργοῦ, ἔκαμνε γελῶσα τινὰ κινήματα, κ' ἔλεγεν ἀλλοκότους τινὰς λέξεις· ἀποτελειώσας δὲ τὰς ἐργασίας του λέγει πρὸς τὸν κύριον τοῦ βοῦς - « Ἐὰν δὲν τὸ ἐκτύπησεν εἰς τὴν καρδίαν, θέλει ξεφουσκώσει ἀμέσως τὸ βόδι σου ». Ἄλλ' ἐντοσούτω τὸ βόδι ἐπίσκειτο περισσότερο, καὶ ὁ γεωργὸς ὑποπτεύων, ὅτι τὸ κακόν ἐκτύπησεν εἰς τὴν καρδίαν τὸ βοδί, κατὰ τὴν παρατήρησιν τοῦ γέρο Κώστα, ἤρχιζεν ἤδη νὰ ἀπελπίζεται. — Δὲν τὸ πηγαίνει εἰς τὴν ἐκκλησίαν νὰ τὸ φέρῃς τρεῖς φοραῖς ἓνα γύρον περὶ αὐτήν· (λέγει εἰς τῶν παρόντων) — Πρῶτα πρῶτα αὐτὸ ἔκαμα, ἀπεκρίθη ὁ γεωργός, καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος βλέπων ὅτι τὸ φούσκωμα ἐπροχώρει, τὸ βοδί ἀγκουσομανοῦσε, καὶ μὲ δυσκολίαν πλέον ἐστέκετο εἰς τοὺς πόδας του. Τότε λέγει εἰς ἀπὸ τοὺς παρόντας γεωργούς. — Δὲν κράζομεν καὶ τὸν Δημήτρη; Αὐτὸς εἶναι κοσμογυρισμένος, καὶ ἠμπορεῖ νὰ γνωρίξῃ κανὲν ἰατρικόν· καὶ ἀμέσως ἔτρεξεν εἰς νὰ τὸν προσκαλέσῃ. Ἐρώτησα ἐγὼ ποῖος εἶναι αὐτὸς ὁ Δημήτρης, καὶ μοῦ εἶπαν ὅτι εἶναι παλαιὸς στρατιώτης, ὁ ὁποῖος περιῆλθε πολλοὺς τόπους κατὰ τὴν ἐπανάστασιν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς στρατιωτικῆς αὐτοῦ ὑπηρεσίας, καὶ ἀφοῦ διελύθησαν τὰ στραταύματα ἀποκατεστά-

θη καὶ αὐτὸς εἰς αὐτὸ τὸ χωρίον, καὶ πωλήσας τὰ ὄπλα του ἠγόρασεν ἓν ζῶον, διὰ τοῦ ὁποίου μετῆρχετο τὸν ἀγωγιάτην διὰ νὰ πορίζεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

Ἄμα ἔφθασεν οὗτος καὶ ἐπαρατήρησε μετὰ προσοχῆς τὸ βοδί· Ἐὰν ἦτον εἰς τὴν ἀρχὴν (λέγει) ἐθεραπεύετο μὲ τὸ περιπάτημα καὶ μικρά τινα ἄλλα ἰατρικὰ, ἀλλὰ τώρα τὸ πάθος ἐπροχώρησε, κ' δὲν ἔχει ἄλλο ἰατρικόν, εἰμὴ νὰ τὸ τρυπήσωμεν· διότι, ἂν μὲν ὅπως εἶναι, εἰς μίαν ὥραν τὸ πολὺ θέλει σκάσει· ἐὰν ὅμως τὸ τρυπήσωμεν, ἠμπορεῖ κ' νὰ γλυτώσῃ· θέλεις λοιπὸν νὰ τὸ τρυπήσωμεν, κύτταξαι καλὰ, νὰ μὴν παραπονήσαι ὕστερον ἐκ μέρους μου, ἂν ψοφήσῃ τὸ βοδί, καὶ νὰ ζητῆς νὰ μὲ καταμηνύσῃς. Ἐγὼ ἐμβαίνω εἰς τὸν κόπον αὐτὸν διὰ καλόν σου, χωρὶς νὰ ἀπαιτῶ κάμμειαν ἀπολαβῆν, ἀλλὰ διότι σὲ λυποῦμαι ὡς πτωχὸν καὶ δυστυχεῖ· νὰ μὴν μὲ βάλῃς λοιπὸν εἰς φροντίδας. — Διὰ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ! (λέγει ὁ χωρικός) κάμε ὅ,τι γνωρίζεις διὰ νὰ σώσῃς μίαν οἰκογένειαν ἀπὸ τὸν ὄλεθρον, καὶ μὴν ἔχῃς κάμμειαν ὑποψίαν ἐγὼ τὸ ἔχω ἀπηλπισμένον πλέον τὸ βοδί· Ἐξασφαλίσθεις οὕτως ὁ στρατιώτης, εὐγάζει ἐν μαχαίριον σουθερὸν, τροχᾶ τὴν μύτην του, διὰ νὰ τρυπᾶ εὐκόλως, καὶ ἀφοῦ διέταξε καὶ ἔδεσαν τοὺς πόδας τοῦ βοῦς, καὶ τὸ ἐκράτουν ἀπ' ὅλα τὰ μέρη, αὐτὸς πλησιάζας ἀπὸ τὸ ἀριστερὸν μέρος, καὶ μετρήσας ἀπὸ τὸ τελευταῖον πλευρὸν, τὸ κοντοπλευρὶ λεγόμενον, κ' ἀπὸ τὸν γοφόν, κ' ἀπὸ τοὺς σπον-

δύλους τοῦ ῥαχοκοκκάλου, καὶ εὐρών τὸ μέσον αὐ-
 τῶν εἰς ἴσην ἀπόστασιν καὶ ἀπὸ τὰ τρία μέρη εἰς
 τὸ κούφωμα τῶν λαγαρῶν ἐκτύπησε μὲ δύναμιν,
 καὶ εἰσῆλθε τὸ μαχαῖρι ἕως δύο δάκτυλα ἐντὸς
 τοῦ κουφώματος, ἀμέσως δὲ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν
 τρύπαν, καθὼς ὅταν σπάνη ὁ φουσκωμένος ἀσκὸς·
 διὰ τὰ εὐγγη δὲ ὁ ἀπὸ χωρὶς ἐμπόδιον ἔβαλεν ἕνα
 σωλῆνα ἀπὸ κουφοξυλιάν ἔχοντα ἐνὸς δακτύλου
 χόνδρον. Παρευθὺς ἐφάνη ὅτι τὸ βόδι ἠσθάνθη
 μίαν ἐλάφρωσιν. Διέταξε δὲ τὰ περιφέρωσι,
 κατ' ἀρχὰς μὲν ὀλίγον, ὕστερον δὲ συντομώτερα,
 ἕως οὗ τὰ ξεπρισθῆ ἔντελῶς. Ἐμείνα εὐχαριστη-
 μένος πολὺ ἀπὸ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ στρατιώτου,
 ὅταν μάλιστα εἶδον τὴν οἰκογένειαν τοῦ γεωργοῦ
 μὴ ἔχουσαν λόγους πῶς τὰ ἐκφράσῃ εἰς αὐτὸν τὴν
 εὐγνωμοσύνην τῆς, ἐπλησίασα καὶ ἐγὼ εἰς αὐ-
 τὸν, τοῦ ἐπίασα τὴν χεῖρα, καὶ τοῦ εἶπον, ὅτι
 ἐπραξε τὴν μεγαλητέραν εὐεργεσίαν, διασώσας
 τὴν δυστυχῆ αὐτὴν οἰκογένειαν ἀπὸ τὴν κατασρο-
 φήν. Τὸν ἐρώτησα δὲ καὶ περὶ τοῦ πάθους τοῦ βοός.
 Μοῦ εἶπεν, ὅτι τὰ βόδια τὴν ἀνοιξιν τρώγουν μὲ
 πολλὴν ἀπληστίαν τὸ χλωρὸν χόρτον, καὶ μάλι-
 στα ὅταν τύχη ἡμέρον, ἢ καὶ ἀγρίον τριφύλλι.
 Τὸ χόρτον τοῦτο, ἅμα ἀρχήσῃ ἢ χώνευσις, κάμνει
 τόσον ἀέρα, ὥστε αὐτὸς διαδίδεται εἰς τὴν κοιλίαν
 καὶ πρίσκειται ὅλη. Ἐὰν μὲν ἦναι εἰς τὴν ἀρχὴν
 τὸ πρίξιμον, μὲ κίνησιν βιαίαν καὶ ὀγλίγων καὶ
 μὲ μικρὰ τινα ἰατρικὰ ἠμπορεῖ τὰ θεραπευθῆ τὸ
 βόδι· ἀλλ' ἂν προχωρήσῃ τὸ κακὸν, ὁ κίνδυνος

εἶναι μέγα, ἡ μόνη δὲ θεραπεία εἶναι τὸ τρύπημα.
 Ἡ ἐργασία αὕτη τοῦ τρυπήματος, ἂν ἐνεργηθῆ
 ἐπιτηδείως, δὲν εἶναι ἐπικίνδυνος, καὶ φέρει τὴν
 σωτηρίαν. Ἐγὼ ὅμως εἶχον πολὺν καιρὸν, ἀφ' ὅ-
 του δὲν ἔκαμα τοιαύτην ἐγχείρησιν, καὶ ἐφοβού-
 μην μὴ δὲν ἐπιτύχω· διὰ τοῦτο ἐπρότεινα εἰς τὸν
 χωρικὸν, ὅσα εἶπον, διὰ τὰ μὴν ὑποπέσω εἰς φρον-
 τίδας καὶ κατακρίσεις, ἂν δὲν ἠθέλον ἐπιτύχει·
 διότι πολλοὶ δόσαντες συμβουλήν, ἢ ἐνεργήσαν-
 τές τι περὶ θεραπείας εἰς περίστασιν, καθ' ἣν ἰα-
 τρὸς δὲν ὑπῆρχε, κατεμηνύθησαν, μ' ὅλον ὅτι ἐξ
 ἀπλῆς φιλανθρωπίας, καὶ ὄχι διὰ κέρδους, ἐνήργη-
 σαν· ὁ θεὸς ὅμως εὐλόγησε τὰς χεῖράς μου, διὰ
 τὰ σῶσῃ τὴν δυστυχῆ ταύτην οἰκογένειαν.

Ὅλα τὰ διατρέξαντα ταῦτα μ' ἔκαμαν τὰ παρα-
 τηρήσω εἰς πόσα δυστυχήματα ὑπόκεινται οἱ χω-
 ρικοὶ τῆς Ἑλλάδος, τῶν ὁποίων τὸ μεγαλήτερον
 εἶναι ἡ τοκογλυφία, καὶ ἀπὸ πόσας καὶ ποίας προ-
 λήψεις κυριεύονται, πῶς πολλάκις γίνονται θύμα-
 τα ἀγρυπῶν καὶ πόσον ἀνοήτως καταφεύγουσιν
 ἀλληλοδιαδόχως καὶ εἰς θείας, καὶ εἰς διαβολικὰς
 ἐπικλήσεις, ὡς εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν, ἐν ἣ,
 ἂν ἐγνωρίζεν ὁ χωρικὸς τὸ πάθος τοῦ βοός του,
 καὶ τὰ μέσα τῆς θεραπείας, δὲν ἠθέλε καταφεύ-
 γει ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ εἰς
 τοὺς ἀγύρτας. Πόσον ἀναγκαῖον ἦτο τὰ φωτισθῆ
 ὁ λαὸς, καὶ τὰ ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του
 τόσας πλάνας, ἀπὸ τὰς ὁποίας κυριεύεται! Πό-
 σον ἀναγκαῖον δὲ ἦτον καὶ ἡ διάδοσις κτηνοϊατρι-

κῶν γνώσεων, διὰ τὰ προλαμβάνονται τοιαῦτα δυστυχήματα, καταστρεπτικά τῶν μέσων τῆς ὑπάρξεως τῶν γεωργῶν. Ἄλλα πόσον ἤθελον συντελέσει εἰς τὴν εὐδαιμονίαν αὐτοῦ, εἰ ἐκόλυον τὰς ἀνάγκας του μὲ ὀλιγότοκον δάνειον, ἢ μὲ ἄλλα τινὰ βοηθήματα, συντελεστικά εἰς τὴν πρόοδον καὶ τὴν εὐτυχῆ ἀποκατάστασιν αὐτοῦ!

ΠΕΡΙ ΣΤΑΚΤΗΣ.

Ἡ στάκτη δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἡ κόπρος, διὰ τὰ βελτιώσῃ τὴν ποιότητα τῆς γῆς, καὶ νὰ τὴν καταστήσῃ εὐφορωτέραν, καὶ μάλιστα ὅταν ἡ γῆ ἦναι φύσεως ὑγρᾶς καὶ ψυχρᾶς.

Ὅταν δύναται τις νὰ καύσῃ ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἀγροῦ καλαμιὰν, χόρτα, θάμνους κτλ. κατορθώνει πολὺ καλητέραν τὴν βελτίωσιν τῆς γῆς, ὄχι μόνον διὰ τῆς παχύτητος τὴν ὁποίαν προξενεῖ ἡ στάκτη, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ καύσιμον τῶν χόρτων, τῶν σπόρων καὶ τοῦ ἰδίου χόματος.

Ὅστις πλησίον τοῦ χωραφίου του ἔχει θάμνους (χαμόκλαδα), ἢ πορεῖ νὰ κόψῃ αὐτὰ, νὰ τὰ φέρῃ εἰς τὸ χωράφιόν τε, νὰ τὰ ἀπλώσῃ ἕως νὰ ξηρανθῶσι, ἢ νὰ βάλῃ φωτίαν νὰ τὰ καύσῃ· τοῦτο δὲ πρέπει νὰ τὸ κάμῃ, ὅταν πρόκειται νὰ ὀρ-

γώσῃ τὸ χωράφιόν του, διὰ τὰ χωθῆ ἡ στάκτη εἰς τὸ χῶμα, ἢ ὅταν πρόκειται νὰ βρέξῃ· διότι ἢ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον κατορθώνεται τὸ ἀνακάτωμα τῆς στάκτης μὲ τὸ χῶμα· ἐκτὸς αὖ τὸ χωράφιον ἦναι κατηφορικόν, καὶ εἶναι κίνδυνος νὰ παρασυρθῆ ἡ στάκτη ἀπὸ τὴν βροχὴν.

Τὴν στάκτην δύναται τις νὰ τὴν σκορπίσῃ καὶ ἐπάνω εἰς τὸν σίτον, ὅταν φυτρώσῃ, καὶ αὐξήσῃ ὀπωσοῦν, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὴν σκορπίσῃ εἰς καιρὸν νηνεμίας, διὰ τὰ μὴν τὴν πάρῃ ὁ ἄνεμος, ἢ ὅταν ὁ καιρὸς κλίνῃ εἰς βροχὴν ἢ εἰς χιόνα. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίστασιν ἀποβαίνει πολὺ ὠφελιμώτερα· διότι ἐμβαίνει ἀμέσως εἰς τὴν γῆν καὶ δὲν ἐξατμίζεται.

Δύναται ν' ἀπλώσῃ τὴν στάκτην καὶ εἰς λειβάδια φυσικὰ, ἢ τεχνητὰ, καὶ τὸ χόρτον γίνεται πολὺ καλῆτερον καὶ ἀφθονώτερον. Εἰς τὰ ὀρενὰ μέρη, ὅπου ἀφ' ἑνὸς ἡ κτηνοτροφία δὲν εἶναι ἀρκετὴ, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ σημαντικὴ ποσότης κόπρου, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰ χωράφια εἶναι μακρὰν τῶν χωρίων, καὶ ἡ μετακόμισις τῆς κοπρίας δύσκολος, τὸ διὰ τῆς στάκτης κόπρισμα εἶναι τὸ καταλληλότερον, ἢ τὸ μόνον κατορθωτόν.

Ἡ στάκτη ὄχι μόνον βελτιώνει τὴν ποιότητα τῆς γῆς, ἀλλὰ διατηρεῖ καὶ τὴν καρποφορίαν εἰς περισσότερον καιρὸν.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

Ἵπερήφανος.

Ἵπερήφανος λέγεται ὅστις ὄν πλήρης ἰδεῶν ὑπὲρ ἑαυτοῦ, θεωρεῖ ὅλους τοὺς ἄλλους κατωτέρους του καὶ φέρεται περιφρονητικῶς πρὸς αὐτούς. εἶναι καθ' ὑπερβολὴν φίλαντος καὶ ἐγωϊστικῆς. Μηδὲν σπουδαῖον εἰδώς, ἢ ὀλίγα ἐκ ἀσήμαντα γνωρίζων, νομίζει ἑαυτὸν πάνσοφον, ὅτι εἶναι εἰς πάντα ἰκανός, καὶ διὰ πᾶσαν ὑπηρεσίαν κατάλληλος, μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς ὑπερηφανείας. Νομίζει ὅτι εἶναι ἴσος μὲ τὸν Δημοσθένην· διότι ἐξεφώνησεν ἓνα ἐπιτάφιον λόγον, ἢ ἐδημηγόρησεν εἰς τὴν βουλήν, εἰπὼν τετριμένας τινὰς ἰδέας μὲ ἐπιφωνήματα θαυμασικὰ καὶ ἀποσιωπήσεις. Φρονεῖ ὅτι εἶναι ἄριστος ποιητής· διότι ἔκαμε μίαν ᾠδὴν, ἢ ἓν μικρὸν ποίημα, γέμον ψυχρότητος καὶ ἀκυρολεξιῶν, ἐκ τὸ πλεῖστον μέρος ἀποσπασμένον ἀπὸ ξένα ποιήματα. Εὐρεθεῖς εἰς συναναστροφὴν φέρει πάντοτε τὸν λόγον περὶ ἑαυτοῦ, καὶ διηγεῖται ἀνέκδοτα, ἀντικείμενον τῶν ὁποίων εἶναι πάντοτε αὐτός, ἢ λέγων, ἢ πράττων τι, μ' ὅλον ὅτι, ἢ διόλου, ἢ ὀλίγον μέρος. ἔλαβεν εἰς τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος πράξεις. — Δὲν δέχεται νὰ εἰσέλθῃ τις εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅστις δῆποτε καὶ ἂν ἦναι, εἰμὴ ἀφοῦ ζητήσῃ τὴν ἄδειαν· δὲν δίδει δὲ ἄδειαν εἰσόδου, ἂν δὲν ἦναι ἔτοιμος νὰ κάμῃ ὑποδοχὴν ἀνάλογον μὲ τὴν ὑπερηφάνειαν αὐ-

τοῦ. Καὶ ἂν τυχὸν δὲν ὑπάρχῃ κἀνὲν ἐμπόδιον πρὸς συνέντευξιν τινός, παραγγέλλει νὰ τὸν περιμένωσιν εἰς τὴν αἴθουσαν· αὐτὸς δὲ καθήμενος εἰς τὸ γραφεῖόν τε, ἢ ἀναγινώσκει κἀνὲν μυθιστόρημα, ἢ ἀσήμαντον τινὰ ἐφημερίδα, ἢ ὀμιλεῖ ἐπουσιώδη καὶ ἀσήμαντα πράγματα μὲ ἄλλον ἐκεῖ τυχόντα. Καὶ ἂν οὗτος δείξῃ θαυμασμόν τινα διὰ τοῦτο, λέγει πρὸς αὐτόν· "Οὕτω χρειάζεται εἰς τοὺς τοιούτους. Καλητέρα ὑποδοχὴ τοὺς κάμνει νὰ τὸ πέρνουν ἐπάνω των." Ἀπαντῶν τοὺς φίλους καθ' ὁδόν, καὶ μάλιστα ὅταν ἦναι νεόπλουτος, ἢ νεωστὶ διωρισμένος εἰς ὑπηρεσίαν, πότε προσποιεῖται ὅτι δὲν τοὺς εἶδε, διὰ νὰ μὴν τοὺς χαιρετήσῃ, πότε τοὺς χαιρετᾷ μόλις κινῶν τὴν κεφαλὴν ὀλίγον, καὶ στρέφων τὰς ἄκρας τῶν ὀμμάτων του μόνον πρὸς αὐτούς, χωρὶς νὰ κάμῃ εὐμενῆ τινὰ σχηματισμὸν τοῦ προσώπου του. Προσερχομένων τῶν φίλων του, μόλις κινεῖται εἰς τὴν ἑδραν του, χωρὶς νὰ προσηκωθῇ. Ὀμιλῶν ποτὲ δὲν ἐκφράζεται μὲ ἀμφιβολίαν εἰς τὰς προτεινομένας γνώμας του, ἀλλ' ἀποφαίνεται ὀριστικῶς καὶ θετικῶς περὶ πάντων. Καὶ ἂν τις κάμῃ παρατήρησιν τινα εἰς αὐτόν, τοῦ ἀπαντᾷ μὲ περιφρόνησιν, ἐκάνει τοιοῦτον σχηματισμὸν τοῦ προσώπου, ὡς νὰ λέγῃ τρόπον τινὰ δι' αὐτοῦ· "Τοιοῦτος ἄνθρωπος ὡς σὺ, τολμᾷ νὰ κρίνῃς τὰς ἐδικὰς μου ἰδέας;" Ἐὰν εὐρίσκειται ὁμοῦ μὲ ἄλλους σημαντικοὺς, καὶ προσέλθῃ τις, τὸν ὁποῖον νομίζει ὑποδεέστερον,

προσποιεῖται ὅτι δὲν τὸν γνωρίζει, καὶ δὲν τὸν χαιρετᾷ, μὴ νομίζων ἄξιον νὰ συγκαταβῇ μέχρι τούτου ἐνώπιον σημαντικῶν ξένων. Ἐὰν κάμῃ εἰς τινὰ εὐεργεσίαν, τὴν ἀναφέρει ἐπὶ παρουσίᾳ ἄλλων, καὶ ἀναγκάζει καὶ τὸν εὐεργετηθέντα νὰ τὴν ὁμολογήσῃ καὶ νὰ τὴν βεβαιώσῃ πρὸς τοὺς παρόντας. Ἐν γένει ὁ κυριευμένος ἀπὸ τὸ πάθος τοῦτο δὲν ἔχει κανένα φίλον, γίνεται πρὸς πάντας ἐπαχθὴς, καὶ ἐν γένει εἰς τὴν κοινωσίαν ἀφόρητος, ὥστε προτιμῶσιν οἱ ἄνθρωποι νὰ μὴν τὸν πλησιάσωσι διόλου, καὶ ἂν ἔχωσιν ἀνάγκην αὐτοῦ, ἢ καὶ ἂν πρόκηται νὰ ἐπέλθῃ δι' αὐτοῦς ὠφέλεια.

Χαμερπής.

Χαμερπὴς εἶναι ὅστις διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ἐν συμφέρον ἀναδέχεται λόγους καὶ πράξεις, οἵτινες θεωρούμενοι ὡς αἰσχροὶ καὶ ἀξιοκατάκριτοι, ἐπιφέρουν εἰς αὐτὸν τὴν κοινὴν περιφρόνησιν. Οἱ κυριευόμενοι ἀπὸ τὸ πάθος τοῦτο ὑπάρχουσι δυστυχῶς εἰς ὅλας τὰς τάξεις τῆς κοινωσίας. Ὁ χαμερπὴς καταδέχεται νὰ λάβῃ ὄρκον διὰ μικροτάτην χρηματικὴν ποσότητα, ἢ μάλιστα ἐνῶ ὑπάρχει ὑπόνοια ὅτι ὁ ὄρκος εἶναι ψευδής. Διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν θέσιν ὑπαλλήλου τῆς ἐξουσίας, μεταχειρίζεται καὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ συζύγου τὴν μεσιτείαν, μ' ἄλλον ὅτι ἢ μετοπάθησις αὐτῆς, διὰ τὴν ὠραιότητά της, δὲν δύναται νὰ λογισθῇ ἀκηλίδωτος.

Μετοπαθῶν αὐτὸς ὑπὲρ τινος, δὲν ὑπόσχεται νὰ συνεργήσῃ, ἐὰν πρῶτον δὲν συμφωνήσῃ ποία θέλει εἶναι ἡ ἀφέλεια αὐτοῦ· ἐνῶ δὲ συμφωνεῖ καὶ λαμβάνει χρήματα διὰ νὰ δωροδοκῆσῃ τὸν ἀνώτερον, εἰς τοῦτον ἐνίοτε δὲν δίδει τίποτε, ἀλλὰ τὸν ἀποζημιώνει ἀναδεχόμενος εἰς ἑαυτὸν ἄλλας ἐπονειδίστους μετοπαθήσεις. Διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ἐν συμφέρον, δὲν ἀποποιεῖται οὐδὲ τὰ ἔργα τοῦ προαγωγῆ. Ὅταν ἐλπίζῃ ἀπὸ τινος σημαντικὸν συνδρομὴν, ἐὰν οὗτος ἔλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν του, αὐτὸς προσποιούμενος ὅτι ἔχει κατεπευγούσας ὑποθέσεις, ἐξέρχεται τῆς οἰκίας, καὶ ἀφίνει τὸν σημαντικὸν μόνον μετὰ τῆς συζύγου του, μ' ὅλον ὅτι αὕτη εἶναι νέα καὶ ὠραία. Ἐὰν ἦναι ἔμπορος πωλεῖ μὲ ἐλλειπῆ μέτρα καὶ σταθμὰ ὡς καὶ εἰς τοὺς ἰδίους του φίλους, καὶ δὲν ἐντρέπεται νὰ δώσῃ εἰς αὐτοὺς κακῆς ποιότητος ἐμπορεύματα, ἐνῶ οὗτοι ἐμπιστευόμενοι ἀναθέτουν εἰς αὐτὸν τὴν φροντίδα τῆς ἐκλογῆς. Ἐὰν τις ἐμπιστευθῇ αὐτὸν ὡς φίλον καὶ τοῦ δώσῃ τι ἄνευ ἀποδείξεως, δὲν τὸ ἔχει τίποτε νὰ ἀρνηθῇ τὸ πρᾶγμα, ἢ νὰ κατακρίνῃ τὸν παθόντα φίλον ὡς ἀχρεῖον συκοφάντην, ἐὰν οὗτος παραπονεθῇ εἰς ἄλλους περὶ τῆς ἀποστερήσεως. Εἶναι ἱκανὸς νὰ ἀπατήσῃ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα στενοῦ τινος φίλου του, καὶ νὰ λάβῃ παρ' αὐτῶν ἔγγραφα ἀναγκαῖα, τὰ ὅποια ὑπεροῦν ἢ ἀρνηθῇ, καὶ ἢ ἀποκρύψῃ διὰ νὰ ἀποστερήσῃ κοινὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ αὐτῶν περιουσίαν. Διὰ μικρὰ καὶ ἀσήμαντα συμφέροντα δὲν

ἐντρέπεται νὰ κινηθῆ εἰς δίκην κατὰ τῶν γονέων, τῶν συγγενῶν καὶ τῶν στενωτέρων αὐτοῦ φίλων. Ἐχων αὐτὸς κατάστασιν, δὲν ἐντρέπεται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, οὔσης χήρας πτωχῆς καὶ μὲ πολυάριθμον οἰκογένειαν, διὰ νὰ λάβῃ μικρὸν μέρος πατρικῆς περιουσίας, τὸ ὁποῖον εἰς αὐτὸν εἶναι ἀσήμαντον, ἐν ᾧ εἰς τὴν ἀδελφὴν του χρησιμεύει πρὸς διατήρησιν τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς. Διορισθεὶς πληρεξούσιος πολλῶν φίλων του, διὰ τὴν ἀγοράσῃ ἐν κοινὸν κτῆμα, ὠφελούμενος ἀπὸ τῆν ἀγνοίαν, ἢ ἀπὸ τῆν καλὴν πίστιν τῶν ἐντολέων του, κάμνει τὴν ἀγορὰν ἐν ὀνόματί του, καὶ διαθέτει τὰ πράγματα εἰς τρόπον, ὥστε αὐτὸ ἀγορασθὲν, οὔτε τὰ χρήματα νὰ δώσῃ εἰς τοὺς ἐντολεῖς του. Ἐὰν εἶναι πλούσιος, δὲν ἐντρέπεται νὰ λαμβάνῃ τόκους ὑπερόγκους ἀδιακρίτως ἀπὸ πάντας, ὡς καὶ ἀπὸ τοὺς στενωτέρους φίλους του, καὶ πολλάκις νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν δανειζόμενον νὰ τοῦ παραχωρῇ τὸ ἐνέχυρον εἰς τὸ ἥμισυ τῆς τιμῆς, τὴν ὁποίαν ἠδύνατο νὰ εὔρῃ ἀπὸ ἄλλους, ἂν τοῦ ἔδιδε τὴν εὐκολίαν νὰ τὸ πωλῆσῃ μὲ ἄνεσιν. Δανείζει δὲ καὶ λαμβάνει σχέσεις μὲ παντὸς εἶδους ἀτίμους καὶ κατηγορουμένους ἀνθρώπους, φθάνει μόνον νὰ ἔχῃ χρηματικὸν ὄφελος. Ἐὰν ἔλθῃ εἰς γινῶσιν του μυστικόν τι, εἶναι καλὸς νὰ τὸ προδώσῃ εἰς ὅποιον ἔχει συμφέρον νὰ τὸ μάθῃ, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ διὰ τοῦτου μίαν ὠφέλειαν. Διὰ νὰ σκεπάσῃ δὲ τὴν ἐδικήν του προδοσίαν, εἶναι ἱκανὸς νὰ ἀποδώσῃ τὴν

πράξιν εἰς ἄλλον, καὶ νὰ κάμῃ μάλιστα ἔργον νὰ κοινοποιῇ τοῦτο εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ ἀποδοθῇ εἰς ἐκεῖνον ὅλον τὸ ὄνειδος τῆς προδοσίας. Ἐν γένει ὁ χαμερπῆς, θεωρῶν δεμιτὰ ὅλα ὅσα αἰσχρὰ καὶ ἄτιμα, δύναται νὰ πράξῃ, δὲν δυσκολεύεται νὰ μεταχειρισθῇ καὶ αἰσχρὰ καὶ ἀθέμιτα μέσα πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν αὐτοῦ. διὰ τοῦτο πρέπει νὰ λογίζεται κοινῆς περιφρονησεως ἄξιος, ὅποιανδήποτε κοινωνικὴν θέσιν καὶ ἂν κατέχῃ.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

ΑΓΡΟΤΙΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΑΙ.

Κατασκευὴ τυροῦ καὶ βουτύρου.

Εἰς τὴν Ἑλβετίαν καὶ εἰς τὴν Γερμανίαν ὑπάρχουσι συντροφίαι ἔχουσαι ἀντικείμενον τὴν χρῆσιν τῆς γάλακτος· αἱ συντροφίαι αὗται γίνονται μεταξὺ τῶν κατοίκων ἐνός, ἢ καὶ πολλῶν χωρίων· συνιστῶνται δὲ ἢ δι' ἰδιωτικοῦ, ἢ διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου, καὶ ἔχουν διάρκειαν ὀρισμένων ἐτῶν. Οἱ μέτοχοι συνιστῶσιν Ἐπιτροπὴν πρὸς διεύθυνσιν, ἢ ἐπιτήρησιν· αὕτη δὲ ἐκλέγει ἓνα σύνδικον, ἢ διευθυντὴν, ὅστις ὀφείλει νὰ ἀποφασίσῃ ἐπὶ ὅλων τῶν δυσκολιῶν, αἵτινες ἠμποροῦν νὰ γεννηθῶσιν εἰς τὴν συντροφίαν.

Ἡ βεβαίωσις τῆς παραδόσεως τοῦ γάλακτος γίνεται διὰ τινος ξύλου σχισμένου εἰς δύο (τσέτουλα), τῶν ὁποίων τὸ ἓν κρατεῖ ὁ τυροκόμος καὶ τὸ ἕτερον ὁ μέτοχος, τὰ ὁποῖα ἐνόουσι, καὶ κόπτουσιν εἰς αὐτὰ χάρακας, οἵτινες φανεροῦσι τὴν παραδιδομένην ποσότητα. Οὗτος δὲ τοιοῦτοτρόπως ὀρισμένου τοῦ ποσοῦ τῆς μετοχῆς ἐνὸς ἐκάστου, παραδίδουσιν εἰς αὐτὸν διὰ τὸ παραδοθὲν γάλα, τυρὸν καὶ βούτυρον, ὅσος τοῦ ἀναλογεῖ κατασκευασμένος, καθ' ὅσον προχωρεῖ ἡ κατασκευὴ αὐτοῦ. Ἡ ὠφέλεια τοιούτων Συντροφικῶν εἶναι ἀκαταλόγητος· διότι καὶ τὸ βούτυρον γίνεται πλειότερον, καὶ ὁ τυρὸς γίνεται καλλήτερος, ὅταν κατασκευάζονται εἰς μεγάλῃς ποσότητος.

Τὸ οὐσιωδέστερον ὅμως διὰ τὸν γεωργὸν εἶναι ἡ μεγάλη ἐλάττωσις τῆς ἐργασίας· διότι ὁ αὐτὸς κόπος καὶ τὰ αὐτὰ σχεδὸν ἔξοδα χρειάζονται διὰ δέκα ὡς καὶ διὰ ἑκατὸν λίτρας.

Ὅτι ὅμως συμφέρει ἐκ τὸν ἀγοραστῆν, ἢ καταναλωτὴν αὐτῶν τῶν προϊόντων εἶναι, ὅτι τὸ βούτυρον καὶ ὁ τυρὸς κατασκευάζονται ἀπὸ ἀνθρώπου ἐξειδικιασμένως ἐνασχολούμενον εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, καὶ ὅτι τὸ ἐργαστάσιον ὀργανίζεται μὲ ὅλην τὴν ἐντέλειαν, ὥστε ἑκαττον ἀγχιεῖον, χροῆσιμον διὰ παντὸς εἶδος ἐργασίαν, εὐρίσκεται εἰς τὴν θῆσιν του. Ἐν συντόμῳ ὑπάρχει ἡ πείρα καὶ ἡ γνηῶτις τῆς τέχνης συνωδευμένοι μὲ ἐργαλεῖα τελειοποιημένα. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ βούτυρον καὶ ὁ τυρὸς τῶν τυροκομικῶν τούτων πωλεῖται ἀκρι-

εῶτερα παρὰ τὰ ἀπὸ ἰδιαιτέρα ἄτομα κατασκευαζόμενα.

Αἱ τοιαῦται Συντροφίαι συντελοῦν εἰς τὴν εὐτυχίαν ὄλων, ἐν ᾧ θαρμασίως διαχέουσι εἰς τὸ πνεῦμα ἐνὸς ἐκάστου τὸ σπέρμα τοῦ συνδέσμου καὶ τῆς ἀδελφότητος.

Τὸ μέτρον τοῦτο τῆς τυροκομίας εἰσῆχθη πρὸ χρόνων καὶ εἰς Γαλλίαν. Ὄταν δὲ ἡ ἐταιρεία, ἢ πρὸς ἄμιλλαν καὶ πρὸς τὸν γεωργίαν κατὰ τὸν Νορὸν τῆς Αἰνῆς συστηθεῖσα, ἐπαρτήρησε τὰς μεγάλας ὠφελείας, τὰς ὁποίας ἀπήλαυον οἱ κάτοικοι γειτονικῶν τινων Ἐπαρχικῶν διὰ τῶν τοιούτων συντροφικῶν πρὸς τυροκομίαν ἔργων, εἶχεν ἀποφασίσει νὰ δώσῃ ἀμοιβὰς τινὰς εἰς τοὺς τυροκόμους, διὰ νὰ πείσῃ διὰ τοῦ μέσου τούτου τοὺς κυρίους τῶν ἀγελάδων, ὅτι τὸ γάλα δὲν δύναται ν' ἀποθῇ ὠφελιμώτερον ἄλλως, παρὰ διὰ τοῦ τρόπου τούτου τῆς τυροκομίας, ἢτοι νὰ συστήσῃσι μεγάλα καταστήματα τυροκομίας, διὰ νὰ διαμοιρᾶζονται τὰ ἔξοδα εἰς τρόπον, ὥστε ν' ἀποβαίνωσιν ὅσον ἐνεστὶν ὀλιγώτατα εἰς ἕνα ἑκάστον τῶν συμμετόχων, σχετικῶς ὡς πρὸς τὸ γενικὸν προϊόν, καὶ ἔπειτα διὰ νὰ γένωσι καταστήματα ὅσον ἐνεστὶ πλειότερα, καὶ νὰ συστηθῶσιν εἰς ὅλα τὰ μέρη, ὅσα εἶναι πρὸς τοῦτο ἀρμόδια.

Ὡς πρὸς τὰ δύο ταῦτα ἀντικείμενα ἡ ἐταιρεία ἔλαβε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἴδῃ, ὅτι οἱ γεωργοὶ ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὰς προσκλήσεις τῆς ἡ πραγματικῆς ὠφέλειαν, ἣτις εἰσῆχθη εἰς ὅλα τὰ

καλῶς διευθυνόμενα τυροκομεῖα, ἤνοιξε τὰ ὄμμα-
τα τῶν κτηνοτρόφων, καὶ εἰς ὅλα τὰ μέρη ἐσύ-
στησαν συντροφίας πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς βιομη-
χανίας ταύτης, ὡς τὸ ἔργον ἐξηπλώθη καὶ εἰς
ὅλα τὰ πέριξ χωρία.

Ἡ ἐταιρεία τῆς γεωργίας καὶ τοῦ συναγωνι-
σμοῦ δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὸ νὰ συνιστᾷ τὴν
συγκρότησιν συντροφιῶν τοῦ γάλακτος, ἀλλὰ, διὰ
νὰ κατορθώσῃ ὀγλιγωρότερα καὶ νὰ κάμῃ κοινώτε-
ρα τὰ συντροφικὰ ταῦτα καταστήματα, δια-
μοιράζει κατ' ἔτος ἀμειβάς εἰς τὰ νεοσυστημένα
τυροκομεῖα, εἰς τοὺς τυροκόμους, ὅσοι ἐδίδαξαν
μαθητὰς ἐντοπίους, καὶ εἰς τοὺς ἰδίους ἐντοπίους
μαθητὰς τοὺς διδαχθέντας τὴν τυροκομίαν.

Διὰ τοιούτων μέσων διαδίδονται καὶ κατα-
σταίνονται κοινότερα αἱ ἀγροτικαὶ ἐργασίαι. Διὰ
τοιούτων ἐξαλείφονται αἱ δυστυχίαι καὶ ὅταν
τὸ μέτρον τοῦτο κατασταθῇ γενικόν, καὶ διευθύ-
νεται ὅπως πρέπει, οἱ ἄνθρωποι θέλουν εὐτυχῆσαι,
καὶ ἡ ὁδὸς τῶν ἐπαναστάσεων θέλει ἐντελῶς
κλεισθῆ. (Moniteur Agricole)

Σ.Σ. Ὅποίαν πρόνοιαν λαμβάνουσιν εἰς τὰ πολιτισμένα
ἔθνη, ὄχι μόνον αἱ κυβερνήσεις, ἀλλὰ καὶ ἐταιρεῖαι γεωργι-
καὶ κτλ. συσταίνονται κατ' ἐπαρχίας διὰ τὴν πρόοδον καὶ
τὴν εὐτυχίαν τῶν κατοίκων! Ἄλλ' ἡμεῖς εἰς τὴν Ἑλλάδα,
ὅπου δὲν ἐσυστήθη ἀκόμη οὐδεμία γεωργικὴ ἐταιρεία, οὐδὲ
διὰ τὸ πολυτιμότερον τῶν προϊόντων αὐτῆς, τὴν κορινθια-
κὴν σταφίδα, δυνάμεθα νὰ ἐλπίσωμεν ὅτι εἶναι δυνατόν
νὰ συστηθῶσιν ἄλλαι ἐταιρεῖαι ἀποβλέπουσαι μικρότερα
ἀντικείμενα; βεβαίως ὄχι· ἀλλ' ἠθελήσαμεν ἐπὶ τούτῳ
νὰ βάλωμεν ὑπ' ὄψιν τοῦ κοινοῦ ὅτι ἐν ὅσῳ δὲν φροντί-

ζομεν μόνοι μας περὶ τῆς προόδου τῆς βιομηχανίας εἰς
τὴν Ἑλλάδα διὰ τῶν μέσων τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται
ἤδη καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην, οὐδεμίαν ἐλπίδα βάσιμον
βελτιώσεως τῆς γενικῆς τοῦ ἔθνους καταστάσεως πρέπει
νὰ ἐλπίζωμεν. Οἱ λαοὶ, καὶ ὅσοι ἀκόμη εὐτυχῆσαν νὰ ἔχωσιν
ἀρίστους Κυβερνήσεις, δὲν ἐπαναπαύονται εἰς μόνας
τὰς φροντίδας αὐτῶν περὶ τῆς γενικῆς τοῦ ἔθνους εὐδαι-
μονίας· ἀλλ' εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι δίκαιον νὰ περιμένω-
μεν νὰ εὐτυχῆσωμεν ἀπὸ τὰς φροντίδας τῆς ἐξουσίας;

Κατὰ τὰς μετεωρολογικὰς παρατηρήσεις, τὰς
γενομένας εἰς Παρισίους ἀπὸ τῆς ἐφευρέσεως
τῶν θερμομέτρων, εὐρίσκομεν ὅτι τὸ ἔτος 1852
δύναται νὰ ἴσῃ γκαταριθμηθῇ μὲ τὰ διὰ τὴν ὑπερ-
βάλλουσαν θερμοκρασίαν ἐξαιρετικὰ ἔτη.

Χρονολογία. Ἄνωτατος ὅρος θερμότητος.

1705	6	Αὐγούστου	33: 8
1706	8	Ἰδίου	35: 3
1753	7	Ἰουλίου	35: 6
1754	14	Ἰδίου	45: 0
1775		Ὁμοίως	34: 7
1793	8	Ἰουλίου	38: 4
	16	Ἰδίου	37: 3
1800	18	Αὐγούστου	35: 5
1802	8	Ἰδίου	36: 5
1803		Ὁμοίως	36: 7
1808	15	Ἰουλίου	36: 2
1818	24	Ἰουλίου	34: 5
1822	10	Ἰουνίου	33: 8
1835	22	Ἰουλίου	34: 0
1836	1	Ἰουλίου	34: 3
1842	30	Ἰουνίου	36: 0

10	Αυγούστου	34: 7
17	Ἰδίου	35: 2
18	Ἰδίου	37: 2
1846	5 Ἰουλίου.	36: 5
31	Ἰδίου	34: 4
1	Αυγούστου	34: 0
5	Ἰδίου	35: 3
1852	16 Ἰουλίου —	24: 9

“Οθεν εἰς ἓνα ἡμισυ αἰῶνα δέκα ἑπτὰ ἔτη ὑπῆρξαν ἐξαιρετικὰ διὰ τὴν θερμοκρασίαν των, μεταξὺ αὐτῶν συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ 1852. Εἶναι ἀκόμη παρατηρήσεως ἄξιον, ὅτι ὁ ἀνώτατος ὄρος τῆς θερμοκρασίας συνέβη κατὰ 1793, ἔτος περιφνημον διὰ τὴν Γαλλικὴν Ἐπανάστασιν. Καὶ τῷ ὄντι τὴν 8 Ἰουλίου τὸ θερμομέτρον, πρὸς ἄρκτου, καὶ εἰς τὴν σκιάν, καὶ ὅσον τὸ δυνατόν μακρὰν τῶν ἀντανακλάσεων τοῦ ἐδάφους, ἀνέβη εἰς τὸν βαθμὸν 38. 4.

(Moniteur Agricole)

Ζητοῦμεν συγγνώμην ἀπὸ τοὺς συνδρομητάς μας διότι ἐβράδυνεν ἡ ἔκδοσις τοῦ παρόντος φυλλαδίου. Ἐλπίζομεν εἰς τὸ μέλλον νὰ θεραπεύσωμεν τὰ αἴτια, ἅτινα ἐπέφερον αὐτὴν, καὶ νὰ δώσωμεν δύο φυλλάδια εἰς ἓνα μῆνα, διὰ νὰ προβαίη τοῦ λοιποῦ τακτικῶς ἡ τύπωσις καὶ διανομὴ αὐτῶν.